

AB

B 359

(2)

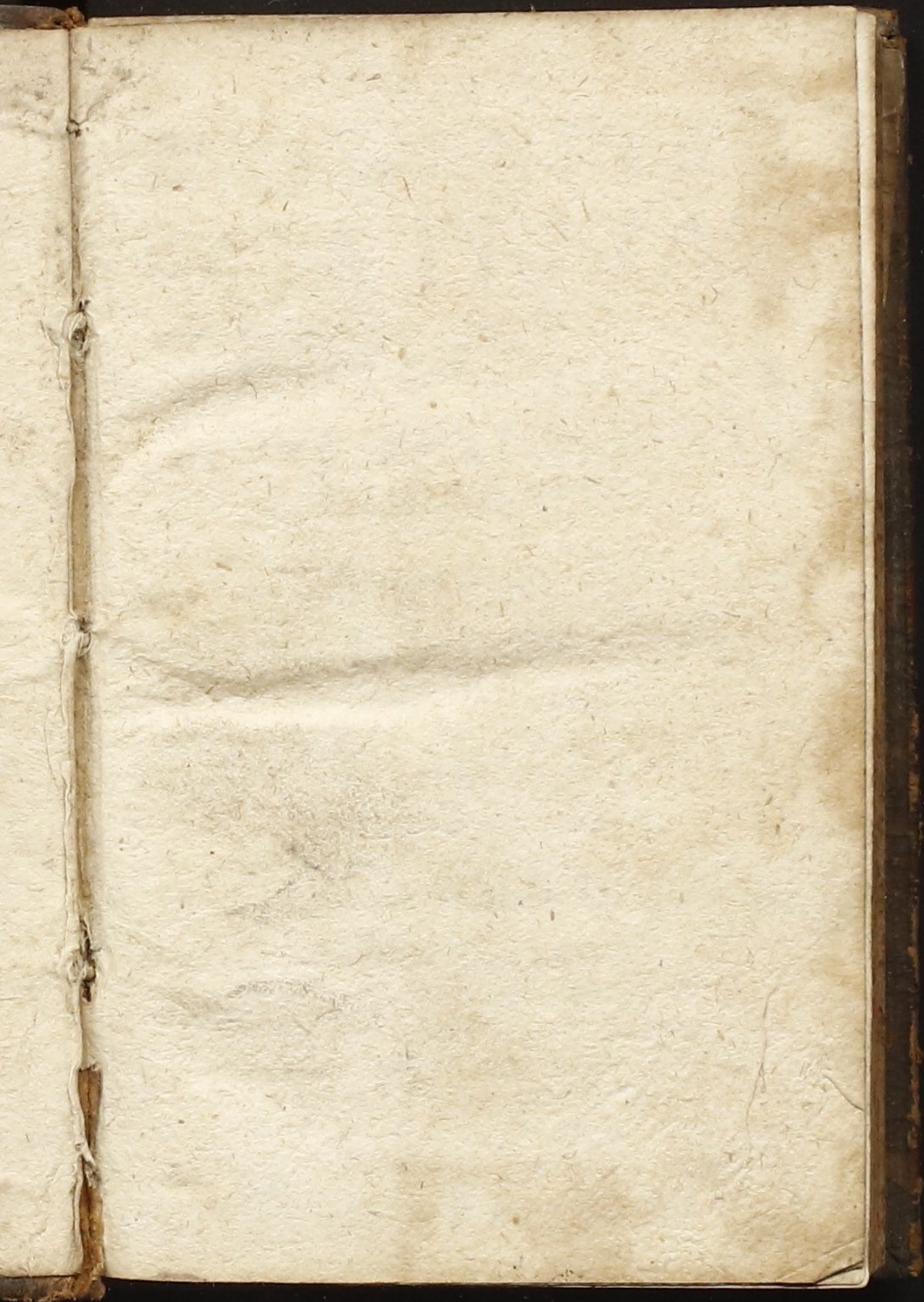
J

Pa. 41

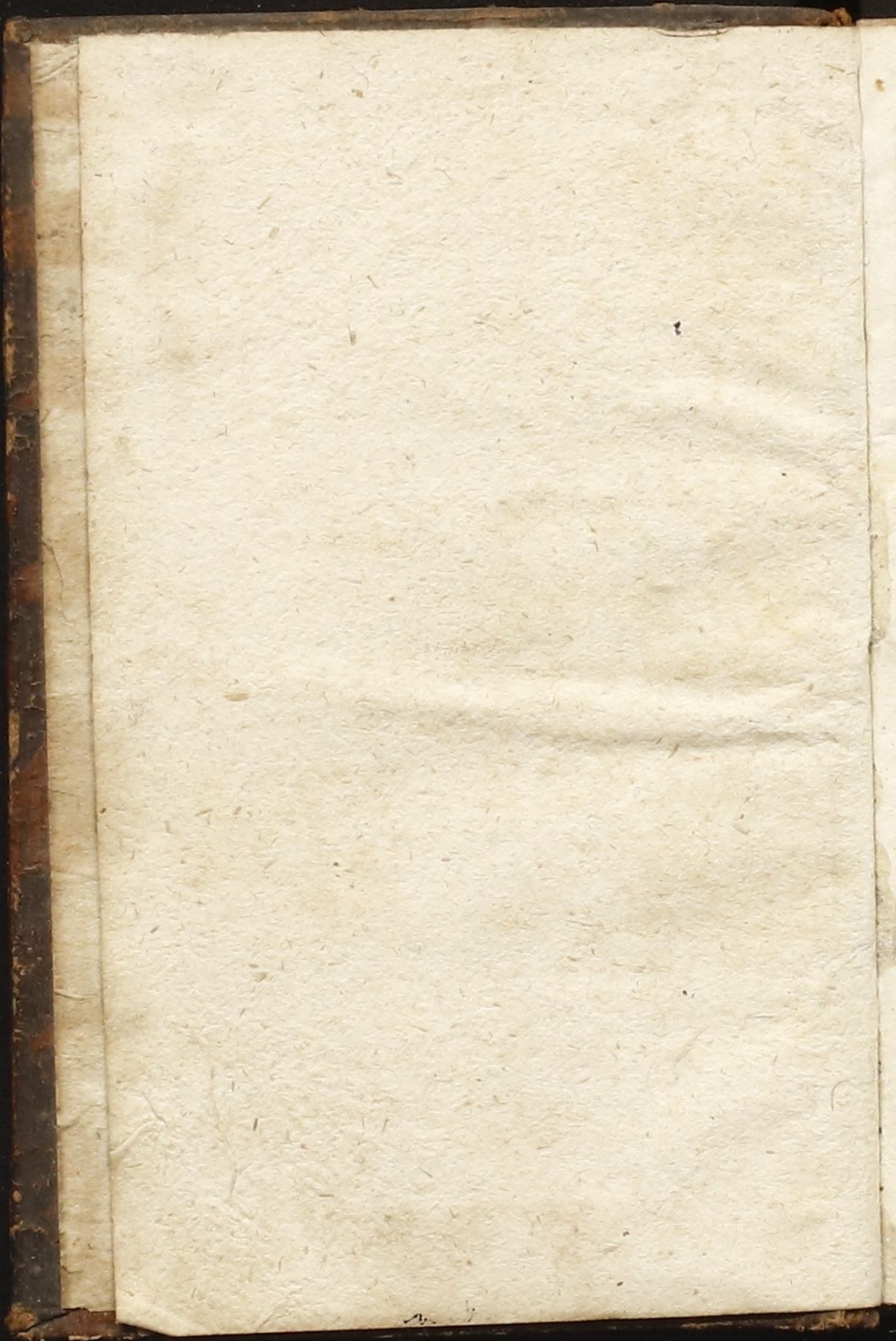
Theol.

M. X. 91.

CATENA
TEMPORUM
NOVI TESTAMENTI
TRIPARTITA

*Ad omnigenam historiam
Sacram & profanam connecten-
dam elaborata.*

PARS SECUNDA.
COMPLECTENS

à Christo nato usque ad
ANNUM 1700.

POLITICA, BELLI-
CA & FORTUITA.

Canonica s. Jois Baptistae ex' evange-

lista Halberstadtij ad 1711

SERIES PRIMA.

Imperatores Romanorum.
à Christo nāto ad an.

1700.

Sec. I. à 1. ad 100.

1	O ctavianus Cæs. Augustus mo- ritur an. Ch: 15. imperii.	44
2	Tiberius adoptatus ab Augusto ad 37.	33
3	C. Caligula Germanici ex A- grippina fil. ad 41.	4
4	Claudius Nero filius Drusi, Li- viæ nepos ad 54.	13
5	Domitius Nero Agrippinæ fil. Germanici nepos ad 68.	13
6	Sergius Sulpitius Galba, primus à militibus dictus Imperator ad 69 - regnavit per menses.	8
7	Silvius Ocho à militibus pariter electus : per menses.	3
8	Aulus Vitellius à militibus extra urbem dictus. mens.	8
9	Flavius, Vespasianus à militibus appellatus ad 79.	10

Titus

L57

de Rom. Imperii vicissitudines. 253

10	Titus Vespasianus Flavii fil ad 81.	2
11	Flavius Domitianus Titi fra- ter ad 96.	15
12	Nerva Coccejus à Domi- tiani interfectores dictus, ad annum Christi 98.	2
13	Ulpus Trajanus primus exterorum adoptatus à Ner- va, ad an. Christi 117.	19
<i>Secul. II. à 100. ad 200.</i>		
14	Ælius Hadrianus adoptatus à Trajano 139.	21
15	Antoninus Pius adoptatus ab Hadriano ad 161.	23
16	Marcus Aurelius Antoninus ab Antonino Pio adoptatus ad 180.	19
17	Lucius Verus à fratre in So- cietatem imperii adscitus ad 196.	9
18	Commodus Marci Aurelii Antonini fil. ad 192.	13
19	Ælius Pertinax à senatu in- vitus accepit imperium menses.	3

M 2

Didius

an-
ni
Re-
gi-
mi-
nis.

44

33

4

13

13

8

3

8

10

Titus

20	Didius Julianus jurisperitus in vasis imperium. - mens.	2
21	Septimius Severus electus à senatu: ad 211.	18
<i>Saecul. III. à 200. ad 300.</i>		
22	Antoninus Caracalla septi- mii fil. degener ad 217.	6
23	Macrinus cum Diadumeno fil. ad 218.	1
24	Marcus Aurelius Antoninus Heliogabalus ad 222	4
25	Alexander Severus omni ge- nere virtutum nobilis ad 235.	13
26	Julius Maximus absq; sena- tus auctoritate Imperator ad 237	2
27	M. Antoninus Gordianus Senior ad 238	13
28	Maximus Pupienus & Ce- lius Balbinus 238.	2
29	Gordianus Junior ad 244	1
30	Philippus Pater & filius, genere Arabes ad 249.	1
31	Decius ab exercitu dictus Imperator ad 251	5
32	Gallus & Volusianus ejus filius ad 254	5
	Valeria	5

¶ Rom. Imperii vicissitudines.

255

33	Valerianus & Gallienus ejus filius ad 268	3
34	Claudius II. à Senatu ap- pellatus Augustus ad 270	2
35	Aurelianus à Dacia, sive Mæsia oriundus ad 275	5
36	Tacitus insigni moderatio- ne memorandus 276- menses	6
37	Florianus Taciti frater inva- sit imperum, tenuitq; menses	2
38	Probus belli pacisque arti- bus clarissimus ad 282	6
39	Carus cum Carino, & Nu- meriano filiis ad 284	2
40	Diocletianus & Maximus, fortes, sed crudeles ad 304 <i>Sacul. IV à 300. ad 400.</i>	20
41	Constantius Clorus, & Gale- sius Maximianus à 304 ad 306.	3
42	Constantinus Magnus Con- stantini Clori filius ad 337	31
43	Constantinus Junior, Ma- gni filius ad 340	4
44	Constans Constantini Ma- gni filius ad 350	13
	N 3	Con.

256		<i>Imperatores Romanorum</i>	
45	Constantius Constantini fil. ad 361	24	
46	Julianus cognomento apo- stata ad 363	2	
47	Jovianus seu Jovinianus ab exercitu dictus Augustus ad 364. mens.	2	
	<i>Valentinianus I. Adsciro in consortium fratre Valente, imperium dividit.</i>		
	<i>Imperatores Occidentis.</i>		an: Reg.
48	Valentinianus I. ad 375	12	
49	Gratianus ad 383	8	
50	Valentinianus II. ad 392	9	
51	Honorius à 395 ad 423	28	
	<i>Imperatores Orientis.</i>		
1	Valens ad 378	14	
2	Theodosius I. ad 395 <i>Mortuo Valentinia: II. Solus imperat.</i>	16	
3	Arcadius ad 408	13	
	<i>Sæc. V. à 400. ad 500. Imperarunt in Occidente</i>		
52	Valentinianus III. à 427 ad 455	30	
53	Maximus Avitus ad 457	2	
54	Majorianus ad 461	4	
55	Severus ad 465	4	
56	Anthemius à 476 ad 472	5	
57	Olybrius - - - - -	7	menses
58	Glycerius ad 474	1	
			Julius

¶ Rom. Imperii vicissitudines. 257

59	Julius nepos ad 475	1
60	Momylus sive Augustulus	1
<hr/>		
<i>Imperium Occidentis deficit.</i>		

Imperatores Orientis.

4	Theodosius II. ad 450. <i>Adjutrice sorore Pulcheriâ</i>	42
5	Martianus maritus S. Pulcheriæ Vir- gius ad 458.	6
6	Leo I. ad 474.	17
7	Leo II. cum Zenone ad 475.	2
8	Zeno solus ad 491. <i>Per annos duos vexatur à Basilisco</i> <i>imperium occupante.</i>	18
9	Anastasius I. ad 518.	27

ITALIÆ REGES

1	Odoacer Herulus ad 493.	17
GOTHI		
2	Theodoricus ad 526 - - - <i>Sæc. VI. à 500. ad 600.</i>	33
3	Athalaricus ad 534.	8
4	Theodatus ad 536.	3
5	Vitiges ad 540.	4
6	Hildoaldus ad 541.	1
7	Araricus ad 542. Menses	7
8	Totilas ad 552.	11
9	Teias ad 553.	1

GRÆCI POST GOTHOS ad 568.

LONGOBARDI

10	Alboinus ad 571.	3
11	Clepho ad 573. <i>Inter regnum annis duodecim.</i>	1
12	Flavi: Antharius à 585. ad 590.	5
<i>M 4 Flavii</i>		

*Imperatores Romanorum
Flavii omnes inde dicti Reges.*

13	Agilulphus ad 616.	25
<i>Imperatores Orientis.</i>		
10	Justinus ad 527. <i>Primus Orientalium Caesarum à Rom. Pontif. Imperatoris insigni- nibus decoratus.</i>	9
11	Justinianus ad 566. <i>Romani Imperii dignitatem instau- rat legibus datis, & provinciis receptis.</i>	
12	Justinus Junior ad 578.	12
13	Tiberius II. ad 582. <i>Munificentia ac felicitate inclytus.</i>	4
14	Mauritius I. Græcus ad 602. <i>Sub hoc primum Turcarum nomen auditum. Genebrardus.</i>	20
<i>Sec. VII. à 600. ad 700.</i>		
14	Adavaldus ad 626.	10
15	Ariovaldus ad 638.	12
16	Rotharis ad 654.	16
17	Rodoaldus ad 659.	5
18	Aripertus I. ad 662.	3
19	Godebertus & Bertharitus ffr. <i>Pelluntur à Grimoaldo.</i>	0
20	Grimoaldus ad 673.	10
21	Caribaldus - - - - Mens.	3
22	Bertharitus solus ad 691.	18
23	Cunipertus ad 703.	12
<i>Imperatores Orientis.</i>		
15	Phocas ad 620.	8
16	Heraclitus ad 641.	30
	Con-	

<p> <i>de Rom. Imperii vicissitudines.</i> </p>		259
17	Constantinus IV. ad 642. mens.	3
18	Constans II. ad 668.	26
19	Constantinus V. Pogonatus ad 685. <i>Bulgaris tributum pendit.</i>	17
20	Justinianus II. ad 694. <i>A truncato naso dictus RHINOT- METUS. Hoc pulso</i>	10
21	Leontius Patricius ad 697. <i>In monasterium detruditur.</i>	3
22	Tiberius III. Absimarum ad 705. <i>Sac. VIII. à 700. ad 800.</i>	7
24	Luitpertus à 704.	1
25	Ragumpertus Mens.	3
26	Aripertus II. ad 712.	8
27	Ansprandus Mens.	3
28	Luitprandus ad 744.	31
29	Hilprandus 763. Mens. <i>Unà cum Luitprando.</i>	7
30	Rachisius ad 756.	6
31	Aristulphus ad 756.	6
32	Desiderius cum fil. Adalgiso ad 774. <i>Visto Desiderio</i>	18
33	Carolus Magnus ad 800. IMPERIUM OCCIDENTIS <i>Restituitur</i>	26
1	Carolus Magnus ad 814. <i>A Leone III. Rom. Pontif. dictus.</i> Imperatores Orientis.	14
23	Justinianus II. iterum ad 711.	7
24	Philippus ad 712.	1
25	Anastasius II. ad 715.	3
26	Theodosius III. ad 716.	1
	M 5	27 Leo

260 *Imperatores Romanorum*

27	Leo III. Isauricus ad 741.	24
28	Constant: VI. Copronym: ad 775.	5
29	Leo IV. vulgò III: ad 680	10
30	Constantinus VII. cum Irene ad 790	7
	Idem solus ad 797	5
34	Irene sola ad 802	
	<i>Saracenis tributum pendit.</i>	
	<i>Sæc. IX. à 800. ad 900.</i>	
	<i>Imperârunt in Occidente.</i>	
2	Ludovicus Pius ad 840	26
3	Lotharius I. ad 855.	15
4	Ludovicus II. ad 875.	20
5	Carolus Calvus ad 877.	2
6	Ludovicus III. Balbus ad 879	2
	<i>Vacat imperium ad 881.</i>	
7	Carolus Crassus ad 888.	7
	<i>Vacat imperium ad 892.</i>	
8	Vido Spoleti Dux ad 894.	3
9	Lambertus cum Patre ad 910.	17
10	Arnulphus ad 899.	4
	<i>Simul cum Lamberto.</i>	
	<i>Imperatores Orientis.</i>	
31	Nicephorus ad 811.	9
	<i>Cum filio Stauratio ab 804. ad 811.</i>	
32	Michaël I. Curopal. ad 813.	2
33	Leo V. Armenus ad 820.	7
34	Michaël II. Balbus ad 829.	9
35	Theophilus ad 842.	12
36	Michaël III. cum Theodora ad 855.	12
	<i>Solus matre pulsâ ad 867.</i>	12
37	Basilius Macedo ad 886.	18
38	Leo IV. Sapiens ad 911.	25

Sæcul.

	<p> <i>⊕ Rom. Imperii vicissitudines.</i> <i>Sacul. X. à 900. ad 1000.</i> <i>Imperârunt in Occidente.</i> </p>	261
11	<p> Ludovicus IV. à 901. ad 902. <i>Vacat Imper: à morte Lamberti ad</i> 915. </p>	2
12	<p> Berengarius ad 924. <i>Ludovicum Arnulphi fil. Conradum</i> <i>Henricum Aucupem Germaniæ</i> <i>Reges, Germani inter Cæsares</i> <i>numerant, sed alii videtur va-</i> <i>câsse potiùs imperium.</i> </p>	9
13	<p> Otho Saxo Magnus à 962. ad 973. <i>Hic novos Magistratus dat Italiæ</i> <i>Roncaliarum conventus instituit.</i> </p>	11
14	<p>Otho II. fil. ad 983.</p>	10
15	<p>Otho III. fil. ad 1002.</p>	18
	<p><i>Imperatores Orientis.</i></p>	
39	<p>Alexander ad 912.</p>	1
40	<p>Constantinus V III. ad 939.</p>	48
41	<p>Romanus Juvenis ad 963.</p>	5
42	<p>Nicephorus Phocas ad 969.</p>	6
43	<p>Joannes I. Zemisces ad 975. <i>Primus nummos imagine Christi</i> <i>signat.</i> </p>	6
44	<p>Basilus & Constantinus IX. fratres simul ad 1024.</p>	50
45	<p><i>Basilus mortuo Samuele Rege, Bul-</i> <i>gariam adjecit imperio.</i></p>	
	<p> <i>Sacul. XI. à 1000. ad 1100.</i> <i>Imperarunt in Occidente.</i> </p>	
16	<p> S. Henricus I: ad 1024. <i>Dux Bavarie se à Saxo genere: Glo-</i> <i>bis</i> </p>	23

Imperatores Romanorum

bis aureus cum Cruce infigne Imperii huic datus à Bene dicto VIII. 1013.

Burgundia cedit Imperio.

17 *Conradus I. Salicus Franconiae Dux ad 1039.* 17

Sub hac uti dicunt Feudorum initia apud Germanos.

18 *Henricus II. Franco ad 1056.* 17

19 *Henricus III. Franco ad 1106.* 50

— *Imperatoris Orientis.*

46 *Constantinus solus ad 1028.* 3

47 *Romanus III. cum Zoë ad 1034.* 5

48 *Michaël IV. Paphlago ad 1041.* 7

49 *Michaël V. Calaphat. 1042. Mens.* 4

50 *Constantin. X. Monomachus ad 1054* 12

51 *Theodora Porphyrogen. ad 1057.* 2

52 *Michaël V I. Stratioticus ad 1058.* 1

53 *Isaac Comnen; ad 1059.* 2

54 *Constantinus XI. Ducas ad 1067.* 7

55 *Romanus Dlogen ad 1071.* 4

56 *Michaël VII. ad 1078.* 6

57 *Nicephorus Botoniates ad 1081.* 3

Alexius I. Comnenus ad 1118. 37

Sac. XII. à 1100. ad 1200.

Imperarunt in Occidente.

20 *Henricus IV. Franco ad 1125.* 20

21 *Lotharius II. Saxo ad 1138.* 13

22 *Conradus II, Sueviae Dux ad 1152.* 13

23 *Fridericus I. Aenobarbus Suevus ad*

1290. 37

Egregia sanè animi indole Impera-

& Rom. Imperii vicissitudines.

263

tor si Othones potius intuenda,
quàm Henricos in oppugnanda
Ecclesia fuisset amulatus.

- 24 Henricus V. Suevus ad 1197. 8
Philippus Sueviae & Otho Saxoniae
Dux de Imperio contendunt usq[ue]
ad 1208.

Imperatores Orientis.

- 58 Joannes II. Comnen: ad 1143. 20
59 Manuel Comnen: ad 1180. 38
60 Alexius II. Comnen: ad 1183. 3
61 Andronicus Tyrann: ad 1185. 2
62 Isaacius Angelus ad 1195. 10
63 Alexius III. Angelus ad 1203. 8
64 Alexius IV. Isaaci fil.

à Latinis patrio solio impositus, sed
eodem anno post sextum mensem
laqueo perit in carcere.

Saecul. XIII. à 1200. ad 1300.

Imperarunt in Occidente.

- 25 Otho IV. Saxo ud 1219. 10
Vacat Imperium ad 1220.
26 Fridericus II. Suevus ad 1250. 31
Vacat Imperium, dum pro illo con-
tendunt Guilelmus Hollandus,
Richardus Anglus, & Alphon-
sus Castellanus ad 1237. Imperio
Vacante, initium habuit societas
civitatum, quae à Germanica
voce Hansa dictae sunt Hansca-
ticae.

- 27 Rudolphus Austrius ad 1292. armis 19

Imperatores Romanorum.

& pietate clarissimus, *Austria*
Alberto filio data inclytæ familiæ
nomen fecit.

28 Adolphus Nassau ad 1298.

6

29 Albertus Austr: ad 1308.

10

Imperatores Orientis.

LATINI

Constantinopoli anno 1204. expug-
natâ, occupant Imperium.

65 Balduinus Flander ad 1205.

1

66 Henricus ad 1216.

12

67 Petrus Antistodorenسيس.

Vacat Imperium ad 1220.

68 Robertus ad 1228.

8

69 Joann: III. Brienn: ad 1239.

11

70 Balduinus II. ad 1261.

23

Dum Constantinopoli Latini sedent,
Imperant Niceæ in Bithynia Græ-
ei, Theodorus Lascaris I. Joannes
Ducas Varacius, Theodorus La-
scaris II.

Pulsis Latinis redeunt Græci 1261.

71 Michaël Paleologus VIII. ad 1283.

23

72 Andronicus II. Paleologus ad 1332.

49

Sæc. XIV. à 1300. ad 1400,

Imperârunt in Occidente.

30 Henricus VI. Luxemburgicus ad 1313

5

Clemens V. illi Augustalia insignia
ultra detulit, qui honor ante id
tempus nulli habitus est.

31 Ludovicus V. Bavarus ad 1346.

33

Romana Ecclesia hunc inter Cæsa-
res non agnoscit. Caro.

♣ *Rom. Imperii vicissitudines.* 265

32	Carolus IV. Luxemburgicus ad 1378. <i>Auream bullam condidit 1356.</i>	33
33	Wenceslaus Luxemburgic. ad 1400. <i>Huic ob inertiam abrogatur impe- rium.</i>	22

Imperatores Orientis.

73	Andronicus III. Jun. Paleol. ad 1341.	9
74	Ioannes IV. Paleolog: ad 1383.	43
75	Ioannes V. Cantacuzenus unà cum IV. ab an: 1347. ad 1355.	8
76	Manuel II. Paleolog. ad 1423. <i>Crescunt hoc seculo Turcarum opes Regnantibus, Orchano ab anno 1326, & post illum deinceps, Amu- rathe I. Bajazete I. usq; ad 1402.</i>	40

Saecul. XV. à 1400. ad 1500.

Imperarunt in Occidente.

34	Robertus Palatinus ad 1410.	10
35	Iodocus Moraviae Marchio, menses	6
36	Sigismundus Luxenb: ad 1437.	27
37	Albertus II. Austri: ad 1439.	2
38	Fridericus III. Austriac: ad 1492.	53
36	Maximilianus I. Austriac: 1519 <i>Princeps eximius Camerae Imperia- lis institutor. Sed venator im- potens sui.</i>	26

Imperatores Orientis.

77	Ioannes IV. Paleol. ad 1449.	26
78	Constantinus XII. Paleol. ad 1453. <i>Regnant apud Turcas Musa, Ma- hometes I. Amurathes II. Pater Mahometis II.</i>	

Con-

Imperatores Romanorum

Constantinopoli captâ 1453 Orientis Imperium occupant Turcæ.

TURCÆ.

1	Mahometes II. ad 1481. Magnus à suis appellatus, cum duo subegisset Imperia, regna quatuor, Provincias 20. urbes 200.	28
2	Bajazethes II. ad 1512. Sac. XVI. à 1500. ad 1600. Imperârunt in Occidente.	31
40	Carolus V. Austriac: ad 1558. Imperio fortiter administrato, & piè deposito Magnus dictus.	39
41	Ferdinandus I. Austr. ad 1563.	6
42	Maximilianus II. Austr: ad 1576.	12
43	Rudolphus II. Austriac: ad 1618. Turca magnam Hungariæ partem occupat.	35
<i>Imperatores Orientis.</i>		
3	Selimus I. ad 1530. Hujus vox illa, Turca tyranno digna, nihil jucundius esse in vita, quàm sublato proximorum metu regnare.	8
4	Solimannus ad 1566.	46
5	Selimus II. ad 1574.	8
6	Amurathes III. ad 1595.	20
7	Mahometes III. ad 1603.	8
<i>Sac. XVII. à 1600. ad 1700.</i>		
44	Matthias Austri: 1619. Bohemica defecio 1619. in qua Comes	7

⊕ Rom. Imperii vicissitudines. 267

	Comes Palatinus Rex dictus, sed in- tra annum Pulsus.	
45	Ferdinandus II. ad 1637. Gustavo Sueciae Rege per Ger- maniam arma victorica circumfe- rente, res Austriacae in magnum di- scrimen adductae.	18
46	Ferdinandus III. Austriac; ad 1658.	21
47	Leopoldus Ignatius Austr. à 1658. Post Viennam à formidabili Tur- carum obsidione liberatam 1683. ope federati Poloniae Regis, Joannis IV. & Caroli V. Lotharingi virtute Turcam majore parte Hungariae ex- pellit, deletis magnis exercitibus, & urbibus munitissimis expugnatis.	
	<i>Imperatores Orientis.</i>	
8	Achmates ad 1617.	14
9	Mustapha fra: - - - - - menses Ob inertiam cogitur abdicare.	2
10	Osmanes nepos ad 1622.	4
11	Mustapha iterum Rursus deponitur.	1
12	Amurathes IX. ad 1640.	17
13	Ibrahim ad 1649.	9
14	Mahometes IV. ad 1687. Ob res infeliciter contra Chri- stianos Hungarico bello gestas depo- situs.	28
15	Amurathes V. ab anno 1687.	

SERIES

SERIES SECUNDA.

Romani Imperii & Italiae vices,
Respublicae, & Principes, ab anno
Christi 1. ad 1700.

Saeculum I. à 1. ad 100.

A Armenia & Pannonia à Tiberio adjun-
ctae Rom: Imperio.

Idem Cappadociae Rege per speciem ami-
citiae evocato, retentoque, ejus regnum in
provinciam redigit.

Claudius Britanniam & Orcades insulas
sine praelio & sanguine subigit.

Achaja, Thracia, Lycia, Samus, Rhodus
in ditionem populi Romani Redactae sub
Vespasiano.

Saecul. II. à 100. ad 200.

Trajanus Daciam subigit, Armeniam de
Parthis recipit, Persidem, maximamque Asiae
partem Romano adjungit Imperio.

Idem ad Indiae fines progressus, tres no-
vas in itinere provincias fecit, Assyriam, Me-
sopotamiam, Armeniam, quibus Arabiam
adjecit.

Hadrianus pacis avidus, tres dimittit pro-
vincias, quas in Asia Trajanus Imperio ad-
jecerat.

Anto-

Antoninus Pius iterum profert Imperiũ.

Sæcul. III. à 200. ad 300.

Gordianus Persis devictis Antiochiam, Carras, & Nisibin recipit.

Gallieno per ignaviam & luxuriam sedente, Romanum Imperium concutitur, Illyricum, *Aegyptum*, Africam occupant tyranni, Germani in Hispaniam, Alemanni in Italiam erumpunt.

Græcia, Macedonia, Pontus, Asia à Gothis, Pannonia à Parthis, à Sarmatis, Quadisque populatur, Dacia, quam Trajanus Imperio adjecerat; in perpetuum amissa.

Fanum S. Marini apud Ariminum à Divi cognomine conditum, sæviente in Ecclesiam Domitiano, quam in primo exortu natum est libertatem, eam per annos plusquam 1400. servat intactam. *Ex Diplom: Pauli III. & Clementis VIII.*

Sæcul. IV. à 400. ad 500.

Constantinus Magnus Sedem Imperii Romam Byzantium transfert.

Constantinus post translata Romam Sedem, quatuor instituit prætorii præfectos, Illyrici, Italiae & Galliarum, ac per eos administrat Imperium à se auctum.

Con.

270 *Romani Imperii & Italia vices,*
Constantinus II. Constans, & Constantius, Constantini filii partiuntur Imperium, ex præscripto Patris.

Constantino cedunt Gallia, & quicquid terrarum ultra Alpes jacet: Constanti cum Illyrico, & Africa, Italia, Constantio Græcia, Thracia, Asia & Ægyptus.

Secul. V. à 400. ad 500.

Aëtius Dux, quo Gallia & Italia salus nitabatur, manu Valentiniani II. cæditur. Hinc barbari omni metu soluti, Roman: Imperium diripere incipiunt.

Sicilia occupatur à Genserico 440.

Venetia condita à Tribunis reguntur usque ad annum 477.

Syagrio per Clodovæum interempto, Romanum Imperium in Gallia deficit 486.

Theodoricus per insidias Odoacrem cædit, & Gothorum primus regnat in Italia.

Secul. VI. à 500. ad 600.

Aliqua Romanorum Magistratum species in Italia sub Gothicis Regibus perseverat.

Sicilia recuperatur à Belisario 535.

Italia cæso Teja, sub Græco Imperatore est ad 568.

Alboinus Italiam ingressus, nepotem Gifulfum

sulum primùm perpetuum foro Julii Du-
cem dicit § 68. *Sigonius.*

Longinus Exarchus I. à Justiniano insti-
tutus, Ravennæ Sedem statuit § 69.

Longobardi in Italia Regem exosi, § 6.
Duces instituunt § 73.

Præcipui ex his ducibus Spoletinus, Bene-
ventanus § 76. *Campellus.*

Reges iterum creantur à Longobardis § 85.

Seculum VII. à 600. ad 700.

Saraceni Syraculis expugnatis, per totam
Siciliam populantur.

Longobardi, Rothari regnante, Liguriã
potiuntur 647.

Iidem novas leges, novos Magistratus in-
ducunt, Castaldos, Catancos, Valvasones &c.
Per quos, provincias, urbes & oppida rege-
rent.

Veneti acceptã ab Adeodato Rom: Pon-
tificæ potestate, primum Ducem eligunt
Paulutium Anaphæstum 697.

Romualdus Beneventi Dux totã fere ex-
tremã Italiã Græcos expellit.

Sæcul. VIII. à 700 ad 800.

Sardinia post domitam Hispaniam à Sara-
cenis subacta.

Etruriæ

272 *Romani Imperii & Italiae vices,*
Etruriae Duces, Longobardis regnanti-
bus, mox post Carolum Magnum rerum
potiti, dicti plerumque Comites, aut Mar-
chiones, Lucē sedere consueverunt. *Floren-
tinus in Mathild.*

Aistulphus Rex Longobardorum Ra-
vennā potitus, cæterisque exarchatūs oppi-
dis in suam ditionem redactis, huic Magistra-
tui finem imponit 752.

Pipinus fil. Caroli ab anno 781. ad 810.
Rex Italiae.

Saecul. IX. à 800. ad 900. [mes.

Sub initium sæculi Ademarus Genuę Co-
Bernardo Caroli Magni nepote mortuo
Regnum Italiae Imperio jungitur 818.

Salernitani & Capuani Principatus initia
Lothario I, imperante.

Saraceni Gariliani arce donati, multis cir-
cum oppidis potiuntur.

Carolo Crasso extincto, sive Reges, sive
Cæsares usque ad Orthonem I. Germaniæ
Regem certasse potiùs in Italia, quam impe-
rasse visi sunt.

Sigifredus ex Longobardis Etrurię Prin-
cipibus, pater Atonis, avus Sigeberti, quem
postea 967. Otho I. Atheistis Marchionem
dixit:

Sac.

Sæcul. X. à 900. ad 1000.

Rudolphus Burgundus Italiæ regno, ad quod vocatus fuerat, spoliatur 926.

Hugo Arelatensis illi succedit, sed pellitur 949.

Berengarius II. regnat ad 962.

Otho I. Magnus, victo Berengario.

Comites Abintimilii, Clavesianæ & Saonæ Marchiones; Flisci Lavanix Comites, Malespinæ Marchiones, Othone I. imperante, in totâ fere Liguria & maritimis Alpibus dominantur. *Sigonius.*

Mutilianæ Comes dicitur Quido, ex quo claræ per Etruriam Galliam Cisalpinæ familiæ 967.

Aleramus Othonis I. Gener, I. Montisferrati Marchio.

Grimaldus Antipolis in Galliâ III, Monæci in Liguria Dynasta I.

Sex minores Alerami filii, Cævæ, salutiarum, Boschi, Ponzoni, Carrecci, & Buschæ Marchiones ab Othone III. instituti. *Sigonius.*

Partem Italiæ postremam Græci Cæsares recipiant.

Sæc.

274 *Romani Imperii & Italiae vices,*
Secul. XI. à 1000. ad 1100.

Aliquot Italiae urbes, quae Othone II. imperante libertatem suam usurpare ceperunt, suas opes augent: inter quas praecipue, Pisa, Mediolanum, Florentia, Genua, Sena.

Arduinus Eporediæ Marchio, ab anno 1002. ad 1015. regnum Italiae nititur instaurare. *Thesaur. in Regno Italia.*

Robertus Quiscardus Normannus à Nicolao II. Apuliæ & Calabriae Dux renunciatur 1059.

Humbertus II. Sabaudiae comes, aviæ Adelaideis jure, multis in Italia oppidis potitur 1091.

Sicilia per Normannos Saracenis erepta, Duce Maniaco Apuliæ Praetore.

Secul. XII. à 1100. ad 1200.

Quido Vicecomes à quo Spinolarum gens, in Porciferæ valle latè Dominus, 1102.

Rogerus III. Gibbosi filius, utriusque Siciliae Rex 1139.

Vicecomes cum Turrianis de Mediolani Principatu contendunt ab anno 1194. ad 1294. quo Mattheus Magnus Vicecomes pulsus Turrianis & Vicarius Imperialis dicitur à Cæsare rerum in patria potitus est.

Ram.

Rambaldus à Collalto comes Tarvisinus
per Henricum V. 1191.

Gerardescę Comites in Etruriâ opibus
præpollentes. (ratur.

Passani Domini postea Comites memo-
Sæc. XIII. à 1200. ad 1300.

Fridericus II. Suevus jure matris Constan-
tiæ Rex utriusque Sicilię 1209.

Marchiones à monte S. Mariæ, beneficio
Friderici II. Cæsaris pluribus oppidis po-
tiuntur.

Ubertus Marchio Pallavicinus Brixia &
Cremonę Dynasta, Parmæ, Placentiæ Tici-
ni, & Mediolani rerum arbiter 1259.

Malespinæ Lucâ pelluntur ab Obiziis qui-
bus cives ultro se dedunt 1260.

Carolus Andegavensis Rex utriusque Si-
ciliæ 1263.

Mantua sibi consulem creat 1274.

Pisanorum opes, acceptâ ad Lamellam à
Genuensibus clade, concidunt 1284.

Florentini, Lucenses, aliique per Italiam
populi, emptâ à Rudolpho Cæsare libertate
Magistratus eligunt 1286.

Sub Carolo II. Andegavensi Regna Nea-
polis & Siciliæ dividuntur: hæc Arragoniis
cedit 1288.

N

Obizo

276 *Romani Imperii & Italia vices.*

Obizo II. Atellinus Mutinæ & Regii Dominus 1288.

Theodorus Paleologus jure Jolandæ matris Montisferrati Marchio 1292.

Carrarienses Patavii Domini 1308.

Manfredus Pius Carporum Dynasta 1319
Brancas Auria in Sardinia latè Dominus, &
rerum arbiter, brevità Cæsare Rex appellan-
dus fato fungitur.

Guido Gonzaga, cæso Passerino tyranno,
Manuè I. Vicarius 1329 posteri Marchiones.

Simon Buccanigra Genæ Dux I. 1339.
Florentiæ pulsâ nobilitate Plebs Dominatur,
Martinus Scaliger I. à Veronensibus populi
Dux eligitur 1368.

Joannes Galeatius Vicecomes Mediol:
Dux à Wencesl. Imperatore dicitur 1386.

Luce hoc sæculo Domini Huguccio Fag-
givola, Castruccius Castracanus, Gerhar-
dus Spinula, qui eam unà cum Dertona à Lu-
dovico Bavaro dato pretio, acceperat, inde
a Cardinali Gallo, quem Carolus IV. Illi
præfecerat, libertate donata, turbatur iterum
brevis Pauli Quinisii tyrannide.

Nicienses se, suaque Comiti sponte tra-
dunt 1386.

Jacobus

Jacobus Appianus exlo Petro Gamba-
curiâ Pifarum tyrannus 1396. filius Gerar-
dus Plumbini Dominus 1399.

Genuensis respublica domesticis discor-
diis agitata ab anno 1369. ad 1528. aliquan-
do ducibus suis, ter Galliarum Regi, ter Medio-
lani Duci, semel etiam Montisterrati Mar-
chioni paret.

Bosius Sfortia S. Florę in Etruria Comes
1400. Posterii Duces.

Sac. XV. à 1400. ad 1500.

Carrariensium Patavinorum & Scaligero-
rum Veronensium ruinis Venetę opes cre-
scunt, Vercellę Sabaudiarum Duci à Philippo
Maria Vicecomite 1427. & Bobium Ludo-
vico Vermio 1436. ab eodem donantur.

Cosmus Mediceus I. Pater Patrię, Petrus
filius & Laurentius nepos, Florentię arbitri.

Sena civilibus discordiis implicata, exter-
norum dominationem aliquando, mox &
civium tyrannidem pati cogitur.

Florentini Pisas ad deditionem compellunt.

Franciscus Sfortia, Philippo Marca sine
virili stirpe obeunte, Mediol: Dux 1450.

Borsus Atestinus Dux Mutinę 1452. à
Friderico III, dictus.

Joanna Regina Neapolitana Alphonsum Aragoniae Regem adoptat, qui regni Potitur: mox eo exheredato Ludovicum Andegavensem vocat ad sceptrum.

Hinc bellum inter Francos & Aragonios Victores, quibus Austriaci postea successere.

Medicei Florentiam pulsati 1494.

Petrus Soderinus novo exemplo perpetuus Florentiae Vexillifer ad 1512.

Sac. XVI. à 1500. ad 1600.

Medicei Florentiam redeunt 1512.

Genua, auctore Andrea Aurea, Francorum excutit jugum, & Caesari adheret 1528.

Fridericus Gonzaga Dux Mantuae à Carolo V. dictus 1530.

Alphonsus Atestinus Dux Regii 1530.

Landi, Caroli V. Munificentiam post Joan. Aloysii Flisci casum, plurimum oppidorum in Tari valle, Dynastae fiunt.

Laurentius Cibo 1530. Massae Carrariensis Marchio: Posterius Principes, mox Duces. Mortuo Francisco Sfortia II. Mediolanum occupatur à Gallis, sed brevi transit ad Austriacos 1535.

Caso per insidias Alexandro Mediceo, quem Florentinis Carolus V. Imposuerat, subro-

subrogatur à republica Cosmus 1537. ejus
posteri feliciter imperant.

Sena in potestatem Caroli V. redacta &
mox Mediceis concessa à Philippo II. 1555.

B. Pius V. Cosmum Mediceum aucto ti-
tuli honore Magnum Ducem appellat 1569.

Auriz Oneliam accepto pretio Sabauda
tradunt 1575.

Genue concordia & libertas tandem fir-
matur operâ Gregorii XIII. 1575.

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

Sabaudie Dux Sebastianos Gallie Regi
tradit, ut Salutiis liberè potiatur 1600.

Mirandula ex comitatu ducatus 1615.

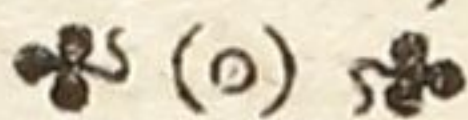
Buxeti Marchionatus à Pallavicinis ad
Farnesios Parme duces transfertur. Nicolaus
Ludovisus Plumbini Princeps 1634, post
Appianos qui jure successionis exciderat.

Corrigium vetustis possessoribus ablatum à
Cæsare, donatur Francisco Mutine Duci 1635.

Genuensis Respublica regiam coronam
assumit 1637.

Pinarolium Gallie Regi, Montis Ferrati
pars Sabaudie Duci cedit 1637. Apuam vulgò
Pontremoli Magnus Dux Etrurie, à Ferdinan-
do II. emit, quam hic ab Hispanis emerat.

SERIES TERTIA.

Romæ Vices, Pontificis Patrimonium
& ditio à Christo nato ad
annum 1700.

Sæculum I. à 1. ad 100.

Romæ sub Augusto numerata sunt civium capita quadragies centum millia, hoc est, ut vulgò loquimur, quatuor milliones & 60 millia.

Sub Claudio censa sunt sexaginta novem centena & quadraginta quatuor millia incolarum, hoc est septem fere milliones.

Triplici incendio hoc sæculo deformata est Roma, primò sub Claudio, secundò sub Nerone, tertio sub Tito.

Sæculum II. à 100. ad 200.

Opes Ecclesiæ Romanæ jam exterorum etiam Christianorum egestati sublevandæ sufficiebant, *Eusebius & alii apud Baron.*

Non moventia tantùm bona, verùm & prædia ac amplissima latifundia Possidebant Rom: Pontific. His aiebantur Ecclesiæ ministri, & qui Martyrum acta describebant.

Prædiorum possessionem ad Urbani I. Tempora differt Genebrardus sed aliter visum Cardinali Baronio an. 157. & 387.

Sec.

Sæcul. III. à 200. ad 300.

Antoninus Caracalla senatorum Principes fortunis exiit & vitâ.

Cum Senatus Gordianum à militibus dictum Imperatorē probasset, tanta inter Prætorianos Maximini sectatores, & populum Gordiani fauorē dissensio orta est, ut omnia cæde & incendio foede complerentur.

Sub Philippo ingenti ludorum apparatu celebratur annus ab urbe condita millesimus, qui fuit à Christo nato 247.

Audi hoc sæculo Cardinalium tituli, auras indicant Ecclesiæ opes.

Sæcul. IV. à 300. ad 400.

Constantinus Basilicas, Lateranensem, Vaticanam & D. Pauli quas à fundamentis crexerat, aureis argenteisque vasis magnificè exornatas, opulentissimis latifundiis ditat.

Eodem iubente ab Ecclesiis adiri hæreditates confessorum & Martyrum, quibus morientibus nullus supererat sanguinis propinquitate conjunctus, non tantum Ecclesiæ Romanæ, sed etiam aliarum opes mirum in modum augentur.

A filiis Constantini usq; ad Honorium Urbem plerumque regebat Præfectus Imperatoris nomine.

Honorio Principe Romæ sedente, urbs, quæ
Principem diu non viderat respirare videtur.

Alaricus 409. ab urbis obsidione auro re-
pellitur: sed 410. eandem ex improviso ador-
tus prodicione capit. In tecta saxitum est,
civibus temperatum, templis & vasis sacris
intactis.

Ataulphus corradit quod prior clades re-
liquum fecerat.

Maximus inde Tyrannus urbem occupat,
eoque interfecto Gensericus Vandalorum
Rex 455.

Urbem iterum capit Ricimerus Gothus
Anthemio Casari infensus 471.

Theodoricus tandem, Odoacre per dolum
caeso, Italiâ & Româ potitur 493.

Saeculum VI. à 500. ad 600.

Belisarius Romam civibus de dentibus de
Gothis recipit 536.

Frustra oppugnatur à Vitige 537.

Totilas Gothorum Rex civibus fame pro-
pemodum enectis, urbem vi captam incen-
dit, sed incolis parcit, quibus tamen penè va-
cua facta est, aliis aliò dilabentibus,

A Narsete recipitur 553.

Am-

Amplissimum fuisse hoc ævo Rom. Ecclesie patrimonium docent Epistolæ M. Gregorii, è quibus agnoscuntur ingentes opes, & latifundia illius in Italia, Sicilia, Sardinia, Gallia, Dalmatia, Africa & alibi *Genebrad. & Sigonius.*

Roma per Ducem à Græco Casare, cui post Narsetis victorias parebat, missum regebatur

Sac. VII. à 600 ad 700.

Civilem tamen aliquam potestatem Romæ exercuisse D. Gregorium, liquet ex ejusdem Ep. lib. 5. ubi jure civitatis exteros donat.

Antequam Saraceni trajicerent in Hispaniam eamq; subigerent armis, nobilissimum Regnū annuum Ecclesie tributum solvebat.

Calvisius anno 700. scribit Baronii Annales ab Hispania fuisse proscriptos, quia hoc ausus est affirmare. Sed fuit is unicus tantum tomus undecimus, aliam longè ob causam non probatus Hispanis.

Sæculum VIII. à 700 ad 800.

Aripertus II. Longobardorum Rex Alpes Cottias Rom. Pontifici donat 704.

Romani, alique Italie populi à Leonis Isauri, sacro anathemate percussi, Imperio abrupti, sponte Gregorio II Rom. Pontifici parere incipiunt 730.

Pipinus Francorum Rex Exarchatum & Pentapolim Sedi Apostolicæ donat 755.

Carolus Magnus Pipini Patris donationē cumulat, adiectis Corficâ, Sardinia, Sicilia, Benevento, Spoletino & Tusco Ducatu 774.

Anglia primo 740. mox pluries Gallia 782. Romanæ Ecclesię fit vectigalis.

Secul. IX. à 800. ad 900.

Ludovicus Pius Imperator avi Pipini & Caroli Patris donationes confirmat, easque Romę aliarumque urbium & oppidorum accessione amplificat 815.

Salomon minoris Britannię Rex annum denarium à singulis Regni sui familiis Romanę Ecclesię solvi jubet 869.

Joannes VIII. Saracenis Urbi minitantibus tributum pendere cogitur 877.

Sęculo inclinante memorantur primò Tusculani Comites, per duo deinceps sęcula Romanis Pontificibus plerumque infesti.

Secul. X. à 900. ad 1000.

Theodora mater, & mox filia Marotia, præpollentes formâ & opibus fœminę, iis ad opprobrium Romanę Sedis abutuntur.

Romani Alberico Marozia filio duce, veterem reipublicę formã revocare nituntur 940

Otho I. priorum Cæsarum donationes novo decreto sancit 962. sed mox in Romanos tumultuantes sævit 964. Hun-

Hungaria à S. Stephano Rege Romanæ Ecclesię oblata: 1000. Ptolomæi Comites in Latio & Romę præpotentes.

Sæcul. XI. à 1000. ad 1100.

S Henricus I. donata Romanę Sedi à Pipino & Imperatoribus rata esse jubet, 1014. Idem Bambergam donat, mox ejus loco Beneventum restituit: 1019.

Romanę Ecclesię vectigales sponte fiunt Polonia 1041. 1045. 1047. Dania 1062. Bohemia 1073. Sardinia & Russia 1075. Dalmatia & Croatia 1076.

Roma capta ab Henrico III. sub Gregorio VII. 1084. Apostolorum Petri & Pauli ædes direptę.

Ptolomæus Comes, Petrus Columna, & Abbas Farsensis absente Paschali II. tumultum excitant 1109.

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Mathildis Comitissa ditionem suam universam, Apostolo Petro moriens legat 1115.

Romani, Arnaldo de Brixia impellente, ab Innocentio II. desciscunt, Senatum restituant, solam Pontifici Sacrorum administrationem relicuri. Hæ turbę deinde plures exercuere Pontifices.

Lusita-

Lusitania sponte fit vectigalis Romano Pontifici 1141.

Innocentius III. Spoletum, Assisium, Picenum feliciter recipit.

Saecul. XIII. à 1200. ad 1300.

Joannes Rex Angliæ & Hiberniæ suprema jura in Romanum Pontificem transfert 1213.

Hoc & sequenti seculo Senator urbis, vel Rex, vel è Regio plerûq; sanguine eligebatur.

Insula Mona vectigalis Eccles: Rom. 1219
Feretranus comitatus Eccl: R: relictus 1236.

Urbium Friderico Feltrio à Celestino V. 1240. Camerinum Gentili à Varano ab Alexandro IV. donatur 1261.

Fridericus II. Cæsar Flaminiam & Æmiliam occupat 1241.

Picenum cæso Manfredi notho recuperatur à Clemente IV. 1266.

Rodolphus I. Restituit, quæ Fridericus raperat 1275.

Quido Feltrius I. Comes Urbini 1295. Traversariis aut pulsis, aut extinctis, Polentani Ravennæ dominatum usurpant 1300.

Sæc. XIV. à 1300. ad 1400.

Romanis Pontificibus Avenione sedentibus, Joannes de Vico, Galeottus, Malatesta

resta, Franciscus Ordelauffus, Gentilis de Moliano, & alii Sedis Apostolicę Patrimonium lacerant; sed mox ab Ægidio Card: Albernotio legato pelluntur ab oppidis, quę occupaverant.

Roma deformatur ac penè deseritur.

Sciara Columna Romę rerū arbiter 1529

Romę turbę excitatę per Nicolaum Laurentium 1347.

Ferraria cedit Atellinis 1320. Avenio emitur à Clemente VI. 1350.

Bononia Joanni ArchiEpiscopo Mediolanensi venditur à Pepulis 1350.

Malatestę Ariminum & alia circum oppida tenent.

Urbanus V. abrogatis populi Rom. septem viris, urbis regimen Banderesiis tradit 1367.

(1377.

Gregorius XI. Romam reditu recreat Perusia occupatur à Briardo 1393. Recuperatur 1394.

Alexander Sfortia Pisauri Dominus 1400

Sac. XV. à 1400. ad 1500.

Bononia à Martino V. recuperatur 1420.

Franciscus Sfortia Piceni Marchio à Pontifice dictus 1434. Assisium aliásque urbes

occu-

occupat sed pellitur ab Alphonso Aragonio
1442.

Valentinensis & Diensis Comitatus in
Gallia à Ludovico XI. vel dati vel restituti
Rom. Ecclesiæ 1460.

Borsius Atestinus ex Marchione Dux Fer-
rariæ à Paulo II. appellatus 1471.

Nicolaus Vitellius Tipherni Principem
agit.

Fridericus Ubaldinus Dux Urbini 1478.
Bononia à Bentivolis, Perugia occupatur à
Brachto 1488.

Ferrenii Mafferani Dynastæ 1490.

Cæsar Borgia Æmiliam. & Flaminiam fe-
rè omnem Columnensium Ursinorum, Ca-
jetanorū oppida, quæ vi, quæ fraude occupat.

Julius II. Borgiam raptis expoliat 1502.

Sæcul. XVI. à 1500. ad 1600.

Roborei post Ubaldinos Urbini Duces
1509. Julius II. Bentivol. pellit Bononiâ 1506
Roma vastata à Cæsareis 1527.

Ravenna, quæ fugatis Polentanis Venetis
se ultro tradiderat ab his restituitur 1530.

Parma, & Placentia Petro Aloysio Far-
nesio à Paulo III. donatur, Camertes Apo-
stolicæ Sedi redditi 1597.

Sec.

Sæcul. XVII. à 1600. ad 1700.

Contentiente Duce Francisco Maria II. qui filium successorum amiserat, Urbanus VIII. Ducatum Urbitatem Apostolicæ Sedi restituit 1626.

Urbanus VIII. Roboreis Urbini Ducibus 1631. extinctis, qui urbis præfecturam à Sixto IV. gentili tenuerunt, Thadæo Barberinæ fratris filio eundem honorem ritu solenni confert, ad tertiam stirpem in ejus posteris natu majoribus permanfurum.

Innocentius X. Castrensem Ducatum recuperat 1649.

* * * * *

SERIES QUARTA.

Reges Gallix, & Regni illius vicissitudines.

FRANCORUM, sive Gallorum Regum seriem dare volenti, ea prorsus omittenda sunt quæ fabulosa, vel proxima fabulis habentur à peritissimis veritatis indagatoribus. Hujusmodi autem censentur quæcunq; ferme ante Meroveum, primæ stirpis auctorem, nullo antiquo teste producto, à multis traduntur.

Prima

Prima igitur Gallia Regum familia à Meroveo nomen & originem traxit, dictaque proinde est Merovingiorum, ab anno 448. ad 751. & annis regnavit 304.

Secunda, quæ in Pipino capit, sive à Carolo Martello illius patre, sive à Carolo Magno, ejusdem filio cognomen adeptæ sit, est Carolinorum, & ab anno 752. ad 987. annos 236 regnum tenuit.

Tertia auctorem agnoscit Hugonem Capetum, Hugonis Magni Franciæ ac Parisiorum Ducis, & Aurelianorum Comitis filium, ab eo posterii Capetorum cognomento appellati, qui ab anno 987. ad hæc tempora annos jam 704. feliciter imperant. De duabus postremis Regum familiis egregiè Labbeus, juxta quem hæc series ordinatur. In prima stirpe describenda ea adducuntur, quæ elucubrata sunt à Godefrido, Henschenio, in *vita Sigeberti Kal. Feb. in exegefi prælim. 3. tom. April. & in Diatriba de Episc. Tugrensib. cap. 10. tom. 7. Maji.*

Sacul. IV. à 300. ad 400.

Clogion Francorum Rex, à quo teste Gregorio Turonensi Meroveus originem traxit, in castro Dispargi sedit apud Belgas. Id oppidum nunc Disthemiū in Brabantia censetur,

Alii

*Alii Dispargum malunt esse Teutærorum ad
Rhenum urbem.*

Sæcul. V. à 400. ad 500.

Priamum & Faramundum Reges, quos
vulgò Meroveo præmittunt, nulli veterum
memoratos, fictos omnino cum Hensche-
nio, aliisque putamus.

MEROVINGII REGES.

Meroveus à 448. ad 456. regnavit an. 8.

Childericus I. fil. ad 480, an. 24.

Chlodoveus I, fil. ad 509 an. 30.

Primus iste Parisiis sedem fixit, & primus
Christo nomen dedit, an. 475. ex voto quo
se in Tolbiaca pugna obstrinxerat.

Sæculum VI. à 500, ad 600.

Quatuor Clodovei filii regnum partiti regnârunt.

Theodoricus I. Metis, Chlodomirus Au-
relia, Childebertus I. Parisiis, Chlotarius I.
Suessione ad 561. annis 52.

Filii Chlotarii regnant.

Charibertus Parisiis, Gunthraunus Au-
relia, Sigebertus Metis, Chilpericus I. Suef-
sione ad 584. an. 23.

Chlotarius II. filius ad 630. an. 46.

*Post hos regni divisio merito visa est impor-
tuna, ut qua discordiarum & civilium bello-
rum semen evaderet.*

Sac.

Saecul. VII. à 600. ad 700.

Dagobertus I. à 638. an. 8. *Clarus bellis in Saxones.*

Reliqui Reges ad Childericum III. degeneres latent, Regia domus Praefectis, sive Majoribus omnia permittentes.

Chlodoveus II. ad 656. an. 18.

Chlotarius III. ad 670.

Dagobertus II. S. Sigeberti Austrasii Regis filius, revocatur ex Hybernia in Galliam 661. occiditur anno 680.

Chilpericus II. ad 675. an. 5.

Theodoricus II. ad 693. an. 18.

Chlodoveus III. ad 698. an. 4.

Childebertus II. ad 711. an. 13.

Saecul. VIII. à 700. ad 800.

Dagobertus III. ad 715. an. 41.

Chilpericus II. ad 720. an. 4.

Theodoricus III. ad 738. an. 17.

Interregnum 6. annorum.

Childericus III. 751. an. 15.

Merovingiorum ultimus in monasterium deiruditur cum filio Theodorico.

CAROLINI REGES.

Auctoritate Zachariae Papae succedunt 752

Pipinus brevis ad 768. an. 16.

Caro-

¶ *Regni Gall. vicifundines.*

293

Carolus Magnus ad 814. an. 46.

Primus è Francis Imperator 800.

Sac. IX. à 800. ad 900.

Ludovicus Pius Imperator 840. an. 26.

Carolus Calvus Imper. ad 877. an. 38.

Ludovicus II. Balbus ad 879. an. 2.

Boso comes coronatur Rex Burgundia, & Provincia hinc Regnum Arelatense 879.

Andegavensium comitum origo 880.

Ludovicus III. 882.

Carolomannus cum fratre, & solus ad 884. an. 6.

Carolus II. Crassus Imp. ad 888. an. 6.

Regnare cæpit à morte Ludovici III.

Odo seu Eurdes tutoris nomine ad 898. annis 10.

Carolus III. Simplex ad 923. annis 25.

Sac. X. à 900. ad 1000.

Filius Ludovici II. Lotharingiam recipit 912

Robertus Othonis frater à Gallis contra Carolum electus est 922. mox Carolo in Perone castro clauso.

Rudolphus à 923. annis 13.

Ludovicus IV. Transmar. ad 954. an. 18.

Vocatus fuit ab Anglia, ideo transmarinus

Lotharius ad 986. an. 32.

(dictus.

Ludo-

Ludovicus V. ad 987. an. 1.

Lothario, Ludovici fratre rejeeto, quia Germanis adhaeserat, succedunt.

CAPETI REGES.

Hugo Capetus ad 997. an. 10.

Robertus cum Patre ad 1031. an. 43. Fuit inclytus Religione.

Sac. XI. à 1000. ad 1100.

Henricus I. ad 1060.

Rudolphus ignavus moriens, Burgundiam Conrado Germania Regi donat 1032. in eo deficit Regnum Arelatense.

Philippus I. 1108. an. 48.

Initium Delphinorum Viennensium à Guigone Seniore VIII. Gratianopolis Comite 1075.

Hanc postea Provinciam Humbertus II. Delphinorum postremus Philippo Valesio eâ lege vendidit ut Regis filius primo loco genitus Delphini nomen semper ferret Genebrardus: alii autem scribunt donatam fuisse.

Sacul. XII. à 1100. ad 1200.

Ludovicus VI. Crassus ad 1137. an. 29.

Hoc regnante obiit Joannes de temporibus, quem aliqui scribunt vixisse annis 361.

Ludovicus VII. Junior ad 1180. ann. 44.

Duca Eleonora Guiennam acquirit 1137.

Lilia, si ve potius lilium scuto Francico primò inditum: alii deinde Reges scutum pluribus liliis conspersere.

Phi-

Et Regni Gall. vicissitudines. 295

Philippus Augustus ad 1223. an. 44. hic regnan-
di laude illustris coronæ comitatus plures adjunxit.

Sæc. XIII. à 1200. ad 1300.

Ludovicus VIII. ad 1226. an. 3.

S. Ludovicus IX. ad 1270. an. 44.

Carolus Andegavensis S. Ludovici filius uxoris
jure, Provincia Comes, Raymundo Berengario So-
cero sine prole mascula obeunte 1245.

Robertus S. Ludovici filius tertio loco genitus
ductâ Borboni Ducis hærede, cognomen in Regiam
familiam, cum hæreditate transfert.

Philippus III. Audax ad 1285. an. 15.

Philippus IV. Pulcher ad 1314. an. 29.

Tres hujus filii Regnum adepti, magnis
afflicti cladibus, sine stirpe periêre.

Sæcul. XIV. à 1300. ad 1400.

Ludovicus X. Hutinus ad 1316. an. 2.

Lugdunum ex permutatione cum Episcopo, cui
parebat, Regi cedit 1322.

Joannes filius vixit dies 080.

Philippus V. Longus ad 1322. an. 5.

Carolus IV. Pulcher ad 1328. an. 7.

Philippus VI. Valesius ad 1350. an. 22.

Valesius, à Comitatus titulo ante regnum adeptum
dictus, cognomen posteris dedit.

Joannes II ad 1364. an. 14.

Tolosæ comitatus redit ad Regem 1361.

Carolus V. sapiens ad 1380. an. 16.

Carolus VI. ad 1422. an. 42.

Rem Gallicam propemodum perdidit.

Sæc.

Saecul. XV. à 1400. ad 1500.

Carolus VII. ad 1461. an. 39.

Henricus VI. Anglus Caroli VI. ex filia nepos, adhuc bimulus Parisiis coronatur Gallia Rex, qui titulus adhuc ab Anglo Rege usurpatur.

Tris lilia in scuto Francico primò apparent Normannia & Aquitania ad Regem redeunt 1450. 1451.

Ludovicus XI. ad 1483.

Burgundia Ducatus recuperatur 1476.

Carolus Meduanus Provinciae Comes sine prole moriens, Regem scribit heredem.

Carolus VIII. ad 1498. an. 15.

Ludovicus XII. ad 1515. an. 17.

Saecul. XVI. à 1500. ad 1600.

Britanniam minorem Regno adjungit du. & Annâ Francisci II. Ducis hærede.

Franciscus I. ad 1547. an. 32.

Henricus II. ad 1559. an. 12.

Franciscus II. ad 1560. an. 1.

Carolus IX. ad 1574. an. 14.

Henricus III. ad 1589. an. 15.

Hugonotorum hæresis sub tribus posterioribus magnas excitat turbas.

Deficientibus in Henrico III. Valesiis, Borbonii succedunt, in Henrico IV. Contra quem Gallicorum Principum fœdus, Religionis siue causâ, siue obtentu, initum victor tamen & Catholicus factus regno potitur.

Henricus IV. ad 1610. ann. 21.

Fri.

Fridericus Mauritius Turenus Dux Bullionis & Sedani Princeps 1591.

Ludovicus XIII. Justus ad 1643. an. 23.

Rupella domita 1628. hæresis opes fractæ, Regnum firmatum, Pinarolium in Italia Francis additum 1631.

Sedanum Bullionio Duci eripitur à Ludovico XIII. eâ tamen lege, ut honor & nomen Principatus Duci, Posterisque servetur 1642.

Ludovicus XIV. ab an. 1643.

Comitatus Burgundiæ bis expugnatus, & à Francis 1680.

Aurasicanus Principatus creptus Nassaviis, plures urbes in Belgio & Germania captæ, sed restitutæ vi pacis inite Anno 1697. die 30. Octob. Argentinâ cum Alsatia reservatâ in Regis potestate.

* * * * *

SERIES QUINTA.

Hispaniæ Reges à Christo nato ad annum 1700.

Saculum I. à 1. ad 100.

CHRISTO Humani generis reparatore nascente, penes Romanos fuit rerum Hispanicarum potestas.

Hi Cantabriæ novis motibus æstuanti frænos injecere præsidis, per Provinciam dispositis Mariana, Otho

Ocho Cæsar Bæticæ præfecturæ Mauritaniam Tingitanam contribuit ; *Idem*

Sub Vespasiano, & Domitiano, Hispania in Bæticam, Lusitaniam, & Tarraconensem Provincias primò divisa est, *Idem*

Sæcul. II. à 100. ad 200.

Duos hæc sæculo Imperatores Romæ dedit Hispania : Trajanum patria Italum in Bætica natum, & Ælium Hadrianum, Trajanæ conterraneum, & consanguineum.

Ælius Hadrianus Hispaniam in sex provincias dividit Bæticam, Lusitaniam, Carthaginensem, Terraconensem, Callaciam, Mauritaniam. *Eâ scilicet Africa parte Hispania contributâ.*

Sæcul. III. à 200. ad 300.

Tetricus sub Valeriano & Gallieno Hispaniam tenuit, in quam Germanica natio per Galliam infusa, totis duodecim annis urbes agrosque igne & ferro vastavit.

Marcus Aurelius Carus, imperio suscepto Carinum filium in Gallia & Hispania curare mandavit. Eodemq; tempore Marcus Aurelius in citeriore Hispania rem gerebat.

Sæcul. IV. à 400. ad 500.

Hispaniæ reguntur à quarto Legato Præfecti Prætorii Galliarum, ab anno 331. *Se-*

Sequenti V. post Christum natum saeculo Suevi, Gothi, Alani, Silingi, Vandali Hispaniam invasere, sed Alanis & Silingis eodem saeculo extinctis, Vandalis fugatis Hispaniae divisae fuere inter Romanos, Suevos, & Gothos, de quibus agendum, quia illorum Reges in Castellanis adhuc perseverant.

Mariana.

Sec. V. à 400. ad 500.

Initium Gothorum Regno dedit Ataulphus Alarius Regis affinis, qui relicta Italia, Hispaniam petit 415.

Ataulphus à 415 ad 416. an. 1.

Sigericus regnat menses 7.

Vallia ad 429.

Vallia Regnante fugati Vandali, & deleta sunt Alanorum reliquia.

Theodorus ad 451. an. 23.

Theodorismundus ad 452. an. 1.

Theodoricus ad 467. an. 13.

Euricus ad 483. an. 17.

Romanos ex universa pellit Hispania.

Alaricus ad 507.

Sec. VI. à 500. ad 600.

Gelesaricus ad 511. an. 4.

Amalaricus an. 507. ad 531. an. 24.

O

Sub

Sub tutela Theodorici ad 526. mox solus.

Theudus seu Theuda ad 548. an. 17.

Theudegesillus ad 549. an. 1.

Agila ad 554. an. 5.

Achanagildus ad 568. an. 14.

Romanos auxiliares, quos Euricus eiecerat vocat in Hispaniam.

Limba seu Linba I, ad 572. an. 5.

Leovigildus frater ad 586. ad 13.

Galliciam suevorum Regnum armis occupat.

Flavius Reccaredus I. ad 601. an. 15.

Ab hoc Flavii cognomentum tulere Castellæ Reges usq; ad Mauros.

Sæc. VI. à 600. ad 700.

Limba seu Linba II. ad 603. an. 2.

Vittericus ad 610. an. 7.

Gundemarus ad 612. an. 2.

Sisebutus ad 621. an. 8.

Reccaredus 621. menses 3.

Suintilla & Ricimerus ad 631. an. 10.

Sisenandus ad 636. an. 5.

Chintila ad 640. an. 4.

Tulga ad 642. an. 2.

Chindosvindus ad 649. an. 6.

Recisvindus ad 672. an. 23.

Bamba ad 680. an. 8.

Ervigius ad 687. an. 7.

Ægica

Ægica ad 701. an. 14.

Sæcul. VIII. à 700. ad 800.

Vitiza ad 711. an. 10.

Rodericus ad 712. an. 2.

*Mauri an. 713. Hispaniâ subactâ, rem Gothicam
in plura regna distrahunt.*

Pelagius à 717. ad 737. an. 20.

E Regio sanguine regnat Overi in Asturia.

Garzia Aysa Rex Suprarbiensis 724.

Legionense Regnum 727.

Favila ad 739. an. 2.

Alphonfus I. Catholicus ad 757. an. 18.

Freila ad 768. an. 11.

Aurelius ad 774. an. 6.

Silo ad 783. an. 9.

Maurogatus ad 789. an. 6.

Mauris annuum puellarum tributum pendit.

Veremundus Diaconus ad 791. an. 3.

Alphonfus II. Castus ad 842. an. 52.

Dicitur Castus quia abstinens ab uxore.

Sec. IX. à 800. ad 900.

Castelle Comes Ovetensi Regi parebat.

Emecus I. Navarreæ Rex 819.

Ramirus I. ad 850. an. 8.

Ordonius 866. an. 16.

*Garzia II. ducta Vrac. Navarreæ Regno Ara-
goniam jungit 867:*

Alphonfus III. Magnus ad 910. an. 44.

Godefridus ab Aria Comes Barcinonensis à Carolo Crasso institutus.

Sæcul. X. à 900. ad 1000.

Sanctius Abarea VII. Navarra, I. Aragoniæ Rex.

Garzias ad 913. an. 3.

Ordonius II. ad 922. an. 9.

Sedem Oveto Legionem transtulit, dictusque est Legionensis.

Froila II. ad 625. an. 2.

Alphonfus IV. ad 928. an. 3.

Ramirus II. ad 950. an. 22.

Castellæ Comitem liberum esse jubet ob æs alienum, cui solvendo par non erat.

Ordonius III. ad 955. an. 5.

Sanctius Crassus ad 967. an. 12.

Ramirus III. ad 985. an. 18.

Veremundus II. ad 999. an. 15.

Sæcul. XI. à 1000. ad 1100.

Alphonfus V. 1027. an. 28.

Sanctius III. Navarra & Aragoniæ Rex, & Comes Castellus ducta Nunnâ Sanctii filiâ.

Veremundus III. ad 1037. an. 10.

Ramirus I. Aragoniæ solius Rex.

Ferdinandus Magnus ad 1065.

Sanctus II. fortis ad 1072. an. 7.

Garzias cum fratre ad 1067. an. 2,

Alphonfus VI. ad 1109. an. 36.

Tole-

Toletum recipit 1085. eoz sedem transfert.

Henricus Burgundus à Regio Gallorum sanguine ducta Theresiâ Alphonfi Regis filiâ, dicitur Comes Lusitaniæ, quam Mauris ademerat 1080.

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Alphonfus VII. Alphonfi VI. nepos, ex Uraccâ ejusdem filia ad 1126. an. 17.

Alphonfus VIII. ad 1157. an. 31.

Alphonfus Henrici Comitæ filius. Primus Lusitaniæ Rex ab exercitu salutatur 1139. confirmatur ab Alexandro III. 1172.

Sanctius III. ad 1159. an. 1.

Ferdinandus II. ad 1188. an. 31.

Alphonso Comite Barcinonis ad Aragonie Regnũ vocato, Catalaunia jungitur Aragoniæ 1162.

Alphonfus IX. ad 1214. an. 26.

Sæcul. XIII. à 1200. ad 1300.

Henricus I. ad 1319. an. 3.

Alvarus Laræ Comes turbas excitat.

Ferdinandus Sanctus filius Alphonfi Legionensis ad 1252.

Alphonso patre extincto, Legionense Regnum Castellano addit 1230.

Cordubam Hispalim aliaque oppida Mauris eripit, Regium Castellæ Senatium instituit Regnum Granatense recuperat 1237.

Alphonfus X. Sapiens ad 1284. an. 32.

Carthaginem, Sylvam, Pacium de Mauris recipit.

Sanctius IV. Strenuus ad 1295. an. 11.
Regit fratris primogeniti filius, Alphonso, & Fer-
dinando dejectis.

Saecul. XIV. à 1300. ad 1400.

Ferdinandus IV. ad 1312. an. 27.

Alphonfus XI. Iustitarius ad 1350. an. 38.

Bello clarus Mauros cladibus attrivit.

Dissidiis civilibus lacerata Respublica.

Petrus crudelis 1369. an. 19.

à fratre notho victus & interfectus crudelitatis
poenas dedit.

Henricus II. Petri frater ad 1379. an. 10.

Post Henricum II. Gusmanæ filium, ex
 Ordine S. Dominici conscientie moderato-
 res eligunt Castellæ Reges.

Joannes I. ad 1390. an. 12.

Henricus III. ad 1407. an. 16.

Saecul. XV. à 1400. ad 1500.

Henrici III. Frater Ferdinandus jure matris
 Eleonoræ 1410. Martino obeunte regnum Arago-
 niæ adeptus est.

Joannes II. ad 1454. an. 47.

Henricus IV. ad 1474.

Turbæ ortæ in Castella, aliis Joannæ Henrici Fi-
liæ, aliis Isabellæ, ejusdem sorori, regni successio-
nem deferentibus ad an: 1479.

Ferdinandus Catholicus Aragonum Rex
 jure Isabellæ uxoris ad 1506.

Hic Aragoniam & Castellam jungit, & huic
sive

siue primò datus, siue restitutus est Catholici titulus à Julio II.

Filia eius Joanna nupsit Philippo Austriaco, & binc Austriaci facti Reges in Hispania.

Sæc. XVI. à 1500. ad 1600.

AUSTRIACI REGES IN HISPANIA.

Philippus I. Austriacus 1506. Vix uno año regnavit. Castella magnis moribus agitatur.

Ferdinandus iterum ad 1516. an. 10.

Joannâ Impare ob mentis defectum, regnat, & Navarram occupat 1513.

Carolus V. Imperator, Hispania I. ad 1556. an. 40.

Philippus II. ad 1598. an. 42.

Nemo fortassè ab orbe condito latius imperavit. Madriti sedem fixit, & Henrico Rege obeunte, Lusitaniâ potitus est 1580.

Philippus III. ad 1621.

Sæcul. VIII. à 1600. ad 1700.

Philippus IV. ad 1665.

Lusitani Bragantiæ Duce[m] Joannem Regem eligunt 1640.

Catalaunicæ turbæ 1640.

Neapolitanæ turbæ 1647.

Carolus II. ab anno 1665. ad 1700.

Pater moriens matri optima Maria Anna, simulq[ue] sex consiliariis, Carolo impubere, regnum administrandum reliquit.

SERIES SEXTA.

Variorum Regnorum, & Principatumum per Europam initia, à Christo nato ad annum 1700.

Saeculum I. à 1. ad 100.

THraciæ Regū Tacitus & alii meminere. In Germania Maroboduus ab Arminio victus pellitur. *Tacitus.*

Britanniæ, Hiberniæ, Daniæ, Norvegiæ, Sueciæ, Reges, hoc sæculo à Neotericis memorantur.

Metellanus Scotorum Rex, Christo nascente secundum regni annum numerabat.

Corbredus cognomento Galdus, sive Galgacus Scotorum Rex, ut est apud Tacitum, in vita Agricola.

Saeculum II. à 100. ad 200.

Trajanus victo Decebalo Dacorum regno finem imponit 106.

Scotorum Reges hoc sæculo numerantur, Eustacus, Mogaldus, Conatus, Ethodius, Satraël & Donaldus I.

Gothi sive ex Scandia sive ex Getarū regionibus erumpentes, multis afflictis Provinciis, ad utramq; Visurgis ripam, sedes figunt, 184.

Et Principatū per Europam initia 307

Gothorum nomen supra quadringentos ante Christum natum annos auditū fuisse scribit Trithemius.

Saecul. III. à 200. ad 300.

Gothi Thraciam populantur, & post Decii cladem an. 251. plures occupant Romae Imperii Provincias, saeculis 3. 4. 5. 6.

Quadi & Sarmatae per Gallieni ignaviam Pannoniā potiuntur.

Dania sub eodem Gallieno Romanum iugum excutit, nunquam amplius subitura. Probus Bastarnarum centum millibus ad praesidium contra barbaros in Thracia sedes assignat 281.

Carantius sive Carausius Scotus Romanis victis Rex Britannorum appellatur 290. *Leslaus in Hist. Scot.*

Saecul. IV. à 300. ad 400.

Rasimundus Rex Sarmatarum à Constantino creditur 319.

Eugenius I. Scotorum Rex moritur.

Romani rerum in Scotia potiuntur.

Incipit interregnum 386.

Fritigildis Marcomannorum Regis maritum ad Romanorum obsequium adducit.

Alaricus Gothicis Imperat 381. circiter.

Hunni sub Balamiro & Mundifico Attilae patre 382.

O 5

Van-

Vandali ad Vistulæ ripas sub Modigifilo
seu Gondigifilo circa an: 382.

Sæcul. V. à 400. ad 500.

Fergusius II. Scotorum regnum à Roma-
nis eversum instaurat 410.

Burgundiones à Rheno ad Occidentem
solem progressi regioni, quam occupârunt
sub Honorio Impetatore nomen fecêre.

Attila Rex Hunnorum, & Buda frater,
Hungarorum regno dant initium an. 442.
ab aliis Buda dictum.

Caba Attilæ filius cum Hunnis fugatur ab
Arderico Cepidarum Rege 454.

Angli, Saxonum gens, à Britannis adver-
sus Pictos, Scotosque acciti, post fractam
horum audaciam, Britanniam subjêcere, eam-
que in septem regna partitam Angliam ap-
pellantes, tenuerunt ad annum 1617.

Sæculum VI. à 500. ad 600.

Theodo Algilolphingus Dux I. Bavariz 508,
Avarius Hunnorum Rex Norici partem
quâ bello domuerat, Bavariam appellat 525.

Sclavi Austriam occupant 522. mox Illy-
ricum 587.

Langobardi Pannoniam occupant 549.

Garibaldus I. Rex Bojariz sive Bavariz
568, Bul.

• *Principatū per Europam Initia.* 309

Bulgari gens hæcenus ignota à Boreali-
bus finibus egressa, Misiâ potitur. Polonici
Principatus initia per Lechum, gente Scla-
vum circa an. 600.

Sæcul. VII. à 600. ad 700.

Garibaldus II, iterum Dux Bojariæ 607.

Zeccus Sclavus I. Bohemiæ Dux anno
ferme 649.

Bulgari Pannoniam & Thraciam occu-
pant prope annum 680.

Extinctis Lecci Posteris in Polonia anno
fere 700. XII. Palatinis, quos populi elege-
rant, in tyrannidem prolabantibus creatur
Dux I. Cracus, à quo Cracovia nomē invenit.

Ragusa quæ post dirutam à Saracenis ve-
terem Epidaurum à Polymiro Belo Boffino-
rum Rege condita fuerat, liberæ urbis more à
propriis magistratibus regi capit. *Tabero lib. 5*

Sæculum VIII. à 700 ad 800.

Post Cracum II. & Lecchum Craci I. fi-
lios Vanda imperat in Polonia usque ad 760
Post Vandam XII. iterum Palatini, quibus
tres Lecchi succedunt, ac deinde postremi
filius Popietus.

Hunni reduces iterum Pannoniâ potiun-
tur 744.

Caro.

Carolus Magnus victo Vitiloni Bavariæ
Duci Tassilonem II. Substituit; mox hunc
rebellem in monasterium detrudit, ac ipse
Regem se Bavariæ dicit 788.

Flandria antea inculta fit comitatus 792.

Biornus III. Christianorum I. in Suevia Rex

Sec. IX. à 800. ad 900. (800.

Carolus Magnus Saxonibus victis Witi-
kindum Ducem imponit 824. (837.

Egebertus Angliæ universæ Rex I. moritur

Sivardus II. Daniæ Rex à Ludovico Pio

Frisiam accipit.

In Polonia post interregnum 20. anno-
rum eligitur Piaslus Dux gentis 842.

Pictorum gens universa cum regno dele-
ta à Kennero Scotorum Rege 850.

Austrasia à Lothario Rege Lotharingia di-
citur 900.

Polemon Dux I. Lithuanie 900.

Ingo Suecorum Rex Ruthenos & Mo-
schos sue ditionis facit 900.

Ragusei pulso Demejano tyranno, Vene-
torum ope, ab his per aliquot annos præto-
rem annuum admittunt. *Tubero lib. 5.*

Sec. X. à 900. ad 1000.

Marchiones Custodiendis Regionum fini-
bus, Burgravii, juri dicendo inducti. *Bava-*

¶ Principatuum per Europam initia. 311

Bayaria iterum Ducatus 911. (927.

Sigebertus I. Marchio Brandenburgicus

Leopoldus Austriae Marchio I. 932.

Misniae Marchio ab Henrico Aucupe institutus.

Hermannus I. Luneburgi Dux dicitur ab Othone I. 960. (burgi.

Sigefridus Ardennensis I. Comes Luxemb-
Imperium Molcoviticum 990.

Suetonius Daniae Rex Sueciam acquirere 998.

Saraceni Creta Insula ejeti per Basilium
& Constantinum Imperatores.

Saecul. XI. à 1000. ad 1100.

Sabaudiae comitatus per Beroldum Saxo-
nem incipit 1010.

Dani occupant Angliam 1016. Rege I.
Canuto Magno.

Boleslaus I. cognomento Chrobri ex Du-
ce Rex I. Poloniae, Henrico I. Imperat.

Gwilhelmus Nortmanniae Dux haeres à
S. Eduardo dictus, pulso Heraldo Dano, An-
gliam subigit 1066.

Bayaria transit ad Arestinos in Welphone
Astrii filio 1070.

Polonia ob caedem S. Stanislai Cracovien-
sis privatim Regis titulo 1079.

Uladis.

Uladelaus II. per Henricum II. Rex primus Bohemię 1087.

Bullionis Ducatus 1096. venditus Leodiensi Episcopo à Gothofredo Lotharingię Duce.

Sacul. XII. à 1100. ad 1200.

Sigefridus è Duce Lotharingię Mosellanicę Primus Comes Palatinus 1101.

Hermannus è Ducibus Zeringiæ I. Marchio Badensis sub Henrico IV. 1120.

Welphonibus sive Atestinis Austriaci in Bavaria succedunt 1138.

Albertus Ursus Princeps Anhaltinus, Marchio Brandenburgicus 1142.

Austriæ ex Marchione Dux 1154.

Regnum Hibernię parer Anglis 1162.

Othol. Witelspachus 1162. post Atestinos Dux Bavarię, in quâ ejus posterii imperant.

Sacul XIII. à 1200. ad 1300.

Valdemarus II. Primus Danorum & Vandalorum simul Rex 1203.

Nerius sive Rainerus Acciajulus, Achaję Princeps, Athenarum Dux.

Otho Parvus è gente Atestina I. Dux Brunsvicensis & Lunenburgensis 1230.

Ducatus Brabantia ex Lovaniensi Comitatu 1247.

Eduar-

Et Principatuum per Europam initia. 313

Eduardus I. ab Henrico III. Patre, primus è Primogenitis Regum Anglorum dicitur Walliæ Princeps, cæso Leofino 1254.

Chios à Michaële Paleologo donata Genuensibus 1260.

Islandi Naquino Norwegiæ Regi sponte se tradunt 1265.

Austria, Stiria, Tyrolis, & Carinthia, Rudolphi Imperatoris familię cedunt 1282. moxque etiam Burgundia & Bohemia.

Primislaus Polonus regiam nomen repetit 1295.

Sæc. XIV. à 1300. ad 1400.

Nicolaus Acciajolus Magn: Reg: Neapolit: Senescallus Corinthi Dynasta.

Dux Geldriæ ex Comite 1306.

Libertatis Helveticæ tabulæ 1315.

Albertus sub Carolo IV. Dux I. Megalopolitanus.

Franciscus Catalusius Patr: Genevensis Lesbi Princeps 1350.

Casimiro Magno Piastorum postremo extincto, eligitur à Polonis Ludovicus Rex Hungarię 1370.

Robertus II. primus è Stuartorum sanguine regnat in Scotia 1370.

Justiniani

Justiniani Genuenses Patritii insulâ Chio
donantur à Joanne IX. Paleologo 1374.

Jagello, postea è sacro fonte dictus Uladis-
laus V. ductâ Hedwige Rex Polonoꝝ 1386.

Sæcul. XV. à 1400. ad 1500.

Dania, Suecia, Norvegia uni Regi fere
semper parent, Ab an. 1396. usq; ad an. 1523

Amedeus VIII. ex Comitæ Dux I. Sabau-
dię à Sigismundo Casare dicitur 1416.

Adolphus Dux I. Clivię 1417.

Fridericus Burgravius Norinbergę à Sigis-
mundo Casare 1417. donatur Marchiâ
Brandenburgicâ, quam posterii tenent.

Rhætorum fæderatio capta 1424. stabi-
litur 1471.

Norvegia hæreditario jure obnoxia Da-
nię, ab anno 1488.

Ducatus Witembergensis initia 1470.

Navarrę regnum 1483. transit ad Alber-
tos, Francisco Phœbo sine prole obeunte.

Sæcul. XVI. à 1500. ad 1600.

Suecia separatur à Dania, electo in Regem
Gustavo 1523.

Hungaria & Bohemia transeunt ad Au-
striacos 1526.

Cœpta Rhodo Melita Hierosolymitani
equitibus dono datur, à Carolo V. 1530.

& Principatum per Europã initia. 315

Navarræ jura Antonio Borbonio cedunt
1553.

Batavica defectio ab Hispanis 1572. ex quã
nova potensq; respublica deficiente in Sigis-
mundo Augusto virili Jagellorũ stirpe 1572.

Primò Henricus Gallus, mox Stephanus
Battoreus, inde Sigismundus suecus à Polo-
nis eligitur 1587. hujus diadema Suecicum
rapitur à patruo Carolo 1589.

Sæcul. XVII. à 1600. ad 1700.

Jacobus Scotiæ Rex VI. post obitum Eli-
sabethæ Reginæ Magnæ Britanniæ & Hiber-
niæ I. an. 1603.

Bavariæ Dux adnumeratur Septem viris
Electoꝛibus 1625.

Provinciæ federatæ in Belgio ab Hispanis
liberæ declarantur 1648.

Britannia 1649. ex regno fit respublica
sub Tyranno Cromvelo, restituitur Carolo
II. Regi, an. 1660.

Abdicante Christinâ Sueciæ Regnum Ca-
rolo Palatino cedit 1655.

Casimiro II. è Suecâ vasorum familia po-
stremo abdicante, an. 1668. Michaël Coribu-
tus an. 1669. Poloniæ Rex eligitur, eoque
obeunte anno 1673. Joannes Sobieski pru-
dentiâ & bellicâ gloriâ clarissimus. **Ve-**

Veneti Caesari & Polono fœderati Peloponnesum de Turcis feliciter recipiunt.

Anglia deficit à Jacobo II. Rege ad Auriacum Principem anno 1689. Scotia aliquamdiu nutat, mox cedit, Hibernia Bello subigitur 1691.

Joanni Sobieski defuncto Poloniæ Regi anno 1697. successit Fridericus Augustus Dux & Elector Saxoniz, pluribus Polonicæ nobilitatis suffragiis die 17. Julii electus, & coronatus, frustra de Principe Condycum affectis, Gallicæ factionis, æmulis viribus contranitentibus.

* * * * *

SERIES SEPTIMA.

Regna & Vicissitudines Regnorum
extra Europam à Christo nato
ad annum 1700.

Saculum I. à 1. ad 100.

Herodes Ascalonita moritur anno 1.
Christi nati Filii ejus Archelaus Judææ
Rex, Herodes Antipas Galileæ, Philippus Ituræ
Tetrarchæ ab Augusto dicuntur an. 2.

Archelaus an. 6. relegatur.

Judææ Procuratores constituuntur.

Herodes

Herodes Agrippa I. primò per Caligulam Galileæ Rex an. 38. mox & Judææ per Claudium an. 41.

Agrippa II. succedit an. 43.

Hoc mortuo Judea iterum Procuratoribus committitur.

Parthorum, Æthiopum, Arabum, Armenorum, Cappadocum Reges à vetustis scriptoribus, Sinarum à Neotericis nominantur.

Sæcul. II. à 100. ad 200.

Pacoro apud Parthos regnante, bellis civilibus eorum opes atteruntur, facili igitur negotio sub Cosroë II. à Trajano victi sunt.

Trajanus victum Cosroëm II. in ordinem redigit, Parthisque Parthamaspatem imponit 112. sed eo à popularibus pulso, Cosroes redit, a quo cum Hadriano formata pax.

Assyria, Mesopotamia & Armenia revocatis ab Hadriano, qui eas liberas esse voluit, præsidibus, Reges eligunt 119.

Sæcul. III. à 200. ad 300.

Abagarus Osroenorum sive Edeßæ Rex dolo captus à Caracalla 216.

Non est hic ille Abagarus, ad quem Christus literas dedisse fertur. Abagaru, sive Abgarus fuit nomen commune omnibus Edeßæ Regibus.

Zenobia

Zenobia Palmyrenorum Regina Syriam potitur & Phœnicia.

Alexander Severus Hebræos à Præfecto, qui Syrus Archisynagogus diceretur, regi patitur 224.

Artaxerxes ter victo Artabano, Parthorum Rege, regnum transfert ad Persas 227.

Sæcul. IV. à 300. ad 400.

Extincta apud Sinas Hanâ, quæ plura sæcula imperium tenuerat, regnat Cyna familia 264.

Servi Sarmatarum Dominos ex Sarmatia expellunt, eaque potiuntur 334.

Hannibalianus Constantini Magni ex fratre nepos ab eodem Rex Ponti dicitur 335.

Imperii Romani finibus ab ortu ad Indos, à meridie ad Æthiopes, ab Aquilone ad Sarmatas, ab occasu ad Oceanum Britannicum, propagatis, plurima regna in Asia, Africa & Europa extinguuntur. Sapor II. Hormisdæ II. filius Persarum Rex, Romanis infestus, opes Persicas auget, potitur Armeniam 368.

Sæcul. V. à 400. ad 500.

Isdegerdes hujus nominis I. apud Persas, cui Arcadius moriens filii Theodosii tutelam permisit 408.

Ufai

Usai familia apud Sinas regnat 419.

Bonifacius Dux bellicis laudibus clarus à Castino Valentiniani Duce læsus, ab eo deficit, & Africâ occupatâ Vandalos Albanosque in eam evocat ex Hispania; sic Africa facta est Vandalorum ditionis 427.

Colgorum sive Lazorum Reges in Asia hoc sæculo memorantur.

Sæculum VI. à 500. ad 600.

Saraceni populi ex Ismaele originem, à Sara Abrahami conjuge nomen trahentes, ex Arabia erumpunt in Siriam Palæstinam & Phœniciam hoc sæculo ineunte.

Turcz ut liquet ex Plinio Scytharum populi è Portis Caspiis Armeniam & Cappadociam invadunt 516.

Belisarius victo & capto Gillimere Regno Vandalorum in Africa finem imponit 533.

Africa in septem Provincias divisa & Imperio subjecta 534.

Sæc. VII. à 600. ad 700. (tur 628.

Heutay apud Sinas diviso regno dominans Mahometes primò servus, mox Vates, deinde Dux exercitûs in Arabia moritur 631.

Huic succedit Abukam & post eum Omar sive Haomar, qui Persidem subigit, mox Syriam & Ægyptum. Hic

Hic primus dictus est Calipha.

Abderamus I. Miramolinus in Mauritania Tingitana fugâ evaserat cum asseclis Abdallæ Caliphæ Damasceni interempti.

Miramolinus idem est ac Princeps, seu caput fidelium.

Sæcul. VIII. à 700. ad 800.

Ulit Saracenicæ dominationis fines latius, extendit, & Imperii sedem iterum figit Damasci Saracenis Haly se&toribus impellentibus, Maurosores Chorazani dominos occidunt, Marvanum Calipham cædunt 752.

Inde, sub Muhamad Abubalas, Saraceno- rum Imperium in tres partes dividitur, quarum primam Abubalas tenuit in Perside, Salim Ægypto præfuit & Abdalla Syriæ.

Hinc stirps Bilæ apud Persas celebris.

ArrakidBila, sive Aaron Carolo Magno amicus.

Sæcul. IX. à 800. ad 900.

Abuezar Maracem inter Saracenos illustris, utpote qui octo Regibus domitis, Principes eorum urbes victor expugnavit.

Creta à Saracenis occupatur 822.

Jacob Leys celebris apud Saracenos Persas regit. *Post hunc diu silet Persarum historia.*

Cele-

Celeberrimi erant hoc sæculo Babylonius, seu Baldacensis, & Ægyptius Calipha.

Hæc Arabicâ voce, quæ Successorem, vel heredem significat, nempe Machometis primè appellatus est supremus Saracenorum Princeps, mox & alii minores.

Secul. X. à 900. ad 1000.

Mustaphi sive Mustapha Babyloniorum Calipha, sive Amiras victo Ægyptio, totum ferè Saracenorum Imperium sibi subjicit 908.

Calecuti apud Indos sedem habere coepit Saracenus Amiras 909. (923.

Sunga familia apud Sinas regnare incipit Persarum Reges Daules, & Boytes è stirpe Darii Hystaspis à 936.

Historia Persica iterum deficit.

Ingas Peruvianos Cuschi sedentes ab hoc sæculo numerant Americani.

Sac. XI. à 1000. ad 1100.

Turcz initio sæculi Persis infesti, mox ab eorū Calipha sub quo meruerunt, desciscentes, & Saracenis debellatis Tangrolipice Duce, eorū sectā cum regno suscipiunt 1038.

Turcz dividuntur in Orientales & Occidentales 1060.

Hierosolymā expugnatā Cruce signati, ejus regnum Gothofredo Bullionio, cujus potissi-

potissimum virtute receptam esse constabat,
omnium consensu deferunt 1099.

Antiochia Boëmundo, Edessa Balduino
Galilæa Tancredo cesserunt.

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Corasini in Perside 1139.

Notadinus è Turcis Occidentalibus Sy-
riam occupat 1143.

Salachinus è Turcis Occidentalibus *Æ-*
gypto potitur 1178.

Eruptio Tartarorum & plures per eos
provinciæ Septentrionis occupatz 1168.

Cypri regnum jure permutatum in Hie-
rosolymitanum 1191.

Sæc. XIII. à 1200. ad 1300.

Alexius Comnenus Trapezuntini Impe-
rii fundamenta jecit 1203.

Captâ Constantinopoli Balduinus Impe-
rator, Venetis Cretam, Jonii, & Ægei maris
insulas, Bonifacio Montisferratensi Thessalię
regnũ, aliis alia præmia virtutis attribuit 1204

Chingiscamus Tartarus, Chorasmiis do-
mitis regnat in Perside 1227. & post eum
Zagathy, sive Hallon.

Mamelucchi in Ægypto regnant 1245.

Tartari Sinas occupant 1278.

Alati.

A Latino Sultanorum Iconii ultimo extincto 1290. Turcarum regnum in septem Dynastias dividitur.

Cassanus Tartarus 40. Saracenorum milibus in Syria cum Sultano Aegyptio profugatis redit in Persidem 1292.

Sæcul. XIV. à 1300. ad 1400.

Othomanus Ortoguli filius domitis aliis Turcarum Dynastis Prusam, magnamque Asiæ partem subigit 1301.

Mansit deinde omnibus Turcarum Regibus Othomani cognomen.

Gempla I. Parthorum Sultanus, victo Carbantare Tartaro, potitur Perside ab anno 1350. ad 1390.

Talminga familia pulsus Tartaris regnat apud Sinas 1368. *Martinus.*

Tamerlanes Tartarus 1391. fugatis Parthis suos reducit in Persidem.

Sæc. XV. à 1400. ad 1500.

A duobus Tamerlanis filiis Mogolis & Samarchandæ regna initium habent 1406.

Gempla II. victis Tamerlanis filiis, Parthos iterum Persis imponit 1407.

Usumcassanus I, Turcarum, potitur Perside 1458.

P

Mehe-

Mehemetes II. Trapezunte, universâque Chalcide armis domitâ Trapezuntinum imperium evertit.

Lusitani Brasiliam Americi Vespucii industriâ lustratam armis occupant.

Sæc. XVI. à 1500. ad 1600.

Ismaël Sophi Turcas pellit è Perside, eamque sibi subigit 1501.

Ametet Saracenus Monachus Assumpto Seriphii nomine, Fessæ, Marochii, & alia Mauritanie regna occupat, mox victo Tomumbejo Mameluchorum, in Ægypto regno finem imponit 1517.

Mexicum per Cortesium subigit Castellanus 1519. & Petrus Pazzarus Peruvia potitur 1525.

Lomellini Genuenses Patritii Tabracæ Insulæ ad Africæ oram Domini fiunt an. 1540

Arabia felix à Solimanno occupatur 1570

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

Abdemelechus Marochii & Fessæ regna surreditionis facit 1575.

Batavi in Oriente magnas insulas, & plures Regulos armis subigunt.

Bufferius & Xequus Marochi & Fessæ regis filii, Hametis Patris regna dividunt 1603.

Tartari

Tartari ex familia Ta Scinga Scinarum regno potiuntur 1644.

Battavi à Lusitanis Brasiliâ expulsi 1654.

Tasilettus Fesse & Marochi regna itetum jungit.

Aethiopum Reges nunquam interruptâ serie, adhuc perseverant, omnium fortasse antiquissimi.

* * * * *

SERIES OCTAVA.

Bella memorabilia à Christo nato ad 1700.

Saeculum I. à 1. ab 100.

Augustus Imperator ducibus Tiberio, & mox Germanico, Rem Romanam in Dalmatia, Sarmatia, Pannonia & Germaniâ prosperè gerit.

Corbulo sub Nerone Parthos & Armenos bello domat.

Hebraei ob Flori Procuratoris latrocinia & caedes à Romanis deficiunt, & hinc à Vespasiano & Tito ducibus Romanorum bello durissimè premuntur, & extinguuntur.

Agricola Dux Romanus sub Domitiano per Britanniam & Hiberniam arma circumfert, & plerumque feliciter: *Tacitus in vita.*

Sac. II. à 100. ad 200.

Trajanus in Decebalum Dacorum Regem,
ac postmodum in Scythas bellum movet.

Idem Trajanus Judæos in Cypro rebelles
armis persequitur, mox contra Parthos felici,
contra Arabes infelici Marte contendit.
Rebelles iterum Judæos bello plectit Ha-
drianus.

Lucius Verus contra Parthos, Marcus Au-
relius contra Marcomannos, bellum felici-
ter gerunt.

Sac. III, à 200. ad 300.

Picti & Scoti mutuis cladibus atteruntur:
Imperatores Septimius Severus & Cara-
calla in Parthos & Britannos fausto successu
bellum integrant.

Artaxerxes Persarum Rex post victum
Arabum infelicitè movet in Romanos, à
quibus ejusdem successores plerumque hoc
sæculo victi.

Contra Gothos hæcenus Romanis igno-
tos pugnât Gordianus, Decius & Claudius II.

Sub Diocletiano & Collegis Cæsaribus,
Asia, Africa, Sarmatia & Anglia in Europa
bellis Arsère.

Sæcul. IV, à 300. ad 400.

Roma-

Romanorum Cæsarum bella civilia sub
Constantino ejusque filiis.

Julianus in Gallia & Germania bellū habet.

Wenno cum Persis sub Sapore II. 350. diu-
turnum & atrox bellum, quo fractæ Romani
Impe: vires. (tyrannos.

Iterum bella civilia inter Romanos sive
Romani pluries cum Hunnis, Alemannis,
Gothis fere semper, victores signa contulere.

Sæcul. V. à 400. ad 500.

Gothi sub Radagilio, Alarico, Araulpho,
& Theodorico Regibus latè per Europam
arma circumferunt.

Attila Hunnorum Rex, Dei flagellum cum
200. armatorum millibus, Illyricò, & Thra-
ciæ, Mæsiæ, Daciæ, Macedoniæ, Theflaliæ,
Germaniæ, Galliæ, Italiæ, bellum seu potius
vastitatem infert. (petit.

Odoacer Hercolorum Rex Italiam armis
Franci sub Meroveo contra Gallos, Van-
dalos, Gothos, sub Clodoveo contra Ger-
manos & Visigothos bella gerunt.

Saracenorum nomen incipit armis in Asia
clarefcere anno circiter 500.

Sæcul. VI. à 500. ad 600.

Justinianus Belisario Duce Persas in Asia,

Vandalos in Africa bello & cladibus atterit.

Eodem Belisario & Narsete ducibus Gothos in Asia profligat.

Langobardicum nomen Italicis bellis inclarescit.

Scoti & Picti cum Arturo Britannorum Rege sæpè confligunt.

Perse sub Cavade, Cosroë I. & Hormilda III. Imperatoribus variâ fortunâ decertant.

Sæc. VII. à 600. ad 700.

Cosroës II. Rex Persarum sædè lacerat Rom: Impe: sub Phoca. Mox ab Heraclio pluribus cladibus atteritur.

Saraceni circa 637. latè per Asiam victores sub Heraclio & Constantino filio.

Saraceni inter Halis & Mahometis assedas divisi, bellum civile gerunt.

Angliæ populorum bella narrantur à Beda Dagobertus I. Francorum Rex bellum habet cum Sciavis, 622. & 623.

Orientis Cæsares à Constantino Pogonato & Michaële Paphlagon: cum Bulgaris per sex fere sæcula aut bellum, aut suspectam pacem habuère.

Sæc. VIII. à 700. ad 800.

Saraceni occupant Hispaniam an: 713.
inde

inde bella adversus eos Pelagii, Alphonfi I. Froileꝝ I. Veremundi I. Alphonfi Casti Regū integro tere seculo & plerūq; prospere gesta.

In Gallia bella civilia Carolo Martello victore, mox ejusdem, contra Saracenos.

Pipini contra Saxones, Aquitanos & Longobardos bella.

Caroli Magni contra Longobardos in Italia, contra Saracenos in Hispania, & Saxones in Germania, arma felicia. *Commentitia autem videntur ea, qua de rebus contra Anglos gestis circumferuntur.*

Sæcul. IX. à 800. ad 900.

Dani Anglis molesti in Britannia.

Carolus Magnus bellum Saxonicum conficit, quod annos 33. duraverat, Græci Cæsares contra Bulgaros bella gerunt variâ fortunâ.

In Francia & Germania bellum civile filiorū contra Ludovicum Pium, & postea inter se.

Nortmanni egressi è Dania an: 836. Galliam invadunt.

Saraceni in Italia & Hispania bellis furunt

Bella de Imperio certantiam in Italia usque ad Othonem I. Imperatorem.

Sæcul. X. à 900. ad 1000.

Hungari, Germaniam, Italiam, Galliam populantur.

Nicephori Phocæ de Persis victoria sub Romano juniore.

Orientis Imperatores bellum habent cum Saracenis, Ruthenis & Bulgaris. Saraceni in Italia adversâ plerumque fortuna pugnant.

Rodulphi, Burgundi, Hugonis Arelatenfis Regis, & trium Othonum in Italia bellum inter se, nec non contra Græcos & Saracenos.

Turcæ vel in fine hujus, vel initio sequentis sæculi, Persas bello vexant.

Sæcul. XI. à 1000. ad 1100.

Germanorum Cæsarum bella in Italia pro Rom. Pontificis & Imperii dignitate, & in Hungaria pro defensione Regum.

Nortmannorum in Italia, mox in Græcia & Sicilia arma feliciter.

Græci Cæsares contra Bulgaros feliciter, infeliciter cum Nortmannis & Turcis bellum gerunt.

Belli Semina inter Genuenses & Pisanos 1050. cum hi partem Corsicæ illis ademissent.

Subactâ per Guilhelmum Nortmannum Angliâ, Galliæ Regi Philippo I. natus est æmulus, bellumque quod primò Francos & Anglos collisit 1077.

Hispani contra Mauros arma prosperè tractant.

Sæc.

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Genueses & Pisani de dando Corsicę Episcopo contendentes, in bellū ruunt, quod ingenti animorum armorumq; contentione, multos per annos vario eventu gestum est.

Græci Calares, cum Turcis Scythis, Seruiis, Hungaris bella gerunt.

Elconora Quinensis à Ludovico VII. Galliarum Rege repudiata, secundi, ejusdemque atrocissimi belli inter Gallos, & Anglos initium fecit 1152.

Turcarum Noradini, & Saladini bella, quibus Syriam & Ægyptum domuere.

Sæc. XIII. à 1200. ad 1300.

In Anglia bella civilia inter Eboracenses, & Lancastrenses Duces, sub *Alba, rubra q; rosa* nomine, quibus post 30. praelia trium Regum & plurimorum Principum cædes Henricus II. Anglię Rex anno 1485. finem imposuit.

Tartarorum contra Persas & Saracenos toto sere sæculo bella prosperè gesta.

Fridericus II. Cæsar bello plerumque in glorio, Guelforum & Gibellinorum factionibus revocatis, ab anno 1234. ad 1250. sædum in modum Italiam lacerat.

Secul. XIV. à 1300. ad 1400.

Bellum Anglo-Gallicum tertium, quo Gallia tantum non periit, per annos ferme ducentos oritur 1336.

Bellum inter Venetos & Genuenses, per plura lustra, vario eventu gestum, cepit anno 1350.

Rudolphus bellum cum Octocaro Bohemo, Helvetiis, & Burgundis feliciter gerit.

Sicilia (post crudeles Vesperas) à Petro Aragonio occupatâ, illorum jacta sunt inter Gallos & Hispanos bellorum semina, quæ sopita sæpius, nunquam extincta, post tria sæcula adhuc experimur.

Sec. XV. à 1400. ad 1500.

Florentini cum Pisanis, Veneti cum Mediolanis Ducibus, Andegavenses cum Aragoniis armis decertantes, Italiâ deformant.

Angli cælitus, prius ab Aurelianensi puella fracti, mox à Carolo VII. Rege pluries victi, totâ fere Gallia pelluntur.

Ferdinandus Granatâ per vim potitur Maurorum in Hispania regnû excindit 1485

Tamerlanis in Asia Turcarum Regum Amurathis II. Mahometis II. & Bajazethis item II. in Asia, Græcia & Pannonia bella memorantur,

Sæc.

Bella memorabiliora.

333

Saecul. XVI. à 1500. ad 1600.

Caroli V. Impe. cum Gallis, cum Turcis, cum Mauris, cum Germanis Protestantibus bella vario eventu.

Bellum Belgicum atroci contentione gerendum oritur anno 1576.

Galli in Italia prius, mox inter se, civilibus armis contendunt.

Henricus VIII. Angliæ & Jacobus IV. Scotiæ Reges, Poloni & Moschi bello decertant.

Turcæ in Asia contra Perlas, in Africa contra Ægyptios, in Europa contra Hungaros, Marte plerumque felici belligerant.

Sac. XVII. à 1600. ad 1700.

Germani Cæsares contra perduelles, & Suecos in Germania, contra Turcas in Hungaria, Gallorum Reges contra Calvinianos in Gallia, contra Hispanos in Hispania, Italia & Belgio, Poloni cum Cosacchis, Suecis, Moschis, Tattaris, Turcæ cum Persis Moschis, Polonis, Hungaris bellum gerunt.

Sinæ à Tartaris domiti 1644. post bellum 20 ferme annorum.

Hungaricos tumultus, Teckelio incentivo, sequutum est bellum Turcicum in Hungaria & Græcia 1683.

Ab

Ab anno 1688. magnâ Europæ parte in Gallos confœderatâ, Christiana Respublica bellico arsit incendio, usque ad exitum anni 1698. quo Pax composita, Gallos inter & confœderatos. Sed rursus ardere bellum incipit defuncto 1700. rene Hispaniæ.

* * * * *

Prælia & Præliorum eventus celeberrimi à Christo nato ad 1700.

Sæculum I. à 1. ad 100

L Egiones Romanæ sub Q. Varrone à Germanis cæta, novies. *Hæc clades Augusto expressit lacrymas.*

Domitius Corbulo fugato Tiridate Armeniæ Rege, capta Artaxata comburit, & delet sub Nerone.

Suetonius Paulinus cæsis 80. Britannorum millibus Monam occupat 61.

Subacta est à Tito Hierosolyma, ubi undecies centena mortaliū milla fame, aut gladio periêre, centum millia publicè vendita anno

Sæcul. II. à 100. ad 200. (70.

Trajanus gemina, sed eruentâ victoriâ, intra IV. & V. Consulatum bellum Dacicum conficit.

Hadrianus Hebræos rebellantes maximis cladibus obterit. Lucs

Eventus celebriores.

335

Luc: Verus victo Vologese Parthorum Rege Parthicus appellatur 162.

Marcus Aurelius Antoninus Christianæ Legionis beneficio de Marcomannis triumphat 173.

Septimius Severus trienniali obsidione Byzantium circumfider 195.

Secul. III. à 200. ad 300.

Alexander Severus insigni de Artaxerxe Persa victoriâ relatâ Romę triumphat a. 234.

Gordianus Gothos, Sarmatas, Germanosq; Thaciam incurfantes acie delet an. 239.

Decius Imper: grandi clade à Gothis acceptâ fugiens mergitur in palude.

Valerianus Imper. à Sapore Persa victus & captus an. 260.

Cæsa scribuntur à Claudio II. pluribus præliis CCCXV. Gothorum millia, navium duo millia submersa.

Aurelianus ter de victis acie Gothis servat Italiam 271.

Sec. IV. à 300. ad 400.

Constantinus 60. Alemannorum millia exdit in Gallia, an. 301.

Constantinus Magnus Maxentium ad Pontem Milvium, cœlo per crucem ostensum

lam, favente, profligat an. 312. Licinium primo an. 315. Mox iterum an. 324. Vincit Sarmatas an. 319. Gothos an. 332. cædit.

Prælium ad Mursam inter Constantium & Magnentium an. 351.

Sapor Persarum Rex, victo Constantio Constantinopolim pervadit an. 363.

Theodosius I. Eugenium & Arbogastem tyrannum, cælo ac tempestate favente, victor opprimit an. 394.

Sæcul. V. à 400. ad 500.

Celebre ad Pollentiam Prælium inter Stiliconem & Alaricum 402.

Rhadagafius Rex cum 200. Gothorum millibus ad Fesulas victus 405.

Franci Modogisilum cum 20. Vandalarum millibus profligant 405.

Theodorico Hispano, Meroveo Franco, & Aëtio cum Attila ad Arelatem confligentibus utrinque ad 180. mortalium millia unâ die cæduntur 451.

Ricamerus Alanos in Italia insigni clade atterit 464. (anno 469.

Clodoveus similiter Alemannos in Gallia,

Sæc. VI. à 500. ad 600.

Alaricus Gothus manu Clodovei cadit, & exercitus strage immensa afficitur a. 507.

Arturus Britonum Rex anno 520. ad Bado-
nis montem Saxones ingenti prælio profligat.

Justinianus per Belisarium Vandalos atte-
rit an. 535. (gat 552.

Narses totam ad busta Gallorum profligat
Justiniani copiam ad Phasim à Persis fractam
554. (vincitur 555.

Bucelinus prælio ad Capuam à Narsete

Sæcul. VII. à 600. ad 700.

Cosroës II. Persarum Rex, cum plures
imperii provincias fædè lacerasset, Carthagi-
nem expugnat 614.

Heraclius Cosroëm pluribus victoriis
exultantem divinitus debellat 622.

Saraceni Constantinopolim obsidentes à
Christianis profligantur 674.

Constantinus Pogonatus per impruden-
tiam fædam accipit à Bulgaris cladem 684.

Tiberius II. Cæsis 200. Saracenorum
millibus, feliciter auspiciatur imperium 698.

Sæcul. VIII. à 700. ad 800.

Saracenis cum Roderico Hispano confi-
gentibus 700. hominum millia utrinque ca-
dunt 713.

Cum Solimanno Saraceno 300. hominū
millia frustra Constantinopolim tentant
715. A Ca-

A Carolo Martello Franciæ Principe Saracenorum 375. millia uno prælio cæsa sunt an. 732.

(afficit,

Carolus Magnus Saxones inmensis cladibus Saracenorum 700. millia ab Alphonso Casto mactata pluribus præliis,

Sæcul. IX. à 800. ad 900.

Pipinus Caroli Magni filius Venetorum priù victor, mox ab eisdem victus Ravennam migrat inglorius 811.

Celeberrima apud Scotos Regis Kennethi victoria, quâ Pictorum gens cum Rege Drukeno ad Taum fluvium penè deleta.

Ramirus I. Legionis Rex, caesis ad Clavigium sexaginta Maurorum millibus, Alvedam, & Calagerrim ipsis eripit an. 846.

Arnulphus Germaniæ Rex Romam diu frustra oppugnatam, per occasionem leporis, fortè in eam fugientis, capit. *Sigebertus & alii.*

Sæcul. X. à 900. ad 1000.

Saraceni arce Gariliani pulsi caduntur anno 915.

Cremaâ per Hugonem Italiae Regem classe, Saraceni deserunt Fraxinetum an. 931.

Henricus Auceps voto nuncupato, Hungaros prælio victos penè delet 933. *Ra*

Ramirus II. Rex Legionensis Mauros ad Septimancos triginta millibus caesis profligat 934.

Petrus Urseolus Dux Venetus insignem de Saracenis victoriam refert 976.

De eisdem Saracenis egregiè triumphat Veremundus Rex Hispaniæ 998.

Sæc. XI. à 1000. ad 1100.

Quadragesima nobiles Nortmanni Hierosolymis reduces Salernum ab obsidione Saracenorum liberant an. 1002.

Maniaces Michælis Paphlagonis in sicilia Dux, unico prælio 50. Saracenorum millia cædit 1040.

Sexcenta Scytharum millia precibus Constantini Ducis & populi, divinitus fusa 1065.

Itali victore III. Rom. Pontif: impellente, Africam sub vexillo S. Petri aggressi centum Saracenorum millia interficiunt 1087.

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Calo Janes Imp: nobilem de Scythis victoriam reportat 1123.

Ægypti apud Ascalonem tantâ clade affecti à Dominico Michaële Veneto, ut mare ad duo milliaria sanguine Cælorum rube-
sceret 1124.

Alphonsi

Alphonſi I. Luſitani Regis Oriehienſis de Iſmaro, & quatuor aliis Mauris Regibus, victoriâ celeberrima 1137. *Hift. Luſit.*

Idem Alphonſus & filius Sancius I. innumerabiles Mauroꝝ copias cum Marochioꝝ Imperatore, & tredecim ſimul Regibus, ad Scalabim cædunt 1183. *ibidem.*

Sæcul. XIII à 1200. ad 1300.

Theodorus Laſcarus parvâ manu ingentes Turcarum copias delet, Sultano obtruncato 1209.

Miramolinus cognomento viridis cum 600. Saracenorum millibus proſtigatur à Regibus, Alphonſo Caſtellæ, Petro Aragoniæ, Sancio Navarræ 1212.

Octingenti Cruce ſignati Duce Simone Monfortio Tolofanorum & Aragonum centum millia fundunt 1213.

Pugna Boviensis, in qua à Philippo Augusto Galliæ Rege victi, Otho Cæſar, Joannes Anglus, Ferdinandus Flander, qui certi propemodum victoriæ, catenas captivis vinciendoſ attulerant, an. 1314.

Sæcul. XIV. à 1300. ad 1400.

Philippus Pulcher Galliæ Rex gravem paſſus eſt jaçturam in pugna ad Curtracum
an.

an. 1302, ubi temeritate Roberti Atrebatum Comitis flos Gallicæ nobilitatis à Flandris excisus est.

Alphonfus XI. Castellæ Rex 450. Saracenorum millia cædit, viginti duntaxat è suis desideratis an. 1340. (cum 1346.

Clades Gallorum per Anglos ad Cressiæ Venetià Genuensibus (quos pacem flagitantes rejecerant) ad sapientiam insulam gravi clade funduntur 1354.

Pugna Pictaviensis inter Anglos & Gallos horum clade funestissimâ 1356.

Petrus Auria Genuensis classis præfectus Venetos pacem orantes, propositis durissimis ad desperationem adigit, mox ipse fame ad deditionem compellitur 1379.

Secul. XV. à 1400. ad 1500.

Tamerlanes Tartarus ductis duodecies centenis militum millibus Bajazetem Turcam profligat cæsis 140. millibus an. 1402.

Classis Hispana vivæ calcis beneficio à Genuensi victa, captique duo Reges Aragoniæ & Navarræ 1435. *Blondus.*

Uladislaus Poloniæ & Hungariæ Rex ad Varnam pugnans cum Amurathe obtruncatur à Turcis, perit etiam Julian: Cardin: Cæsar: Legatus an. 1444. Joan

Joannes Hunniades, Stephanus Vaivoda, & Battoreus celebres de Turcis victorias refe-

Sæc. XVI. à 1500. ad 1600. (runt.

Jacobus IV. Scotiæ Rex, & flos nobilitatis ad Flondonium montem cæsus ab Anglis, Duce Thoma Hanwarto 1513.

Rhodus à Solimanno capta an. 1522.

Vienna à Solimanno frustra obsidetur anno 1526.

Sophi Turcarum 400. millia cædit a. 1557.

Gallorum magna clades ad S. Quintinum an. 1557.

Moschus Turcarum 600 millia delet 1560.

Melita à Turcis oblecta sed fortissime defensa an 1675.

Insignis victoria Christianorum de Turcis ad Echinadas 1571.

Sebastianus Lusitaniæ Rex in Africa pugnans cum flore regni perit 1578. (1590.

Parisi ab Alexandro Farnesio liberati an.

Antuerpia ab eodem capta 1595.

Sæcul. XVII. à 1600. ad 1700.

Ostenda expugnatur à Spinula 1621.

Celebris de Osmane Turca Polonorum ad Chocimum victoria 1621.

Rupella à Ludovico XIII. expugnata 1628.

Sueci

Sueci ad Nörrtinga victi ab Austriacis 1634

Casimirus Polonus Tartaros memorabili clade cædit 1669 & Joannes Sobieski, postea Rex, Turcas ad Chocimum an. 1672.

Turcæ, Viennâ ingentibus copiis frustra oppugnatâ à Christiano exercitu ingenti damno repulsi anno 1683.

Buda de Turcis recepta 1686 Belgradum Maximilianî Emmanuelis Bavari virtute fortiter expugnatum an. 1689. sed anno sequenti iterum amissum.

* * * * *

SERIES DECIMA.

Belli Duces nobiliores à Christo nato ad 1700.

Saculum I. à 1. ad 100.

Sentius Saturninus & Valerius Messala Augusto Imperante.

Germanicus Cæsar Drusi filius.

Arminius Cheruscorum Princeps.

Tacfarinas Numida cum Romanis variâ fortunâ congressus.

Mutianus & Antonius Vespasiani a seclē.

Agricola Historici Taciti socer, rebus in Britannia gestis nobilis.

Trajanus Bello clarus, & mox Imperator.

Gal-

Galgacus Scotus cum Agricola sinistro
plerumque Marte congressus, quamvis sem-
per fortis,

Seculum II. à 100. ad 200.

Artemon Judæorum in Cypro rebellan-
tium Dux, à quo ducenta & quadraginta
hominum millia obruncata 114.

Andreas Hebræorum Dux in Ægypto.

Barchochebus Judæorum Dux.

Placidus, postea S. Eustachius dictus, Dux
sub Trajano insignis.

Julius Severus sub Hadriano.

Septimius Severus adeò felix, ut nullo
congressu victor non discesserit.

Secul. III. à 200. ad 300.

Aurelius & Claudius Duces sub Gallieno
deinde Tyranni.

Zenobia Palmyrenorum Regina, sæpe vi-
atrix, tandem victa.

Odenatus Zenobiæ maritus.

Carantias sive Coraustus Scotus, à quo
victi Romani an. 287.

S. Mauritius Dux Thebæ Legionis.

Fincomarchus Scotorum Rex qui victis
Romanis Octavium Britannię Regem pro-
fugum restituit *Leslaus*.

Sæc.

Sæcul. IV. à 300. ad 400.

Antemius postea martyr sub Juliano.

Gallicanus Dux & Consul mox martyr.

Jovinus Magister equitum sub Valentiniano II.

Sapor II. Persarum Rex jussu Patris in utero matris coronatus, postea bello fortissimus, & Romanis formidandus.

Theodoricus Hispanus Imperatoris cognominis pater.

Artabutius pater, & Asper filius Aspebetus Persa, Christo tandem addictus.

Terentius Dux maximus sub Valentiniano Arbogastes Comes, mox proditor 394.

Sæcul. V. à 400. ad 500.

Stilico gente Vandalus Cons: & Dux egregius, postea proditor sub Arcadio & Honorio

Fergusius II. Rex Scotorū bello inclytus.

Attila Rex Hunnorum Dei flagellum.

Aëtius Patricius & Romani Imperii columen singulari consilio ac virtute, cum Meroveo Francorum Rege Attilæ impetum repellit & avertit.

Bonifacius Dux bellicis laudibus clarus, sed Africæ demum tyrannus.

Aurelius Ambrosius Brito, vir & morum pro-

probitate & bellicis victoriis admirandus,
Clodoveus Francorum Rex bello & pietate
celeberrimus.

Seculum VI. à 500. ad 600.

Elesbaanus Æthiopum Rex, victoriis &
religione insignis.

Torilas Gothorum Rex fortis, & aliquan-
do felix, sed postea victus à Narsete, Belisa-
rius & Narses Justiniani duces celeberrimi.

Joannes, qui opibus à Justiniano spoliatus,
vitam mendicando sustentavit. *Et hinc for-
tasse nota de Belisario fabula ortum duxit.*

Priscus & Philippicus sub Mauritio.

Arturus Anglorum Rex, nobile fabula-
rum argumentum, cujus orbicularis mensa,
& ensis calibinus celebrantur.

Sec. VII. à 600 ad 700.

Trebellius Dux Bulgarorum fortissimus.

Cotroës Persarum Rex illatis Romano
Imperio cladibus celebris, sed tandem ab
Heracchio victus, & à filio cæsus.

Rotharis Longobardorum Rex victoriis
& aucto regno nobilis.

Omar Arabum Rex, seu meliùs Calipha
à Machomete tertius.

Halys à Mahomete V. successu elatus,
Maho-

Mohomete Major dici credique voluit. Ex eo Saraceni in duas sectas divisi.

Bamba Hispaniæ Rex armis, & pietate in-
Sæcul. VIII. à 700. ad 800. (signis.

Carolus Martellus Caroli Magni avus, cui ob res pro fide feliciter gestas, à Gregorio III. Christianis: titulus datus est.

Pipinus Caroli Magni Pater, Galliæ Rex fortissimus.

Carolus verè Magnus Imper: & bellator.

Rolandus, quem Itali corruptâ voce Orlandum appellant, sub Carolo Magno.

Pelagius è Regio Gothorum sanguine Cantabri Comitissæ filius, Hispaniæ restitutor.

Azer, cujus virtute Aragones Maurorum jugum exculsere.

Alphonsus Castus Rex Ovetensis.

Sæc. IX. à 800. ad 900.

Enechus cognomento, Aristabelli, operibus ingens I. Navarræ Rex.

Bonifacius Comes è progenitoribus Mathildis Comitissæ, rebus in Corsica gestis inclytus.

Regnerus Rex amorum & rerum gestarum similitudine Dænorum Heracles.

Robertus fortis sui sæculi Machabæus apud Gallos 866.

Q

Vido

Vido III. Spoleti Dux & Imperator.
 Andreas Romani exercitûs Dux, à quo
 Saraceni ad Padum cæsi anno 886.

Atto, seu adius Mathildis Comit: Proavus
 bello per ea tempora clarissimus *Florent.*

Sec. X. à 900. ad 1000.

Ferdinandus Consalvus Castellæ Comes,
 Maurorum malleus.

Alphonfus Castellæ Rex verè Magnus.

Vitzereus Suecus sub Olao I.

Almansor Saracenorum Dux inclytus.

Petrus Venetorum Dux bello clarus.

Conradus Franco mox Germaniæ Rex.

Joannes Zemiscus Græcus Imperator.

Ezelinus Germanus Onarz Dynasta.

Grimaldus I. Monæci Princeps non mi-
 nùs armis quam sanguine nobilis.

Ericus VII. Suecorum Rex cognomento
 Segerfelius, clarus victoriis.

Secul. XI. à 1000. ad 1100.

Gregorius Maniaces sub Michaële Paphla-
 gone 1040.

Constantinus Monomachus ante adep-
 tum imperium belli gloriâ nobilis.

Robertus & Rogericus in Italia Nor-
 manorum ductores & Princepes bellicâ vir-
 tute laudatissimi. Gotho-

Gothofredus Bullionius Dux, Hercules Christianus.

Raimundus Comes Tolosanus, & Boëmundus Nortmannus cum Tancredo Bullionii in sacra expeditione socii.

Huna Anglorum bellicosissimus.

Rodericus didaci, vulgo Cid, apud Hispanos celeberrimus 1099.

Robertus Wiscardus Nortmannorum Dux fortissimus.

Saecul. XII. à 1100. ad 1200.

Henricus cognomento Leo, Dux Brunsvicensis è gente Atestina.

Guilhelmus Dux Aquitaniae strenuissimus.

Dominicus Michaël Venetorum Dux.

Jaconellinus de Mayli, quem Saraceni S. Georgium, & Christianorum propugnaculum appellabant.

Rainaldus Marchio Atestinus 1177.

Sanctius I. Lusitan: Rex nobilibus victoriis celeberrimus contra propinquos Maurorum Reges egregiè rem gessit.

Saecul. XIII. à 1200. ad 1300.

Simon Comes Monfortius bellicâ laude & pietate clarissimus.

Nicolaus Spinula, Anfaldus, & Andreolus Marci sub Friderico II. Cesare. Acti-

Adrius IX. Atellinus Italiae & Ecclesiae
propugnaculum.

Matthæus Montmorantius Mars Gallicæ

Guilhelmus Vallasæus Scotiæ columen.

Alphonsus Perez Gulmanus Tariffæ
præfectus.

Faricata de Ubertis Florentinus.

Ezelinus à Romano Patavii tyrannus.

Ubertus Auria, Lambas Auria Genuen-
sium classium præfecti celebres.

Sæc. XIV. à 1300. ad 1400.

Robertus Brusæus Scotorum Rex inclytus.

Amedeus V. Sabaud. Comes Rhodo à
Turcis liberatâ clarissimus.

Amedeus VI. Sabaud. Italiae Achilles.

Matthæus Gripho Florentinorum ductor.

Hilarion Græcus Monachus, Luchinus.

Vermius à Petrarcha laudatus.

Paganus Auria victoriis illustris.

Canis Scaliger pater, Martinus filius. Pe-
trus Rubeus Parmensis Venet: ductor.

Huguccio Faggivola, Castrucius Castra-
canus.

Ægidius Cardin. Albernotius Petrus Far-
nesius.

Joannes Acutus Anglus rebus in Italia
gestis clarus. Sæc.

Sæcul. XV. à 1400. ad 1500.

Paulus Sabellus, Paulus Ursinus, Joannes Zilca.

Joanna Darcia vulgo puella Aurelianensis, Nicolaus III. Atelstinus, Joan: Franciscus Gonzaga.

Albertus Brandenburgicus Achilles & Ulysses à Pio II. dictus Blasius Axeretus, Genuensis, Albericus, Agidar: Cunii comes.

Brachius à Montone, Jacobus Caldora, Mutius, Attendolus cognomento Sfortia, Franciscus Carmaniola, Joannes Carduz. Vitelleschus.

Matthias Corvinus, Joannes Hunniades, Stephanus Waivoda, Castriotus, vulgò Scanderbechus, Stephanus Battoreus.

Fridericus Ubaldinus, Erasmus vulgò Hattamelata. (proceres.

Robertus, Antonius & Virginus Ursini Petrus Navarra, Consalvus vulgò Dux Magnus. (Vitellii.

Nicolaus Camillus, Paulus & Vitellotius Robertus Sanseverinus, Pandulphus, Sigismundus, & Robertus Malatesta.

Sæcul. XVI. à 1500. ad 1600.

Campson Gaurus Egyptius, Joannes,

Medice, Gasto Fuxius, Jacobus Trivultius,
 Bartholomæus Livianus, Ludovicus Gonzaga
 vulgo Rodomontius, Prosper, Fabricius,
 Marcus Antonius Salerni Princeps, Stepha-
 nus, Marcus Antonius Paliani Dux, clarissi-
 ma gentis Columniæ lumina.

Thomas Hauvartus Anglus.

Petrus de Terrail Balardus, Alphonsus.
 Albuquerqueus, Villerius Rhodius.

Ferdinandus Cortesius, Andreas Grittus.
 Guido Rangonius.

Joannes Baptista Sabellus, Andreas Au-
 ria memoratissimus, Antonius de Leva.

Marchio Vasthii & Marchio Piscariæ Avali.
 Joan: Jacob: Mediceus Marchio Marinian.
 Emmanuel Philibertus Sabaud Ferdinandus
 Toletanus. Petrus, Strozi, Camillus
 Ursinus.

Alexander & Chiappinus Vitellii, Cæsar
 Neapolitanus, Joannes Austrius.

Franciscus & Henricus à Lotharingia Gui-
 fixæ Duces. Alexander Farnesius Dux Par-
 mæ, Zamoscius Polonus.

Georgius Basta, Martinus Schenchi-
 us, Petrus Ernestus Mansfeldius, Christopho-
 rus Mondragonius.

Sec.

Sac. XVII. à 1600. ad 1700.

Mauritius Nassovius, Carolus Emmanuel Sabaudus, Ambrosius, Marchio Spinula, Ladiguerius Galliae Comestabilis.

Carolus Comes Buquois, Torquatus de Comitibus, Forcia, & Toirasius Marefcalli, Gustavus Rex Sueciae, Walsteinus, Tyllius, Poppenaimius, Bernardus Weimarus, Joannes, Wertius, Uladislavus. IV, Polonus, Andreas Cantelmus Comes Arcurtius, Chiupertius Visirius, Vicecomes Turenus Marefcallus, Marchio Montecuculus, Armandus Princeps Condæus.

Carolus V. Dux Lotharingiae Christianorum Columnen, Turcarum terror.

Viventes adhuc Bellatores & Belli Duces, nostri temporis quamvis maximis pares, memorare non libet ob causas quae prudenti Lectori facile occurrerent

* * * * *

SERIES UNDECIMA.

Casus tragici & calamitates publicae à Christo nato usque ad annum 1700.

Saeculum I. à 1. ad 100.

FIdenis ruente amphitheatro triginta hominum millia obruta sunt. an, 27.

Q 4

Seja-

Sejanus à Tiberio accusatus unco in Tiberim trahitur 32.

Herodes Agrippa Rex populi acclamatione supra hominum fastigium elatus, manifesta divini Numinis irâ, foedâ vermium tabe conficitur.

Fames dira Romæ, & in Italiâ, imò per totum fere terrarum orbem, 42.

Quatuor Imperatores populi Romani Nero, Galba, Otto, Vitellius intra Bienenium per ludibrium periëre.

Saculum II. à 100. ad 200.

Hadrianus post summam vite felicitatem, gravi & diuturno morbo implicatus, expertus est, quàm miserum esset cupientem mori non posse 138.

Incendium Romæ, quo absumuntur 340.
Insulæ an. 152.

Pacis templum, cum universis Hierosolymitani templi spoliis, illic à Vespasiano repositis, igne absumuntur 193.

Severus supra quadraginta Consulares, & Prætorianos, Fescennii & Abbini sectatores, occidi jubet 200.

Sacul. III. à 200. ad 300.

Antoninus Caracalla impotens iræ Alexandrino-

drinorum dicacitatem ingenti eorum strage vindicat.

Deciū altero Principatūs anno, clade à Gothis acceptā, fugientem obvia palus haurit.

Roma magnam partem nocturnis ignibus accensa, an. 249. itemq; amphitheatrum an. 254. Et templum Dianæ Ephesinæ 263.

Valerianus à Sapore Persarum Rege captus 259. miserabili apud hostes senectute consenescit, ac tandem excoriatus sale conditur.

Sacul. IV. à 300. ad 400.

Galerii Maximiani horrenda mors anno 311, & Diocletiani an. 316.

Lues, fames & omnis generis, calamitates exundant.

Constantinus Crispum filium Faustę novercæ crimine falsò circumventum suppliciiis afficit 326.

Ablavius dictus fortunæ pila ruit 337.

Fames post hominum memoriam atrocissima, tum alibi tum in Cappadocia 367.

Valens in Tugurio crematur à Gothis, eosdem quos contra Catholicos foverat, cælestis iræ ministros expertus.

Sacul. V. à 400. ad 500.

Q 5

Aëtius

Aërius Romani Imper: columen Valentiniani Imper: manu cadit 454.

Maximus Imperat: lapidibus obrutus & discerptus 455.

Universi orbis opes à Vandalis direptæ, furente mari abscorptæ 455.

Conflagrat Constantinopoli bibliotheca librorū millia centena vicena continens 476.

Zeno Imperator vivus sepultus, obstante, Ariadnâ non extractus, miserè perit 491.

Sæc. VI. à 500. ad 600.

Anastasius Imp: fulmine perit 518.

In Italia matres præ fame natos devorârunt an. 539. *Genebrardus.*

Pestis per malos Angelos immissa 544. annis 50: vexat orbem terrarum.

Chramaus à Clotario Patre intra tugurium cum uxore & filiabus incensus 564.

Belisarius Constantinopoli obiit inglorius 565.

Post Tiberis inundationem atrox lues urbem invasit, in qua plures alioquin benevalentes, sternutando, & oscitando animam efflabant,

Romilda publicè palo infixæ, à Cajano, cujus amore capta, post mariti mortem Forum Julium prodiderat, 600. *Sæc.*

Sæc. VII. à 600. ad 700.

Cajanus avarum Rex captivos innumeros maciat, quod eos Mauritius Imperator vitrim quatuor filiquis redimere noluisse 601

Mauritius Augustus à Phoca post conjugem & liberos ante oculos ejus trucidatos, jugulatur 602. non alius Augustus aut majorem cladem, aut fortius unquam tulit.

Phocę, superbiam in miseria retinentis, collum pedibus calcat Heraclius.

Brunichildis decem Regum trucidatrix equinis caudis alligata discerpitur.

Sæc. VIII. à 700. ad 800.

Aripertus Longobardorum Rex ingenti acceptâ ab hostibus clade fugiens in trajectu amnis, auro degravatus mergitur 712.

Artemius in Sicilia dictus Imperator crematur 718.

Pestis sævissima in Thracia vicinisq; provinciis furit.

Copronymi classis navium 2660 fluctibus hausta an: 732.

Constantinus Pseudo-Patriarcha C. P. inter opprobria trucidatur 767.

Constantinus Imper: ab Aenæ matre exsacatur 797.

Sæc.

Secul. IX. à 800. ad 900.

Bernardus Italiae Rex jussu patris Ludovici Pii excæcatus præ mærore obit 818.

Horrenda per locustas Galliae depopulatio, quam consecuta est pestis tertiae partis hominum exitio 876.

Bardas Cæsar jussu Michaëlis Imperat: in frustra conciditur 866.

Basilius Macedo cervi cornibus transfusus, effusis intestinis efflavit animam 886.

Carolus Crassus regio nomine exutus, Arnulpho fratris filio in tutelam datus, ab eo victum mendicabat.

Arnulphus veneno stolidus effectus, à Phthiriasi consumptus perit.

Secul. X. à 900. ad 1000.

Genua à Saracenis capta: in ea omnes præter pueros & foeminas occiduntur 936.

Otho II. Italicis proceribus Romæ ad convivium invitatis, inter epulas de Seditiosis pænas cæteris inspectantibus sumit. Hinc sanguinarij cognomentum Othoni factum.

Idem immensæ classis acceptâ strage, viz natando evadens mærore perit 983.

Pestis atrocissima in Germania, post hyemale frigus mediâ æstate sæviens an: 991.

Sæc.

& calamitates Publica. 359

Saecul. XI. à 1000. ad 1100.

Crescentii Nomentani olim uxor Othonem II. Chirothecis veneno infectis pro munere amatorio ad eum missis extinguit 1002.

Basilii Imperatoris 5. Bulgarorum captivorum millibus effodi oculos jubet, unico singulis centenariis lusco duce relicto.

Dani per Angliam uno impetu ex condicio cæsi 1011.

Locustis & fame vexati Cappadoces, Armeni & Paphlagonæ solum ventere coacti 1040.

Romanus Diogenes Imperator: captus a Turcarum Sultano, ei ascensuro & descensuro in solium pro scabello fuit Tyrinus.

Saecul. XII. à 1100. ad 1200.

Henricus IX. Regno spoliatus eo mendicitatis & miserie redactus est, ut ab Episcopo Spirensi victum sibi, ac locum Clerici in Choro quæreret.

Latini innumeri cujusvis Ordinis à Grecis cæsi 1183.

Andronicus Alexii nepotis strangulator, alteram manu & oculo mutilatus, scabroque camelo præposterè impositus ac circumductus, vulgi furore harpagonibus ferreis frustulatim discerpitur 1185.

Sæc.

Sac. XIII. à 1200. ad 1300.

Otho IV. Imperio dejectus, multis tum in Italia, tum in Germania attritus cladibus in Saxonix latebram se recipit, ubi haud multo post obiit ex mærore 1218.

Lue absumpta Pecorum vis immensa in Gallia & Germania 1223.

Conradinus Suevus, & Ferdinandus Austriæ Dux securi percussi Neapoli 1268.

Vesperæ Siculæ, in quibus ad conditum Vesperarum signum, Galli omnes in Sicilia cæsi 1282.

Sacul. XIV. à 1300. ad 1400.

Hugolinus Gherardeschæ Comes, duo ejus filii, totidemque nepotes, Pisanâ turre clausi, dirâ fame necantur 1289.

Andreas Rex Neapolitanus Joannæ conjugis malignitate strangulatur 1344.

Carolus Dyrrachinus Joannam Neapolitanam regno exutam, pulvillo suffocat, & mortuæ spoliis, thronum, inscendit 1382.

Pestis triennis universalis mediam hominum partem perdit 1345.

Amurathes, trigies septies victor, à seruo confoditur 1390.

Carolus II. Navarræ Rex, cum ad exci-
tan-

tandam libidinem, aquâ, quam ardentem dicimus; corpus perfudisset, ambustus est.

Morbus qui à Gallis nomen accepit, ex America in Europam advectus est.

Sæc. XV. à 1400. ad 1500.

Bajazethes Rex Turcarum à Tamerlane victus captusque in ferrea cavea ad ludibriû reservatus infelicissimus obit 1403.

Alvarus de Luna apud Joannem Castellæ Regem maximè graciosus, ejusdem jussu obtruncatur 1453.

Ludovicus Luxemburgensis Comes S. Pauli, Magister equitum Gallia, capite plectitur 1475.

Carolus Burgundiæ Dux, cognomento Audax, in prælio ad Nancejum vulgaris militis manu cadit 1497.

Sæc. XVI. à 1500. ad 1600.

Sultanus Ægyptius post multa probra à Selinio ferreo unco suspenditur 1509.

Christiernus Danus tribus regnis spoliatus in cavea chlatrata moritur 1522.

Ludovicus II. Hungariæ & Bohemiæ Rex à Solimanno post captum Belgradum victus, fugiens perit in palude 1526.

Sudor Anglicus primò innotescit 1529.

Tho.

Thomas Volſæus ex Iro Cræſus, denuo
Irus infeliciffimus.

Locuſtę ſolem inumbrant in maxima, par-
te Europæ 1542.

Peſtis, cui nomen Arietis factum, quod
præcipuè caput urgeret, totam pene peragrat
Europam 1580. 1581.

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

In Anglia peſtis horrenda, Londini præ-
fertim 1600.

Henricus IV. Galliarum Rex Pariſiis in vico
Ferroneriarum à nefario parricida, à vili homine
cultro conſoſus 1610.

Captâ per Tartaros Regiâ BekingZunge-
hinius Sinarum Imperator, nubilem filiam
obtruncat; ipſe & Regina ſe ſuspendunt.

Rebelles in Anglia Carolum I. Regem
inaudito exemplo Carnificis manu in toro
obtruncant 1649.

Petrus Zrinius, Frangipanius, Tattenba-
chius conjurationis in Leopoldum Impera-
torem convicti capite plectuntur 1671.

Peſtis in Italia, ſed Neapoli præcipuè &
Genuæ furit 1656. ac deinceps per Aſiam
& plures Europę provincias à 1678. ad 1680.

Spira, Wormatia, Heidelberga, Manhe-
mum

mium, Franchentalium, Oppenheimium, Badena, Durlacum & plures alię in Palatinatu praesertim urbes & oppida ferro & igne penitus à Gallis excinduntur 1689.

Jacobus Angliz Rex cum Regina & filio Duce de Wallis ab Auriaco Wilhelmo cum ingenti classe appellente in Anglia, Regno expellitur, & in Galliam fugere cogitur anno 1689.

* * * * *

SERIES DUODECIMA.

Motus elementorum & signa de caelo à Christo nato ad 1700.

Saeculum I. à 1. ab 100.

Tiberis inundatio Romę 5. & iterum 15. Anno post nostrę salutis initium, Eclipsis, & terrę motus, Christo Domino moriente 33.

Duodecim urbes Asiae, in quibus Ephesus & Sardis, nocturno terrę motu collapsę año 33.

Nova insula inter Theram & Therasiam Aegæi maris emergit 46.

Ignis è Vesuvio copiosus, & cineres, quibus inter alios obrutus est plinius, Herculanium, & Pompeji urbes sepultę 75.

Saecul. II. à 100. ad 200.

An-

Antiochia terre motu corruit cum civium
& Aseclarum Trajani, qui ruinæ spectator
erat, ingenti clade 115.

Terræ motus magni & crebri, inundatio-
nes, lues, aliaque calamitates, tactum de cæ-
lo Capitolium & magna Romæ bibliotheca
conflagrat 188.

Tres circa solem stellæ apparent 193.

Sæcul. III. à 200. ad 300.

Solis Eclipsis admodum horrida 203.

Vesuvius ingenti fragore, & horrore flam-
mas & ignitos cineres eructat 203.

In Africa diluvium, & ignes nocturni Car-
thaginis incenibus proximè imminentes 203.

Horrendi terræ motus, quibus aliquot ur-
bes cum populis haustæ 243.

Sæc. IV. à 300. ad 400.

Luna visa sanguinea 302.

Terræ motus horribilis apud Tyrum &
Sidonem, urbes multas, populosque innu-
meros obruit 306. *Eusebius.*

Diri terræ motus, quales ante nunquam
fuerunt, orbem terrarum propè universum
concutientes, unde maria intumuerunt &
multæ urbes haustæ sunt 365.

Constantinopoli grando inusitatae magni-
tudinis decidit 367. In

& signa de caelo. 365

In Artesia pluviae mixta cadit lana 367.

Hieronymus. (368.

Nicæa per terræ motum penitus everfa
Sacul. V. à 400. ad 500.

Cometa ad terram usque pertingens Con-
stantinopoli. *Ricciolus.*

Utique terra per annos septem mugit. 410.
Sigebert.

Terræ motu in Palæstina urbes ac pagi
non pauci subversi 419.

Terræ motus in Oriente urbes complures
& magnam Byzantii partem solo coarquat 446

Tolosæ rivus sanguinis toto unius diei
curriculo defluxit 461. *Genebrard.*

Terræ motus in Oriente horribilis 466.

Maxima ignis eruptio è Vesuvio 472. &
iterum inclinante sæculo.

Sæculum VI. à 500. ad 600.

Italia flammeos in cælo videt exercitus,
cum sanguinis effusione, magnaque Tiberis
inundatione 510.

Antiochia gravi terrarum motu everfa 524

Horrendus per 40. dies terræ motus, ac
portentosus ubique maris æstus cuncta de-
vastat 552.

Mons Rhodano imminens à continuo
mon-

monte sejunctus, post longos mugitus domos, ac mortales ingenti numero obtrivit, 562. *Genebrard.*

Diluvium Venetiis, & alibi, mox Pestis Romæ è foetore serpentium in Tiberis ripas ejectorum 589. *Ciacconius.*

Sæcul. VII. à 600. ad 700.

Signum de cælo inftar gladii, & terræ motus triginta dierum 632. *Sigebertus.*

Micomedia & Nicæa iterum gravissimo terræ motu concussæ 633.

Cometes an. 678. quem Siccitas trium annorum consecuta est. & Pestilentia quæ funeribus Italiam exhaustit.

Stella per noctem, cælo sereno, nubilo infecta sub initium Januarii an. 685. apparuit Mox alia, in Februario meridie cum magno fulgore ad Orientem decurrit.

In Martio eodem anno Vesuvius ignes per aliquot dies evomit, & omnia virentia circumquaque adussit. *Sigonius.*

Eodem anno Tiberis magna inundatio Romæ.

Sæcul. VIII. à 700. ad 800.

Tanta solis ecliphs, ut stellæ de die apparerent. 3. Jun. 718.

Scu-

Scutum nigerrimum in orbe solari 733.

Pluvia cineris in Oriente 744.

Tenebrę Horrificę per Orientem à 4. Augusti ad Kal. Octob. 746.

Prodigiosi terrę motus in Oriente & Per-
tis triennis 746.

Tanta fuit hyemis sævitia, ut Pontus Eu-
xinus gelu coalesceret, & à Danubio ad Eu-
phratem Regionēs continuâ glacie conne-
serentur 764.

Constantino à matre Irene excæcato, sol
per dies 17. visus est latere. *Theophilus & alii*
Secul. IX. à 800. ad 900.

In Italia horrendi terrę motus, quibus
aliquę urbes dirutę, & montes dissecti 801.

Tradunt nonnulli maculam in sole visam
per octo dies 807.

In Saxonia terra ad spatium trium millia-
rium intumuit 823.

Grando stupendę magnitudinis in Gal-
lia, & gelu 15. pedes longum 6. latum è cœ-
lo cadit 825.

Prodigiosa solis defectio, quâ visâ Ludo-
vicus Pius supremum morbū contraxit 840.

Terra immaniter concussa horrendum
immugit 862.

Pluvia

Pluvia sanguinea per triduum in agro Bri-
xiano 869.

Secul. X. à 900. ad 1000.

Genæ fons sanguinis futuram sequentis
anni calamitatem prænunciat 935.

Sol per aliquot dies vilus est sanguinem
effundere; prodigium hoc plurimi morbi &
interitus subsequuti sunt 940.

Gemini soles per biduum visi, & acies, in
caelo confligentes 919.

Cruces in vestibus apparent 970.

Ignis è Rheno exortus strages ingentes
edit 991.

Horrenda ignis eruptio è Vesuvio 993.

Terræ motus permagnus, & prodigia ali-
quot 1000.

Sec. XI. à 1000. ad 1100.

Prodigiola Ligeris inundatio in Gallia 1003

In Lotharingia fons aquæ saluberrimæ in
sanguinem versus 1011.

Nubes ingens in Belgio soluta, multos
mortales mergit 1014.

Cometes trabis specie per quadrim. 1039

Tam copiosa nix in Occidente, ut sylvarum
onus non sustinentes frangerentur 1041.

Sigebertus.

Terre

Terre motus per biennium in Bithynia.

Sereno cælo de die visa stella 1077.

Ingens terre mugitus 1082.

Multis in locis ac præsertim in Italia elu-
viones insolite 1086.

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Visi gemini soles 1105. & acies cælestes
per multæ 1109.

Ravennæ pluvia sanguinea 1113.

Terre motus in Italia quadragenarius vil-
lam alio transfert 1117.

Padus ex alveo sublimis extat in fornicis
modum, datâ transeuntibus viâ 1117.

In Gallia tellus præ calore flammæ emit-
tit 1135.

Ingens mortalium clades ex Belgica Oce-
ani effusione per 12. millia 1164.

Ætna solito vehementiùs deflagante, tota
Sicilia terre motu concussa est magnâ homi-
num strage, plura prostrata oppida. Catana
in primis, in qua nulla domus superfuit
1164. *Baron. ad annum 1169.*

Sæc. XIII. à 1200. ad 1300.

Cometa insignis 1211.

In Frisia mare effusum centum hominum
millia mergit 1218.

Ob

Ob horrendam solis Eclipsim 6. Octobris stelle in die vise 1241.

Mons in Burgundia à reliquis dehiscens multa rusticorum millia opprimit 1241.

Saturni stella in die apparuit 1283.

Piscis Marinus leoni similis captus in mari Thyrreno 1281.

Horrendus in Italia terre motus 1298.

Cometes planè prodigiosus, qui tres ante menses ardere cæperat, Urbano IV. moriente evanescit 1264.

Sæcul. XIV. à 1300. ad 1400.

Æruptio pumicum & cinerum horrenda ex Ænaria insula, vulgo Ischia 1303.

Vise simul in cælo tres lune 1314.

Ætna vomit plurimum ignem 1323.

Terre motus quadragenarius urbes viginti sex prosternit in Pannonia 1348.

Mare Flandricum ruptis aggeribus multa oppida mergit 1377.

Sæcul. XV. à 1400. ad 1500.

Per plures leucas constrictus frigore pontus impunè calcatus 1420.

In Hispania terre motus multa oppida evertit 1431.

Mare in Hollandia ruptis aggeribus hominum

minima

minum supra centum millia, & pecorum greges infinitos perdit 1446.

Cometæ bini in Italia visi 1456.

Ignea Pyramis seu columna in aëre super Mexicana urbe diu suspensa, proximam Evangelii lucem visa est indicare. *Florimundus Raymondus. lib. 1. cap. 2.*

Sæcul. XVI. à 1500. ad 1600.

Cruces sanguinæ vestibus subito insper-
sæ 1501.

Eclypsis Horrificæ 1518.

Tres soles annonæ 1524.

Ad Nicæam vici aliquot subito terræ mo-
tu absorpti, & ad Oeni Salinas igne aliqui de
cælo tacti 1524.

Maris in Anglia retrocessio magna, &
mons loco motus 1571.

Pluvia triticea in Quadis 1571.

Nova stella in signo Cassiopeæ ab anno
1572. ad 1574.

Quinque simul soles 1588.

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

Terræ motus ingens in Helvetia 1601. In
Peruvia 1604. In Brutiis ubi everfa Siberina
1627. In Sinis quindecim magnis urbibus
dejectis 1628. Herbioli 1638. In Brutiis

R

1659.

1659. à Pyrenæis ad Lemovicum in Gallia
 1660. In nova Francia 1663. Ragulum con-
 cussum 1669. Ariminum 1672. Peruvium
 1686. Smyrna concussa, ubi periêre 40. ho-
 minum millia 1688. Neapolis concussa &
 Beneventum 1689. Siciliam fere totam ter-
 ræ motus horrificus concussit an. 1693. vel
 omnino vel magna ex parte deletis pagis, op-
 pidis, & urbibus pluribus. Inter quas Syra-
 cusæ, Catana, Leontini, sepultis, ut fama fert,
 centum ferme hominum millibus.

Araris eluvio in Gallia 1602.

Iris sanguinea Strigonii per noctem 1604

Plurium Rhætorum oppidum propinqui
 montis ruinâ cum incolis opprimitur 1618.

Vesuvianum incendium horribile 1631.

Passaviū fere totū incendio perit an. 1662

Ætna circumjectos agros torrentibus
 igneis latissimè vastat 1669.

Salisburgi ruinâ montis magna pars ædiū
 & hominum sepelitur.

Cometes arcus speciem exhibens totum-
 que fere hemisphærium occupans, qualis for-
 tasse vix unquam antea visus an. 1682. Index
 multarum, quæ secutæ sunt, calamitatum &
 vastationum.

Exun-

Exundationes aquarum subitæ & insolitæ
passim ingenti hominum & pecorum dam-
no anno 1681.

* * * * *

SERIES DECIMA TERTIA.

Res memorabiles, sive Sacræ, sive
prophanæ à Christo nato ad
annum 1700.

Saculum I. à 1. ad 100.

Messala Corvinus orator celebris, duo-
bus ante obitum annis sui etiam no-
minis obliviscitur.

Phœnicem sub Tiberio visum testantur
Tacitus & Dio:

Nero magnam urbis partem obscuris æ-
dibus informem per indum incendit, ut ar-
dentis Trojæ imaginem exhibeat.

Joseph Anani per septennium lamentabi-
li voce futuras Hierosolymæ calamitates
prænunciat.

Titus Fulonius annum agens centesimum
quingagesimum Bononiæ sub Claudio vive-
bat. *Genebrard.*

Sac. II. à 100. ad 200.

M. Antonini Pii tanta fuit justitiæ fama,
ut Bætrianos, Hyrcanos, Indos aliasq; bar-
baras

baras nationes compulerit depositis armis eum arbitrum admittere.

Marc: Aurelius Antoninus ad belli sumptus exhausto arario, ne gravis cuiquam foret, instrumentum omne imperatorii cultus vendidit, & mox partâ victoriâ ex spoliis redemit.

Ælius Pertinax tantæ suscepto imperio modestiæ fuit, ut nec uxorem *Augustam* nec filium *Cæsarem à lenatu* appellari passus sit.

Sac. III. à 200, ad 300.

Alexander Severus Christum in Deorum numero reponere frustra conatus, in Larario suo privatim coluit.

Idem Magistratus nullos venales esse voluit, dicitans fieri non posse, quin vendat iterum, qui emerit; nec posse à Principe animadverti in eum, qui vendat quod emerit.

Plotinus Philosophus frustra petiit à *Galieno*, apud quem gratiâ valebat, ut urbs diruta instauretur, quæ *Platonis* legibus viveret, atque inde *Platonop:* diceretur.

Urbs *Phridiæ* Christiana imperante *Dio-cletiano* pro Christi nomine tota cõburitur.

Sacul. IV, à 300. ad 400.

Criminosos dissidentium Episcoporum libellos

libellos in ignem conjicit Constantinus, ditans: *Ego Episcopum delinquentem si viderem, hanc purpura operirem.*

Tanto honore Idem Constantinus in Nicæno Concilio Episcopos coluit, ut postremus sederet Augustus.

Sæcul. V. à 400. ad 500.

Memorabili Pulcheriæ sororis prudentiâ Theodosio II. puero stetit imperium.

Eadem, obeunte, fratre, Martianum in virum deligit, integra tamen virginitate, Imperii, non thori consortem.

S. Leo divinâ planè eloquentiâ Attilam ab urbis obsidione deterret 452.

Ecclesia Catholica perstat, tametsi omnes Principes aut hæretici essent, ut Anastasius Imper: Reges Italiae, Hispaniæ & Africae, aut Pagani ut Anglorum Francorū & Germanorū

Sæculum VI. à 500. ad 600. (Reges.

Alexandriæ plurimi utriusq; sexûs à Demone correpti, canum instar latraverunt 515.

SS. Medardus & Gildardus fratres eodem die nati, eodem Episcopi facti, eodem quoq; die in cælum volârunt die 8. Junii an. 564.

Romildæ filiæ matri dissimiles, ut ab Avari- bus castitatem tuerentur, crudorum pullo-

376 *Res memorabiles,*
rum carnes intra mamillas putrefaciendas
collocârunt 600.

Sac. VII. à 600. ad 700.

Cosroës Perlarum Rex argenteâ & diculâ
ad id excitata, sacram Crucem quam captis
Hierosolymis asportârat, ad dexteram suam
in aureo solio tanquam regni collegam con-
stituit 615.

Pyrrhi C. P. Patriarchæ Monothel: dam-
nationem scripturus Theodorus Rom: Pon-
tif. Christi sanguinem è calice miscuit atra-
mento 648.

Dum lues horrenda Italiam & Romam
præcipuè popularetur, diabolus multis spe-
ctantibus, urbem cum hasta obiens, ad An-
geli imperium cuspede domorum januas fe-
riabat, & postero die mortuorum numerus
hastæ ietus æquabat 680.

Sæcul. VIII. à 700. ad 800.

Gregorius III. Luitbrandum Longobar-
dorum Regem suum petentem caput, ultro
adit; ille verecundiâ supplicis Romani Pontif:
commotus & immutatus sese ad ejus pedes
abjicit 739.

Ranchisio Longobardorum Regi Perusi-
nos obsidenti Zacharias Pontifex cælestis
Numi-

Sive sacra, sive profana. 377

Numinis iram intentat; ille subitâ religione
perfusus obsidionem solvit, seque cum uxore
& filia Deo consecrat 750.

Cum Leo IV. Imperator coronam aureâ
gemmisque insignem ex aede S. Sophiæ sacri-
legè raptam capiti suo imposuisset, statim pe-
stiferâ febre correptus miserè interiit.

Sac. IX. à 800. ad 900.

Grunnus Nicephori Cæsaris cæsi calva-
riam vertit in craterem 811.

Carolus magnus quicquid moriens in the-
sauris habuit, pauperibus & sacris aedibus le-
gatum voluit.

Basilus Macedo, quoties judiciis vacaret,
per præcones populo denunciavit, adesse Au-
gustum ejus ope & operâ uti volentibus.

Trebellius filium, cui, monachum indu-
tus, Bulgariæ regnum reliquerat, effossis ocu-
lis in custodiam tradit, quia populos ad falso-
rum Numinum cultum revocabat 880.

Sacul. X. à 900. ad 1000.

Joannes Zemistes Imper: de Bulgaris vi-
ctor B. Virginis simulacrum in curru veluti
triumphans circumduxit 971.

Robertus Rex Galliæ ob illicitum conju-
gium ab Episcopis sacris diris devotus, à
suismet famulis deseritur 998. Au-

Augusta Othonis III. uxor falsi criminis architecta, quo infontem Mutinensem Comitem insimulaverat, igne de mariti sententia, calumnia & libidinis pœnas persolvit.

Sacul. XI. à 1000. ad 1100.

Conradus Salicus morti proximus, Imperatoris insignia ad Henricum Saxonie Ducem mittit, à quo nuper ingenti prælio victus fuerat, eum præ cæteris imperio parem æstimans 1039.

Casimirus Regiâ stirpe natus ex monacho Cluniacensi Rex Polonie, annuente Benedictio IX. Pontif. 1041.

Gothofredus Bullionius Rex Hierosolymę renunciatus, nec insigne, nec Regium nomen usurpare voluit, ubi Christum meminerat Regem per ludibrium appellatum.

Sacul. XII. à 1100. ad 1200.

Joannes Comnenus Imper: multiplici de Turcis, Schytis, Hungaris partâ victoriâ, Deiparę, cujus ope vicerat, imaginem pro se triumphare voluit.

Manuel Comnenus Augustus, posito genu afflictum ex casu generi sui Baduini III. Hierosolym. Regis brachium suâ manu curare voluit, amore vincente majestatem.

Fri-

Fridericus Ænobarbus cum ab Alexandro III. se totum auertisset, Gibellinorum & Guelphorū nominibus ex veteri Germaniæ discordia repetitis, pestíferas totâ Italia factiones excitat; qui partes Augusti sequerentur, Gibellini: qui Pontificis, Guelphi appellati.

Sæcul. XIII. à 1200. ad 1300.

Genuenses matronæ insigni pietatis & Religionis exemplo ad comparandam in Saracenos classem, muliebrem mundum sponte distrahunt, 1301.

Veneti Ducem electum, sed Majestatis reum securi percipiunt 1354.

Tamerlanes ex Pastore latro, ex latrone militum ductor, ex ductore summus Imperator, ac terror orbis terrarum.

Margarita Hollandiæ Com. unico partu 265. liberos parit, qui omnes sacro fonte lustrati periêre. *Genebrard. ex Annal. Holland.*

Sæcul. XIV. à 1300. ad 1400.

Mulier Marina nuda & muta in lacu Pummerio capta, vestem induere, panem & lactinia edere, ac honorem exhibere Deiparæ discit. Spontaneus 1403.

Gregorius XII. Concordiæ causâ Pontificia insignia deponit 1415. & à Martino V.

R 5

Pon-

Pontifice Piceni legatus constituitur 1417.

Joannes XXII. coactus abdicat, & Florentię ab eodem Martino in numerum Patrum cooptatur; quare eadem ætas duos vidit ex Pontificibus Cardinales.

Novus Orbis detectus à Christophoro Columbo Ligure 1492.

Vascus Gama Lusitanus superato Bonæ Spei promontorio Indos Orientis patefacit 1497.

Sæc. XV. à 1400. ad 1500.

Henricus VIII. post raptas totâ Angliâ Cenobiorum, & ædium Sacrarum opes ipsâ præda factus est pauper.

Eodem fere tempore quo Christiana religio invec̃ta est per Monachos in Americam, turbata est per Lutherum apostatam in Europa Religio. Et in Machometicâ superstitione novę Sectę excitatę sunt per Monachum Saracenum Techellim in Asia apud Persas, & per Ametherem pariter Monachum Saracenum in Africa inter Mauros, *Florimundus Raymond. lib. 1. 104.*

Regii tres juvenes à Christianis Saxonię Regibus ad Gregorium XIII. Pont. missi.

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

Qui-

Quidam Impostor simulans se esse Regem Isebastianum turbat Hispaniam & Lusitaniam an. 1600.

Mauri ad 900. capitum millia ex Hispania pulsī propter pacta cum hostibus Christianismi 1610.

Protestantes anno Christi 1617. primum suum Jubilæum celebrantes palam profitentur novitatem Sectæ suæ.

Neapolis & totum Regnum seditione succutitur motuū auctore Thomâ Aniello piscatore, qui se Regem per octo dies gessit. a. 1641.

Christina Suecorum Regina Catholicæ Religionis agnitâ veritate, ut eam amplectatur, regno valedicit.

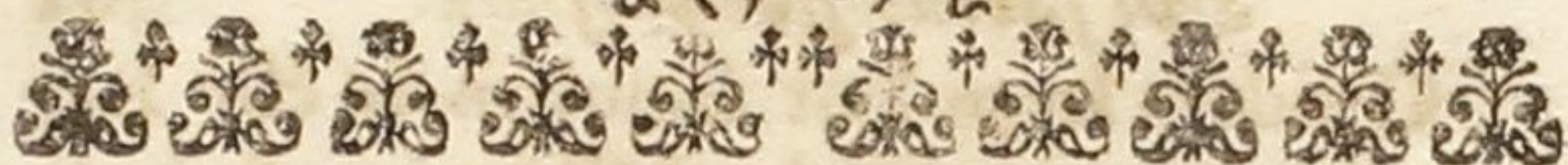
Judæi omnes Viennâ proscripti, & Synagoga in templum conversa an. 1670.

Jacobus II. Magnæ Britanniæ Rex nobilissimâ legatione ad Innocentium XI. Romanum Pontificem, vetusta suæ gentis, Anglorum, erga Apostolicâ Sedē obsequia renovat 1687.

Innocentius XII. Apostolicæ Camere Magistratus vetat esse venales 1692.

Idem Pauperes, quos Nepotes suos appellat, totâ Urbe collectos alendos suscipit, illisque Lateranenses Pontificum ædes habitandas tribuit 1692.

CATENA
TEMPORUM
NOVI TESTAMENTI
TRIPARTITA

*Ad omnigenam historiam
Sacram & profanam connecten-
dam elaborata.*

PARS TERTIA.

Litteras & artes, litteratos & Ar-
tifices, nova inventa, & ur-
bium natales.

COMPLECTENS

à Christo nato usque ad
ANNUM 1700.

* * * * *

SERIES PRIMA.

Scholæ, Academiæ, litterarum incre-
 menta, & detrimenta à Christo
 nato ad annum 1700.

Sæculum I. à 1. ad 100.

Athenę quamvis minori jam gloriâ do-
 cerent, præcipuum tamen adhuc doctri-
 narum emporium erant.

Rhodum plerique, alii Massiliam Græcis
 florentem artibus studiorum Magistram ha-
 bere consueverunt.

Publica scriptorum recitatio, & mutua
 inter litteratos eorundem emendatio, pluri-
 mùm in studiis proderat.

Augustus & Vespasianus Cæsares Mercu-
 rialium virorum amantissimi. Postremus è
 Filco stipendium Rhetoribus tribuit.

Caligula bonarum artium osor de abolen-
 dis litterariis summorum virorum monu-
 mentis, Homeri, Livii & aliorum jam sta-
 tuerat secum, *Suetonius*.

Sæcul. II. à 100. ad 200.

Litterarum studiis Alexandria, Cæsarea,
 Antiochia claræ habentur Lugduni, Augusto-
 duni ac Vesontione in Gallia litterarum Stu-
 dia.

dia tradebantur. Romæ concursus erat litteratorum ad bibliothecas, commentandi & discendi causâ *reste Gellio.*

Trajanus, Hadrianus, Antoninus litterarum amantissimi, litteratos fovent & bibliothecas condunt,

Prima Christianorum schola Alexandriæ, in qua sub commodo docuit Pantænus. *Genebrardus.*

Secul. III. à 200. ad 300.

Pantæno in schola successit Clemens Alexandrinus, Clementi Origines anno a tatis 18. *Genebrardus.*

Eandem postea scholam rexit Pierius Presbyter, Origines junior appellatus.

Schola Cæsareæ Philosophica & Theologica per Pamphilum instituta, fuit Pamphilus Pierii discipulus & Martyr.

Alexander Episcopus Hierosolymitanus, Julius Africanus Cæsareæ primi apud Christianos bibliothecas instruxisse leguntur. *Euseb. lib. 6.*

Mirus in Alexandro Severo litterarum & litteratorum amor.

Antonius Caracalla magicis artibus additus, magno litterarum & artium bonarum detrimento, Sæc.

Litterarum incrementa & damna, 385

Saec. IV. à 300. ad 400.

Berytensis Academia per Diocletianum
& Maximinianum.

Scholæ Romanæ, Professoribus & salariis
à Theodosio exornatæ.

Bononiensis Academia à Theodosio instituta.

Constantinus M. Liberalium artium pro-
fessoribus liberales mercedes assignat.

Licinius Cæsar propter summam igno-
rantiam, litteras pestes publicas appellabat.

Julianus Apostata studia bonarum artium
Christianæ juventuti conatus est adimere,
quæ res Gregorium Nazianzenum impulit
ad condenda carmina.

Saecul. V. à 400. ad 500.

Florebat adhuc Athenis Academia, quæ
postea Romam translata est.

Pångoriensis Academia in Wallia anti-
quissima, ut Angli scriptores tradunt.

Academia Constantinopolitana, à Theo-
dosio Juniore instituta 425.

Edessæ in Syria & in Perside, litterarum
Scholæ florebant.

Gergusius II. Scotorum Rex Gothis sub
Alarico ante regnum acceptum militans è
Præda Romana vetustissimos codices, aureis,
argen-

argenteisque vasis præhabitos in Scotiam
defert, eosque in Jonæ monasterio servandos
locat *Leslaus*.

Sac. VI. à 500. ad 600.

Instaurata per Justinianū Berytensis Aca-
demia terræ motu excisa. Mauritius Imper:
studiis, & eloquentiæ præcipuè favet.

Siluisse Romę Gymnasia omnia neq; Pon-
tificis Agapeti auctoritate ad docendū quen-
quam allici potuisse testatur Cassiodorus.

Gothi vetantes litteris erudiri, ne ad ar-
ma tractanda minùs alacres fierent, litteras
propemodum perdunt.

Consequentibus temporibus cùm graves
bellici tumultus inciderent, studia fatis ex-
coli non potuère.

Sac. VII. à 600. ad 700.

Erphordiensis Academia sub Dagoberto
I. Rege.

Scholæ Cantabrigenses in Anglia: Aca-
demia tamen seriùs instituta An. 1237,

Britanniæ, quæ Gothieis excursionibus
non potuerant, veteris doctriinę reliquias vix
sunt conservasse.

Coactio ab Agathone Rom: Pontif. concii-
lio in ea primorū capitum frequentia inven-

tum

Litterarum incrementa & damna. 387

tum neminem vel mediocri doctrinâ instru-
tum, qui ad Constantinum Pogonatû legari
posset, ejusdem Pontificis litterę deplorant.

Gnosimachi hæretici scientiam & doctri-
nam omnem rejicientes, non parvum litteris
detrimentum attulere.

Sec. VIII. à 700. ad 800.

Balbaricensis Academia in Arabia 813.

Eboraci publicum Sacrarum litterarum
studium instituit S. Egbertus 761.

Osnabrugensis, Papiensis & Patavina à Ca-
rolo Magno institutę. Bononiensis renovata.

Accademia Athenis Romam attracta, Lu-
retiam à Carolo M. translata operâ quatuor
Monachorum, Rabani, Alcuini, Claudii &
Joannis Scoti Bedę discipulorum 791.

Leo Isauricus Magno litterarum detri-
mento triginta voluminum millia Constan-
tinopolitanę bibliothecę, cum duodecim
doctissimis eorum custodibus plusquam bar-
bare flammis absumit.

Secul. IX. à 800. ad 900.

In Dania & Suecia primus scholas aperit
Ansgarius 831.

Scholę Constantinop. per Bardam resti-
tuta 859.

Oxo-

Oxonienſis Academia in Anglia 872.
 Fulco Epif. ſcholas Remis inſtaurat,
 Carolus Calvus in Europa, Maimon Sara-
 cenorum Amiras in Aſia egregii litterato-
 rum Mecænates.

Ludovicus Pius jubet Monachos, imò &
 Moniales deſcribendis veterum libris addici.
 Michaël Balbus ne pueros ſe doctiores
 cerneret, eos litteris erudiri vetuit.

Sæc. X. à 900. ad 1000.

Scholæ univerſales in Brabantia inſtitutæ
 à Joanne Duce 926.

Academia Babylonica Saracenorum ad
 medicinam præſertim & aſtologiam tra-
 dendam circa finem hujus ſæculi florebat.

*Sæculum hoc bellis infeliciffimum fuit, & ſæcu-
 lum dici poteſt ignorantia. ſuſtinuerunt tamen lit-
 teras quantum fieri potuit religioſi viri in veterum
 præſertim monumentis exſcribendis.*

*Apud Græcos tamen, Hebræos & Arabes litteræ
 feliciter celebrantur teſte Genebrardo.*

Otho II. litteris plurimum favere viſus.

Sæc. XI. à 1000. ad 1100.

Alexandrina Academia floruit, in qua A-
 vicenna adoleſcens Raſim audivit.

Salerni ex Arabum Præſcripto in fine ſæ-
 culi medicina tradebatur ut liquet ex libello
 cui

Litterarum in crementa & damna. 389

cui nomen factum *Schola Salernitana*. Scri-
ptus est versibus Leoninis à Joanne de Me-
diolano nomine Collegii Salernitani.

Constantinus Ducas litteras & litteratos
magni facit,

Saraceni pessimi scelerum Magistri in Hi-
spaña Toleti, Hispali, & Salmanticæ Magi-
cas artes palam docere exorsi sunt. Gene-
brard. *Del. Rio*.

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Academia Mœspeliensis 1196.

Hoc primum sæculo quasi republicâ quâdam lit-
terariâ creâtâ, Rectores Magnifici universitatum,
aliiq; Decani, & veluti Magistratus instituti sunt.

Tribus disciplinis honorum gradus constituti
Theologia, Juris civilis & Medicina.

Lothario II. & Conrado III. Imperanti-
bus, litteræ quæ à barbaris conculcatæ jacue-
runt, oculos aliquamdiu tollere incipiunt.
Sub illis per Europam magni doctrinæ nobiles viri
extiterè, & nata Scholastica Theologia, & accu-
ratiùs Philosophia coli cæpit.

Sæc. XIII. à 1200. ad 1300.

Parisiensis Academia à S. Ludovico instau-
rata 1232.

Viennensis in Austria 1239. Salmaticensis
1240. Aberdonensis in Scotia 1240. Can-
tabrigensis 1277. Neapolitana & Perusina
per Fridericum II. 1290. Rober-

Robertus Sorbonius, celeberrimo Parisiis Theologorum Collegio initium & nomen dedit 1265.

Alphonsus X. Castellæ Rex litterarū egregius fautor, sed Astrologiæ nimis addictus.

Secul. XIV. à 1300. ad 1400.

Aurelianensis Academia 1302. Firmiana per Bonifacium VIII. 1309. Ferrariensis 1306: Pisana 1334. Heidelbergensis 1346. Pragensis, Cracoviensis, Andegavensis 1361. Senensis 1380. Coloniensis, Erfordiēsis 1392.

Magnus actus Sorbonicus inventus à Francisco de Mayronis 1315 Bayrus in Britannia nullis parcens sumptibus libros diligenter congregat.

Carolus IV. Imperat: Carolus V. Robertus Rex Neapolit. Joannes Cardinalis Columna omnes Litterarum & Litteratorum fautores & magni Mecænates.

Sec. XV. à 1400. ad 1500.

Herbypolensis Universitas Anno 1401. quæ ob crebras studiosorum cum civibus contentiones Erfordiam translata est. Lipsiensis 1408. Sanctandreana 1411. Rostochiensis 1415. Ingolstadiensis 1416.

Glasquensis 1454. Criswaldensis 1456. Basileensis 1459. Fri-

Litterarum incrementa & damna. 391

Friburgensis 1467. Valentina 1470. Tubingensis 1477. Hassniensi 1478. Moguntina 1482.

Typographia inventa litteras promovet.

Eugenio IV. Nicolao V. Sigismundo Imperat: Alphonso Aragonum & utriusq; Siciliae, Jacobo I. Scot: Regibus, Cosmo & Laurentio Mediceis, litteræ plurimum debent.

Nicolaus V. Ut bibliothecam Vaticanam instruat, Magnorum scriptorum codices undique per eruditissimos viros conquirat. *Aeneas Sylv.*

Ludovicus XI. Gall: R. litterarum osor filium vetuit latina nosse.

Sæc. XVI. à 1500. ad 1600.

Witembergensis Acad. 1502. Uratislaviensis 1505. Francofordensis in Marchia Brandenburgica 1506. Complutensis 1517. Olumensis 1549. Gandiensis per Francisc. cum Borgiam. 1549. Maceratensis 1549. Remensis & Conimbricensis 1550. Dilin-gana 1552. Eborensis 1559. Taurinensis 1565. Taraconensis 1572. Duacena 1574. Cæsar Augustana 1583. Parmensis 1599.

Franciscus C. Ximenius, Franciscus Gall. Rex, Leo X. Alphonfus Atestinus D. Ferrariae, litteris, Musisq; faustissimi. Gre-

Gregorius XIII. erectis ubique terrarum educandę juventuti Collegiis, & præsertim Romę, Religioni & bonis artibus mirę prodest.

Captâ Budâ periēre nobilissimi codices, quos colligi iusserat Matthias Corvinus.

Sec. XVII. à 1600. ad 1700.

Madridensis artium Academia aucta à Philippo IV. Giesiana 1607.

Mantuana 1652. Paderbornensis 1613. Molsheimensis per Leopoldum Archiducem 1616. Bambergensis per Melchiorum Ottonem Episcop. 1648.

Collegium & Bibliotheca Ambrosiana, Mediolani à Friderico Cardinali Borromæo instituta magno litteratorum bono.

Diaria litteratorum in Gallia, Anglia, Italia, Germania valde utili compendio eruditionis.

Fridericus Card: Borromæus, Urbanus VIII. P. M. Franciscus Barberinus Cardinalis Urbani ex fratre nepos, Ludovicus XIII. Rex Gall: Ferdinandus Fürstenbergius Episcop: Monast: Cosmus III. Magnus Dux Etrurię litteris & bonis artibus impensè favent.

Dubium

Dubium quibusdam litteratis videtur, annon ob-
fit hoc ex nimia librorum copia, quæ nos inopes
facit sapientiæ, dum enim novorum multitudine
occupamur curiosè, optimos veterum tædiosè ne-
gligimus.

* * * * *

SERIES SECUNDA.

Theologia Positiva à Christo nato

ad an. 1700.

Sæculum I. à 1. ad 100.

S. Mattheus Evangelium scribit anno post
Christum natum quadragesimo. S. Mar-
cus scribit Evangelium jussu D. Petri anno
43, S. Lucas scribit Evangelium anno 47.
Acta Apostolorum anno 57. S. Joannes A-
pocalypsin scribit anno 97. Evangelium &
Epistolas anno 99. S. Petrus Epistolas scribit
tres, & S. Paulus Epistolas quatuordecim di-
versis temporibus. S. Jacobus Epistolam unam
incerto tempore.

Christi Domini ad Abagarum, & Abagari
ad Christum Epistolæ suspectæ sunt.

Sæcul II à 100. ad 200.

S. Dionysius Areopag. Ep: Mar: de cujus
tempore lis pendet inter antiquitatis peritos.

Aquila, & Symmachus SS. Bibliorum in-
terpretes.

S. Theo-

S. Theophilus Antiochen: Episc,
 S. Melito Sardicensis Episc:
 S. Pinitus Episc. S. Polycarpus Episc: S. Dionysius Episc. Corinthius.

Theodotio interpres SS. Bibliorum sed heterodoxus.

S. Irenæus Episc. Lugdun. & Tertullianus hoc sæculo florere.

Sæcul. III. à 200. ad 300.

Pantæus Philosoph. Christianus à quo Brachmanes apud Indos edocti.

Clemens Alexandrinus Originis Magister. Ammonius, Origenes Adamantius.

S. Cyprianus Episc: S. Hippolitus Episc.
 Phileas Ep. Trypho, S. Dionysius Alexand.
 Episc. S. Zeno Episcop. Dorotheus Tyrius suspectus, S. Victorinus Pictaviensis Episc.
 S. Gregorius Thaumaturgus Episc. S. Methodius Ep. Martyr.

Tetrapla, Exapla, Octapla Origenis; magno sacrarum litterarum bono relicta 252.

Sæcul. IV. à 300. ad 400.

Victorius Petabonensis, Lactantius firmianus, Constantinus Imper. S. Antonius Abb. Eusebius Emiffenus, S. Athanasius, Lucifer Calaritanus, S. Cyrillus Hierosol: S. Hila-

Hilarius Pictaviensis, Hilarus, Sardus, Titus
Bostrensis, S. Ephrem, S. Basilius Magnus, S.
Gregorius Nyssenus, S. Gregorius Nazian-
zenus, Gregorius Beticus Episc. Dydimus
Alexand. Ep. S. Pachomius Abb. Oresiensis.
Marcus Eremita suspectus, Asterius Ama-
scenus, S. Paulinus Nolanus, S. Diadocus,
S: Ambrosius.

Secul. V. à 400. ad 500.

S. Epiphanius Episcop. S. Joan. Chryso-
stomus Episc. S. Hieronymus, Severianus,
Gabalitanus, Rufinus Aquilejensis, S. Gau-
dencius Brixienfis Ep. S. Chromatius, S. Au-
gustinus Ep. S. Isidorus Pelusiota, Hesychnus,
Presbyter Hieros. S. Nilus Abbas, S. Pro-
clus, S. Cyrillus Alexand, Cassianus, Salvia-
nus, Presbyter: S. Hilarius Arelaten: Ep. S.
Eucherius Ep. S. Petrus Chysolog. Episc. S.
Basilius, S. Seleucus Ep. Salonius Ep. S. Va-
lerianus Ep. S. Prosper Aquit. Ep. Arnobius
Junior, Faustus Regiensis, Theodoretus Ep.
S. Leo Mag. S. Maximus Taurin. Episc.

Saeculum VI. à 500, ad 600.

Ruricius Senior, S. Fulgentius Ruspen:
Ep. Boëthius, Andreas Casariensis Episcop.
Ennodius Ticin. Episc. Avitus Episc. Fer-

S

randus

randus Diacon. Eugippius Abb. Cassiodorus, Procopius Gazensis, S. Joan. Climacus, Aretas Cæsariens.

S. Agapitus Pontif Rom. ut sacram doctrinam Romæ labentem sustineret, Theologiæ scholas aperiri iussit.

Sæcul. VII. à 600. ad 700.

S. Gregorius Magnus, Saterius, S. Gregorii discipulus, Antiochus Monachus S. Columbanus Abb. Leontius Neapoleos in Cypro Episc. S. Isidorus Hispal. Ep. Cumeanus Scoto-Hibernus Episcop. cognomento Sapiens, S. Eligius Noviom. Ep. cujus opusculum de rectitudine Catholicæ conversationis, S. Augustino perperam assignatum est, Thelesias Monachus, S. Martinus I. Papa Dorotheus Archimandrita, S. Maximus Martyr, S. Hildephonsus Toletanus E.

Sæcul. VIII. à 700. ad 800.

S. Anthelmus sive Adelmus I. Adamannus Abb. Scotus, S. Gregorius II. Papa, S. Andreas Cretensis Ep. S. Germanus Patriarcha Constantinop. Venerabilis Beda qui obiit an. 735.

S. Joannes Damascenus, Chrodegandus Episcop. Ambrosius Autpertus, Daerianus.

Male

Male hic à nonnullis locatur Antonius ab opere quod contexit, dictus Melissa, querendus est seculo 12.

Saecul. IX. à 800. ad 900.

Aponius, Albinus Flaccus sive Alcuinus, Claudius Scotus, Haligarius Ep. Agobardus Episc. Amalarius Fortunatus, Jonas Aurelian. Ep. S. Theodorus Studites Abb. Rabanus Maurus Ep. Strabus Fuldensis, S. Eulogius Martyr, S. Methodius Patriarcha C. P. Haymo Halberstadian. Druthmarus, Angelomus, Michaël Syncellus Walafrius Strabo Abb. Hincmarus Remensis Ep. Veremberdus Curicus Episcop.

Remigius Antisiodorens : Scholas hic Remis restituit à Fulcone Archiepiscopo vocatus, S. Oddonem postea Abbatem Cluniacensem erudit.

Saecul. X. à 900. ad 1000.

Leo VI. Imper. Marcus Eremita cujus opera corrupta creduntur, S. Rathbodus Ep. Rutgerus Trevirens: Ratherius Ep. Smaragdus Monachus, S. Odo Cluniacens. Abb. Radulphus Flaviensis. Fridegordus Diacon. Notgedus Leodiensis Episc. Moses Barcephas Episc. cujus opera cautè legenda, quem ali-

qui perperam referunt saeculo 16. Gualterius
autem putat saeculo 9. floruisse.

Saecul. XI. à 1000. ad 1100.

Berno Augiens. Abb. S. Fulbertus Episc.
Carnot. S. Odilo Cluniac. Abb. S. Bruno
Herbipol. Ep. Adamus de Persenna, Theo-
philactus Episc. Oecumenius, Samonas Ga-
zensis.

B. Petrus Damiani, quem aliqui non di-
ringuunt (sed perperam) à Petro de Hone-
stis Abb. Ravennat.

Olimpiodorus, S. Anselmus Lucensis Ep.
S. Bruno Carthusianorum parens.

*Micrologus non est scriptoris; sed operis no-
men, cuius auctor incertus.*

Saecul. XII. à 1100. ad 1200.

Radulphus Ardens, Philippus Solitarius,
Berengosus, S. Anselmus Cantuar. Eadme-
rus, Joannes Fisconensis, Odo Camerac.
Leo Marsicus. Ivo Carnot. Ep. S. Anselmus
Landun. Ep. Herveus Cenoman. Honorius
Augustodun. Ep. Antonius Melissa, Goffri-
dus Vindocia. Hildebertus Cenoman. Ru-
pertus Abb. Hugo de S. Victore, S. Bernar-
dus, Drogo Cardin. Ostiensis. Guilhelmus
Leodiensis. Querricus Abb. Aelredus Ab.
Isaac

Isaac Ab. de Stella. Richardus à S. Victore.
Joannes Saresberienſis. Petrus Cellenſis, Pe-
trus Cantor, Petrus Bleſenſis, Alanus Inſu-
lenſis, Philippus Abb. Bonæ Spei D. Ame-
deus Lauſan. Episc. Potho Prumiſis Za-
charias Chryſopolitan. Episc.

Sæcul. XIII. à 1200. ad 1300.

Innocentius III. S. Franciscus Aſſis; S.
Antonius Patavin. B. Jordanus de Saxonia
Ord. Prædicat. Stephanus Langron, Jacobus
de Vitriaco Card. Gumbertus Viennen,
Vincentius Bellovac. E. Robertus Sorbo-
na, B. Albertus Magnus, S. Thomas de A-
quino, Thomas Cantipratanus, S. Bonaven-
tura Card. Durandus Mimmacenſis Episcop.
Guillelmus Peraldus Ep. Richardus à S. Lau-
rentio, Petrus de Tarantasia poſtea, Inno-
centius V. dictus, David de Auguſta, Petrus
Beckam, Alanus de inſulis.

Concordantiæ bibliorum editæ, Biblia
ſacra capitibus diſtincta anno 1240.

Sæcul. XIV. à 1300. ad 1400.

Joannes à S. Geminiano, Nicolaus Trive-
tus Ægidius de Columna Ep. Petrus Aurco-
lus Episc. Jacobus de Lauſanna Ep. Augu-
ſtinus Triumphus, Joannes Vitalis à Furno:

Altesanus, alius ab auctore Summa. Ludolphus Carthusianus, Nicolaus de Lyra, Pelagius, Joannes de Bacone, Simeon à Cassia, Robertus Holkott. Nicolaus Cabasilas, Nicolaus Gorram, Adamus Goddam, Joan. Taulerus, Joannes Cyparissiota. B. Henricus Suso.

Joannes Rusbrochius, Petrus Berchorius, Nicolaus Eymericus, Raymundus Jordanus vulgò Idiota.

Saecul. XV. à 1400. ad 1500.

Michaël Aiguanus vulgò incognitus, S. Vincentius Ferrerius, Petrus de Alliaco, Thomas Anglicus, Joannes Dominici Card. Joannes Gerson, Henricus de Hassiâ, Paulus Burgensis, Richardus Pampolitanus S. Bernardinus Senens. S. Laurentius Justinianus, Augustinus de Roma, Alphonsus To-status Abulens: Episc. Antonius Rampelcogus, Leonardus de Utino, S. Joannes de Capistrano, S. Antoninus Florentinus, Nicolaus de Cusa Cardin. Henricus Harphius, Dionysius Carthusian. Thomas Malleolus à Kempis, Jacobus de Valentia, Hieronymus Savan, Gabriel Biel.

Saecul. XVI. à 1500. ad 1600.

Xime-

Ximinius Card, Thomas Morus, D. Thomas de Villanova Ep. Sadoletus Card. Didacus Stella, Eugubinus, Joannes Avila, Sabot, Ribera, Contarenus Card. Faber Viennens. Episc. Catharinus Episc. Franciscus Turrianus, Cornelius Jansenius, Concordiæ Evangelicæ auctor. Titelmannus, Canisius, Salmeron, Augerius, Durandus, Ludovicus Granatensis, Genebrardus Ep. S. Franciscus Borgia, Joannes Maldonatus, Ariasmontanus E. Franc. Tolet. Card.

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

Franciscus Arias, Robertus Bellarminus Card. Hieronym. Martinus vulgò Narniensis, Barradius, Jacob. Alvarez de Patz Thomas, Bozius, Serrarius, Pevardentius, Pererius, Delrio, Sancius, Justinian. Cornelius à Lapide: Bonfrerius, Scribanus, Duceus, Salazar, Mendoza, Ludovicus de Ponte, Fernandez Dionys, Petavius, Estius, Alphonsus Rodericius, S. Francisc. Salesius. Malvenda Nicol. Riccardus Hallier, Causinus Gorderius, Sauffay, Nieremberg. Joan. Stephan. Menochius, Tyrinus, Allatius, Raynandus, Joann. Rho, Stortia Pallavicin. Card. Bona. Card. Joan. Paulus Oliva, Possinus, Daniel Bartolus.

SERIES TERTIA,

Theologia Contentiosa, suspecta PP.
Scripta, Scholastici & Morales
à Christo nato ad annum 1700.

Saeculum I. à 1. ab 100.

S Barnabę Epistola suspecta.

S. Prochori Diaconi, S. Lini Papę, S. Martialis scripta omnino supposititia sunt.

Liber Pastoris ab Herma D. Pauli discipulo scriptus, suspectus.

D. Hierothei opuscula perięre.

D. Clementis Epistola ad Corintheos genuina, cęterę supposititia.

Constitutionum Apostolicarum opus procul dubio antiquum est, sed meliorum iudicio Clementem non sapit, reliqua Clementi assignata apogrypha sunt.

Saeculum II. à 100. ad 200.

S. Ignatii Ep. & M. scripta quędam certa, aliqua suspecta, nonnulla procul dubio apogrypha. *Casimirus Oudin de scriptoribus Ecclesiasticis.*

S. Quadratus, S. Aristides, Tatianus, S. Justinus M. Athenagoras, S. Apollinarius Episc. Musanus, Serapion Antioch. Episc. Marr. S. Eva-

PP. Scripta, Scholastici & Morales. 403

S. Evaristi, & omnium Romanorum Pontificum Epistolæ usque ad Siricium, à Cardinalibus Baronio, Bellarmino & aliis fere omnibus habentur supposititiæ, iis exceptis, quæ infra memorabuntur. Non desunt tamen, qui pro his adhuc pugnent.

Sæc. III. à 200. ad 300.

S. Irenæus, Tertullian. Clemens Alexandrinus, Minutius Felix Rom. Causidicus S. Zoticus, S. Cyprianus, S. Archelaus, S. Malchion.

S. Cornelii Papæ Epistola ad Fabium, & alia ad Cyprianum genuinæ censentur. Quæ S. Sixti Pontificis nomine editæ sunt à Rufino sententiæ, ad sextum Ethnicum Pythagoricæ sectæ Philosophum spectant.

Sæcul. IV. à 300. ad 400

Arnobius Senior, S. Methodius Episc. & M. Lactantius, Firmianus, Victorinus, Rhet. S. Hilarius Pictav. Eusebius Casariensis, S. Turibius Episc. S. Serapion Episc. Gregorius Baticus, S. Athanasius Ep. Sebadius, Pacianus Ep. Didymus Alexand. S. Optatus Milevit. Ep. S. Basilus Mag. S. Gregorius Nazianz.

S. Julii Pont. Epistola 1. Liberii I. S. Damasi

S 5

opuscu

404 *Theologia Contentiosa, susepta*
opuscula quaedam genuina sunt. Schelestrat.
in antiquit. illust

Sac. V. à 400. ad 500.

s. Epiphanius s. Philastrius, s. Ambrosius,
s. Theophilus Alex. s. Joann. Chrylost. s.
Hieronymus, s. Innocentius s. Augustinus,
Olympius Tolet. s. Cyrillus Alexand. Theo-
doretus, s. Vincentius Lirinensis ha resum
omnium malleus. s. Leo Magnus, s. Prosper
Aquit. Theodorus Presbyter, Mochimus
Phrygius, Gennadius Massiliensis Epil. Ge-
lasius Cyzicenus.

Canticum te Deum Laudamus tribuitur
s. Ambrosio & Augustino, sunt tamen qui
scribunt compositum esse à s. Be-
nedicti Monacho. Cardin. Bona. & alii.

Sac. VI. à 500. ad 600.

s. Fulgentius Rusp. Eugypcius Abb. Fer-
randus Diacon, Vigilus Taplensis Episcop,
auctor librorum de ss. Trinitate, qui olim
D. Athanasio, perperam adscripti. Joann.
Maxentius victor Afric. Zacharia Mitylen:
Leontius Byzant. Rusticus Rom. Diacon.
Facundus Hermianensis, Anastasii Sinaitæ:
duo, Antiochenus Patriarcha & alius Mo-
nachus.

S. Hor.

PP. Scripta, Scholastici & Morales. 403.

S. Hormisdæ, S. Joannis I. Bonifacii, S. Sylverii Pelagii I. & II. Epist. supposititiæ.

Sæc. VII. à 600. ad 700.

S. Sophronius Hierosolym. Ep. S. Isidorus Hispal. Joannes IV. Papa prædecessoris Honorii Apologiam scripsit, D. Euftradius Presbyter Constantinop. S. Martini I. Epistolæ probantur omnibus, S. Maximus Monachus & Marc.

Anastasius Monachus Constantinopol. S. Hildephonsus Tolet. Episc. S. Julianus Toletan. Episc.

S. Deusdedit Epistola supposititia.

S. Benedicti Epistolæ ad Petrum Notarium, & ad Ervigium Regem à Cardinali Baronio spuria censentur.

Sæcul. VIII. à 700. ad 800.

Wilfridus Ripanensis, S. Germanus Patriarcha C. P. sed operis illius contra hæreses vix superest fragmentum.

S. Joannes Damascenus præter alios omnium primus, Theologiam recto ordine comprehendit. *Bellarminus.*

Anastasius Ab. Judæos libello exagitavit.

Beatus Abb. & Etherius Uxamensis.

Hadrianus I. Pontif. Rom.

S. Pauli I. Epistola supposititia.

Li.

400 *Theologia Contentiosa, suspecta*

Libri de divinis officiis, qui Alcuino tribuitur, videtur farrago ex pluribus collecta, Sac. IX. à 800. ad 900.

Dungallus Diacon. S. Methodius Patriarcha C. P. Amalarius Fortunat, Paulinus, Aquilejens. Paschasius, Ratbert. Abb. Jonas Aurelian. Episc. Amalarius Metens. S. Theodorus Studites, S. Eulogius Episc. & Mart. Nicephorus Patri: C. P. Agobardus Episc. Amolo Diac. Hinc marus Remens. Lupus Servat. Ratramnus Corbeicens. S. Remigius Lugdun. Theodor. Abucara.

Formosi Papæ Epistola supposititia.

Stephani IV. Epistolam ad Selvam &c. vel supposititiam vel interpolatam censent eruditi.

Secul. X. à 900. ad 1000.

Leo VI. Imperat. Græco: cujus nobilis extat Epistola de Fidei Christianæ veritate, Adrevaldus Calamo S. Eucharistiam propugnavit, contra Joannem Scotum, qui primus ausus est de divino mysterio blaterare.

Stephanus Eduens. Episc. Aretas Casariens. Presbyter.

Auxilius Formosi Pontif. Ordinationes defendit, ipse tamen eget defensore

S. Dun-

PP. Scripta Scholastici & Morales. 407

S. Dunstanus Cantuariens. Ep. Sacri Cæ-
libatûs egregius propugnator,

Ratherius Veronens. Ep. Herigerus Abb.

Sac. XI. à 1000. ad 1100.

S. Fulbertus Carnot. Ep. S. Leo IX. Papa,
Humbertus Card. Deoduinus, seu Theodui-
nus Leodiens. Episc. insignem scripsit Epi-
stolam de corpore & sanguine Domini, quam
mutilam aliqui perperam edidère sub nomi-
mine Durandi Leodiens. Episc. qui ante na-
tam Berengarii hæresim 1024. obierat.

Hugo Lingonens. Episc. Durandus Tro-
arnens. Abb. Lanfrancus Cantuari. Episc.
Guitmundus Averfanus, Adelmanus Bri-
xiens. Algerus Monachus egregii SS. Eucha-
ristiæ propugnatores.

Sacul. XII. à 1100. ad 1200.

Stephanus Halberstatens. Rudolphus Ab.
S. Trudonis, Ganfredus Antisiodoren. S. An-
selmus Cantuari, S. Bernardus Ab. Theorianus
Petrus Cluniacens. Abb. Hugo Etherianus.

Petrus Lombard. Parisiens. Episc. & Ban-
doinus Scholast. Theologiæ Fundatores.

Guillelmus Antisiodorensis Scholasticus,
vel Scholastico similis.

Sac. XIII. à 1200. ad 1300.

Nice-

408 *Theologia Contensiosa. suspecta*

Nicetas Choniates, Lucas Tudenf. Guilelmus Diacon. cujus opus contra Judæos Possevin. perperam tribuit Perro de Palude.

B. Albertus Magn. S. Thom. Aquin. S. Bonaventura Cardinal. Raynerus Sacconius Ord Prædicatorum.

Raymundus Martini, cujus *pugio Fidei*, meritò laudatur.

Pantaleo Diacon. Græcus contra præcipuos Græcorum errores scripsit.

Scholastica Theologia.

Petrus Pistaviens. Guillelmus Parisiens. Robertus Pullan. Præposit. quem S. Thomas aliquoties laudat.

Albertus Magn. Alexand. Hallens. falsò creditur D. Thomæ Præceptor.

S. Thom. Aquin. S. Bonaventura, Petrus Alvernus, Petrus de Tarantasia. Postea Innocentius V. Egidius Columna, Udalricus de Argentina. Henricus Gandavensis, Richardus de Mediavilla.

Moralis Theologia.

S. Raymundus de Pennafort, jure moral. Theologiæ parens appellandus, nulla enim agnoscitur summa, ut ajunt, Raymundinâ vetustior.

Sæc.

PP. Scripta Scholastici &, Morales. 409

Sac. XIV. à 1300. ad 1400.

Jacobus de Terminus Abb. Nicolaus Triverus,
Victor Porchettus de Salvaticis.

Andronicus Comennus, Guido Carmelita
seu de Perpiniano.

Alvarus Pelagius, Theophanes Nicea Ar-
chiepisc.

Nilus Cabasilas, & Nicolaus Nili nepos,
Hostes Latinorum.

Thomas de Bravardina cujus opus de cau-
sa Dei contra Pelagium celebratur.

Manuel Calecas, Nicolaus Oresinius. Pe-
terus Paludanus, Joannes Cyparissiota Nico-
laus Eymericus.

Scholastica Theologia.

Joannes Parisiens. Joann. Duns Scotus,
Petrus Aureol. Joannes de Neapoli, Anto-
nius Andreas. Durandus de S. Portiano Guil-
ielmus Okam, Hervæus Natalis, Francisc.
de Mairone, Henricus de Urimaria, Augu-
stinus Triumphus, Adamus Gondam, Ro-
bertus Holkott, Gregorius Ariminens. Pe-
trus Paludanus, Joannes Bacconus, Thomas
Argentini: Alphons. Vargas.

Theologia Moralis.

Joann. de Euburgo S. Raymundi. com-
menta-

410 *Theologia Contentiosa, suspecta*
mentator, quem perperam aliqui in Sæculum
XV. rejiciunt, Angelus de Clavasio, Baptista
de Trovamala.

Monaldus Patriâ Picenus, sed vulgò Justi-
nopolitanus, auctor summæ, quæ per erro-
rem tributa est Monaldo Martyri, ab his, qui
ex tribus Monaldis unum efficiunt. *Videatur*
Martyrolog. Franciscan. 16. Martii 9. No-
vemb. & 11, Decemb.

Sæcul. XV. à 1400. ad 1500.

Raynerius Pisanus auctor Pantheologiæ,
Hieronymus de s. Fide, Joseph Methonensis,
Petrus de Alliaco Card. Gregorius scholarius,
qui & Gennadius dici voluit. Nicolaus de
Clemangis, Alphons. Tostatus Abulens.
Episc. Raymundus Sebundus, Thomas Val-
densis, Tirrecremata Card. Bessation Card.
Gregor. Proto-Syncellus. Isidorus Theffalo-
nicens. Card. Egidius Carlerius, Joann.
Gerson, Joan. de Monte Nigro. S. Joan. de
Capistrano, Nicolaus de Cula, Cardin. Al-
phons. à Spina, cujus est *Fortalitium Fidei.*
Ambros Camaldulens. Finus Hadrian. Joan.
Picus Mirandulan. Hieronym. Savanorola.

Theologia Scholastica.

Henricus de Hassia, Marsilius de Inguen.
Joan.

PP. Scripta, Scholastici & Morales. 411

Joan. Capreolus, Petrus de Alliaco, Dionysius Richelius, seu Carthusian. Joan. Bassolis, Ægidius Carter. Conrad. Summebart. Nicolaus de Orbellis, Gabriel Biel.

Moralis Theologia.

Joan. Nider, Joan. Tabient. sive Cagnatius, Ægidius Carlerius, Franciscus de Platea, S. Antoninus, Sylvester de Prietio.

Sæcul. XVI. à 1500. ad 1600.

Thomas de Vio Cajetan. Cardin. Eckius Cochlaus, Joann. Faber Viennens. Joann. Driedo à Tornout, Jacobus Sardoletus Cardin. Joann. Franciscus Picus Mirandul. Stanislaus Hofius Card. Contarenus Card. Jann. Medina, Alphonsus à Castro, Roffensis Card. Catherinus, F. Dominicus Soto, Titelmannus, Sanctesius Episc. Galetinus, Ruardus Tapper, Latomus, Clotovæus, Claudius Seyfellus, Emund. Campian. Petrus Canisius, Stapletonius, Pighius, Demochares, Espencæus, Augerius, Alanus, Lindanus.

Theologica Scholastica.

Joan. Major, Thom. de Vio Cajet. Francisc. Lychetus Hadrian. VI Francisc. de Sylvestris, Joann. de Medina, Conradus Kœlin, Francisc.

412 *Theologia Contentiosa, suspecta,*
Francisc. Victoria, Alphons. de Castro, Do-
minicus Soto, Joann. Viguer. Melchior Ca-
nus, Petr. Sotus, Martin. Ledesm. Anton.
Cordubens. Franciscus Tolet. Card. cujus
Manuscripti Commentarii in Summam D.
Thomæ servantur in Collegio Romano So-
cietat. Jesu.

Theologia Moralis.

Thomas de Vio Cajetanus, Bartholomæus
Fumus, Martinus Azpilqueta vulgò Navarrus
Emmanuel Rodericius, Emmanuel Sa, Fran-
ciscus Toletus, Henricus Henriquetz.

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

Robertus Bellarmin. Cardin. Petronius
Card. Thomas Bozius, Fevardentius, Co-
estettan, Serrarius, Gretserus, Coccius, Ar-
cadius, Florimundus Raymundus, Gordonus,
Huntæus, Malvenda, Gravina, Valentia,
Petrus Cottonus, Pellerarius, Boverius,
Simondus, Dionysius Petavius, Tyrinus,
Richelius Card. Spondanus Epif. Annatus,
Allarius, Petr. de Marcui, Michaë de Elizal-
de, Honorat. Fabri, Raymundus Capizuc-
chius Card. qui præter editos libros, alios
paratos prælo moriens reliquit.

Scholastica

P.P. scripta, Scholastici & Morales. 413
Scholastica Theologia.

Ludovicus Molina, Bartholomæus Medina, Franciscus Suarez, Michaël Medina Gabriel Vasquez, Dominicus Bannetz, Gregorius de Valentia, Didacus Alvarez, Jacob Granado, Francisc. Albertin, Hieronym. Fasolus, Leonardus, Lessius, Theodorus Smiffing, Martinus Becanus, Petrus Arubal, Valentin. Herrice, Adam. Tannerus, Philipp. Faber, Didacus Ruitz de Montoya, Andr. Duvallius, Francisc. Sylvius, Nicolaus Isambertus.

Philippus Gammachus, Ludovic. Maratus, Francisc. Amicus Joann. à S. Thoma, Joannes Martinetz de Ripalda, Joann. Martinon, Joann. Poncius, Angelus à monte Piloso, Bartholom. Mastria, Francisc. de Arauxo, Anton. Peretz, Joann. de Lugo, Collegi: Salmanticens: P. P. Carmelit. Escalceatorum Auditor, Joann. Caramuel, Roderic. de Arriaga, Marcus Serra.

Petrus de Godoy, Martin. de Esparza, Joann. Baptista Gonet, Vincent. Contenson, Vincent. Ferre, Nicol. de Arnu, Nicol. Martiny, Sylvester Maurus, de Rhodes, & plures alii.

Mora-

Joannes Azor, Thomas Sanchez, Thom.
Malvenda, Valerius Reginald. Vincent. Fil-
lucius, Basilius, Poncius, Martinus Bonaci-
na, Stephan. de Avila, Gregor. Sayrus.

Paulus Layman, Baptista Fragoletus, Ferdi-
nandus Castro Palao, Stephanus Fagundetz,
Vincentius Candidus, Joannes Baptista Le-
zana, Nicolaus Baldellus, Stephanus Bauny,
Francisc. Bordonus, Antoninus Diana, Fran-
cisc. Pellizarius, Joann. Ægydius de Trul-
lench, Petrus Marchant, Leander à s. sacra-
mento, Joann. de Dicastillo, Joann. Bossius,
Joann. Caramuel, Sebastian. Salelles, Hur-
tado, Andreas Mendo, Mattheus de Moya
Joann. Cardenas, Georg. Gobat.

Vivi suspiciuntur adhuc, & nondum me-
morantur.

* * * * *

SERIES QUARTA.

Jus Canonicum, civile & Legum La-
tores à Christo nato ad annum

1700.

Sæculum I. à 1. ad 100.

Postquam Res Romana ad unius potestatem
devenit, Romanorum Ingenia secuta Prin-
cipalia

cipatûs rationem, plus in cognoscendo jure civili, quam in prosequendis eloquentia studiis opere posuerunt: floruerunt itaq.

Atticus Capito, Labeo Antistius M. Cocceius Nerva Pater & filius, Maturius Sabinus, Cassius Longinus, à quo Cassiani, qui illius placita asseriebant, Coelius Sabinus, Sextius Pedius, Pegasus.

De Canonibus Apostolorum Antiochenae Synodo adscriptis, apud eruditos lis est.

Saecul. II. à 100. ad 200.

Inventius Celsus cognominis Patris, filius, Neratius Priscus Celsi in Consulatu Collega.

Ulpianus Marcellus, Fabolenus.

Domitius Labeo, Volutius Metianus, Marcus Salvius Julianus, cujus extat edictum perpetuum Archetypon Pandectarum.

Sevidius Scaevola, Vindius verus, Didius Julianus, Salvii Juliani filius, ingenio celebris, sed brevi Tyrannide infamis.

Saecul. III. à 200. ad 300.

Æmilius Papinianus, ejusque auditores, Cajo, Marcellus, Ulpianus, Pomponius Gordianus, Sabinus Hermogenes, Africanus, Modestinus, Celsus, Julius, Paulus, Trifonius, Marcellus, Venatus, Alpherus Floren-

416 *Jus Canonicum, civile*
Florentinus, Calistratus, Severus Severianus,
è quorum fragmentis contextæ sunt *Justiniani*
Pandectæ.

Proculus, à quo Proculiani didi sunt
sectatores.

Sæc. IV. à 300. ad 400.

Editi sunt *Canones Petri Ep. Alexandrini*
circa lapsos recipiendos.

Hebræorum Rabbini legum, seu potius
errorum interpretes, qui *Misnâ* continentur
& in *Talmud* concinnando operam posuere:
Rab, filius *Nahaman Bereschit*, *Rab*, & cæ-
terarum *Rabboth*, *Rab* filius *Joseph*, quem
Hebræi jactant numerasse 12. auditorum
millia.

Hoc & sequenti sæculo inter horrendos
strepitus armorum, audiri vix potuere legum,
earumque interpretum voces.

Sæcul. V. à 400. ad 500.

Sub initium hujus sæculi prodiisse videtur
collectio vetustissima canonum, quâ usa est
Ecclesia ante *Dionysium Exiguum*.

Lex salica aqud *Demeram* in *Brabantia*
lata, cum primùm *Francis* salis lingua lati-
na cœpit esse familiaris. *Bollandus in vita*
S. Sigeberti.

Codex

¶ *Legum Latores.*

417

Codex Theodosianus jussu Theodosii Junioris vulgatur an. 435.

Attila Hungariæ regnum legibus munit. Gothi leges habent, ab Eurico R.

Talmud Hierosolymit: perficitur an. 469

Seculum VI. à 500. ad 600.

Tribonianus Justiniani jussu Digestorum compilator, usus est operâ aliorum 16. qui fuere, Patricius, Leontius, Phocas, Basilides, Thomas, Constantinus, Theophilus, Dioscorus, Præsentius, Tribonianus, Dorotheus, Isidorus, Oradinus, Tetelleus Theodorus, Anatolius.

Talmud Babylonicum Hierosolymitano præstantius à R. Maur. absolvitur 505. dividitur in Mischnum, hoc est legem secundam seu iteratam, & Gemaram, hoc est supplementum.

Dionysius Exiguus, Joann. Scholasticus, Fulgentius, Ferrandus, Martinus Braccarensis seu Dumienensis canones collegere.

Sec. VII. à 600. ad 700.

Marculphus Monachus, à quo habemus Formularum libros.

Mahometes Heraclio imperante Alcoranum evulgat.

LON-

Longobardorum leges Rhotaris Rex in tabulas refert 644.

Mohavia Calipha Babylon, 200. diversos Alcorani Commentarios conciliare nititur, eosque ad sex libros contrahit, sed inde quatuor Mahometanorum sectæ ortum habuere. Melichi, Imemiana Halys, Omari, & Odomanni, prima Arabes, 2. Persas, 3. Turcas, 4. Tartaros habet sectatores.

Cresconius Ep. Canones colligit an. 696.

Cracus I. Polonis leges tulit an. 700.

Sæcul. VIII. à 700. ad 800.

Theodorus Cantuariens. Auctor Pœnitentialis. *Vide Oudin.*

Cum Justinianus Civilem doctrinam instaurasset, vetuit ne cuiquam de jure deinceps scribere liceret.

Quare Romana jura Scriptores interpretes per plura sæcula non habuere.

Apud Hebræos florere primi Talmudi interpretes.

Capitula selecta Canonum Hibernensium apud Daehery tom. II.

Hadrianus Papa, Angliramnus Ep. Isidorus Mercator Canones colligunt.

Carolus Magn. Leges Bojacas novis tabulis auget 788.

Sæc.

Saecul. IX. à 800. ad 900.

Carolus M Gallis, Italis, Germanis, leges tulit, quæ Capitularibus continentur, hinc apud Italos jus Francicum viget.

Ansegisus Abb. Capitularia Caroli M. & Ludovici Pii collegit, quibus paulò post non pauca Benedictus Diacon. adjecit anno 845.

Photius C. P. edit Romæ canonem: Isaac Bonus collectionem Canonum adornavit.

Flori Lugdunensis collectanea Canonum circa 860.

Kennerus Regnum Scotorum à se auctum novis legibus temperat.

Sæc. X. à 900. ad 1000.

Rhenigo Ab. & Atto Vercell. Ep. Canonum peritissimi.

Henricus auceps Saxoniam legibus & moribus informat.

Cùm Jus Civile Romanum hoc sæculo vix esset Italiae notum, Otho I. Imperat. novas leges, nova instituta in Roncaliarum conventibus Italis dedit, quorum adhuc aliqua supersunt vestigia, hinc Saxonicum Jus apud Italos.

Henricus Ep. Remens. scripsit opusculum de poenitentiis injungendis.

T

R. Moy-

R. Moyſes dilabentibus in oriente Hebræorum Academiis Cordubæ in Hispania Talmud interpretari aggreſſus eſt. an. 999.

Sæcul. XI. à 1000. ad 1100.

S. Burchardus Wormatiens. Ep. an: 1602
Deus dedit Cardin. 1086. Colligendis Canonibus inclareſcunt.

Collectio Canonum, quæ vulgo S. Anselmo Lucensi tribuitur, ab eruditis Hildeberto Cenomanensi ſcribitur.

R. Hai Gaon ſummus apud Babylonios Talmudicorum Princeps & poſtremus è Jeſſionæ Regis familia. *Genebrard.*

S. Olaus Rex Norvegiam legibus datis ad frugem meliorem perduxit.

Guilelmus Nortmannus Victor Anglis jurat, quæ poſtea ab Eduardo III. temperata

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200. (ſunt.

Lotharius II. jubet Italos omnes uti jure Romano, hinc illud Bononiæ ſuſcipit interpretandum Wernerus, ſive Irnerus dictus Lucerna Juris, mox poſt illum Pileus modic. Hugolinus, Piacentius, Bargarottus, Boſianus, Martinus, Bulgarus.

Innocentius II. Cauſidicis Romanis certas leges aſſignat: vetatque clientum patrocinium eſſe venale.

Ivo

Ivo Carnot. Episc. Theodor. Balsamon
Episc. Stephanus Aurelian. Episc. Florent.
Gratian. edit decretum 1151. Laborans cen-
tum Canones colligit.

S. Ericus R. & M. Suevis & Gothis jura
dedit.

*Jurisperiti rebus intenti in hoc seculo, quo
lingua latina penè defecerat verba neglexerunt,
& hinc barbaries eorum scriptis affusa est.*

Saecul. XIII. à 1200. ad 1300.

Azzo fons legum, Simbaldus postea Inno-
centius IV. Jacobus de Bellovisu, S. Ray-
mundus de Penaforte, Henricus Card. Osti-
ensis, Guillelmus Durandes speculator castri
cognominis in Umbria conditor, nunc ab
Urbano VIII. cum Episcopi honore nobilius
Urbaniz nomen nacti. Accursius, Odo-
fredus, Quido de Bayso, Joannes de Blanasco,
Francisc. Accoltus, Alexius Aristinus Græc.
Canones colligit.

Gregorius IX. vetat in Academia Pari-
sienfi tradi jus civile, *Genebr.*

Alphonfus X. Leges, quas partitas vocant,
Hispanis dedit:

Bonifacius VIII. Decretal. VI. evulgat
anno 1297.

Sæc. XIV. à 1300. ad 1400.

Richardus de malis umbris, Bertrandus Gothus postea Clemens V. à quo Clementinæ, Dinus Mugellanus, Petrus Bertrandus Card. Jacobus de Arena, Oldradus de Ponte, Jacobus de Buttigariis, Bartolus de Saxo fer-rato, Joann. Andreas, Lupus de Castellione, Bellamera, Albericus, Rosciatus I. Radul-phus de Rivo, Nicolaus Eymericus, Arsenius Monachus, Græcus Canonum collector.

Carolus IV. ordinatâ re judiciariâ Bohe-mis jura descripsit.

Sæcul. XV. à 1400. ad 1500.

Salicetus, Joannes de Imola, Zabarella Card. Jacobatus Card. Antoninus de Bu-trio, Nellus à S. Gemin. Petrus Ancharanus, Baldus de Ubaldis, Paulus de castro, Ludo-vicus Romanus, Troilus Malvitius, Nicolaus de Tudeschis vulgò. Ab Panormitanus, Bar-tholomæus, Socinas, Petrus Philipp. Corne-rus. Andreas Barbatius, Alexander de Imola, Bartholomæus Cepolla, Joann. Franc. Bon-vinus, Turrecremata Card. Nicasius Wor-danus.

Sæcul. XVI. à 1500. ad 1600.

Parisius Cardin. Alciatus, Bolognettus,
Sax

Sanderus, Mainus, Decius, Pet. Rebuffus, Ferretus. Zazius, Tiraquellus, Simancas, Francisc. Balduinus, Nigulantius, Hotomanus, Cervantes, Covaruvias, Mart. Navarrus, Prosper. S. Crucius Card. Durantius, Briffonius, Molinæus tandem factus Catholicus, Donellus, Cassaneus, Cujacius, Mandosius, Cravetta, Ugolinus, Anton. Augustin. Epil. Garcias Loyasa.

Aliqui ex his, inter quos Alciatus, Briffonius, Cujacius, veteres jurisperitos imitatio latinum inscribendo candorem amandarunt.

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

Tuclius Cardin. Petrus Gregor. Tolosanus, Mascardus, Farinacius, Mantica, Card. Olivar. Card. Surdus, Alexander Ludovifiter postea Greg. XV. P. Merlinus Penia, Coccius, Bichius, Dunozetus, Altorad. Barbof. Tondutus, Zipæus, Fremosin. Altalerra, Pax Jordan. Gonzaletz, Teletz. Joann. de Luca Card. Nicolaus Severolus, cujus lucubrationes pluribus tomis comprehensæ prælo adornantur ab eruditissimo F. Marcello.

Petrus Otthobonus Pontificii juris oraculum postea Alexander VIII. Rom. Pontifex.

Omittuntur, qui in numero vivorum etiamnum censentur.

T 3j

SE-

SERIES QUINTA.

philosophia & Philosophi insigniores
à Christo nato ad 1700.

Saeculum I. à 1. ad 100.

A Thenodorus Tarsens: Stoic: Xystus Pythagor. Socion. & Attalus Seneca Magistri.

Platonici Juniores, inter quos Philo Judæus.
Annæus Cornutus Perfi Magister.

Potamon. Alexandrin. Electricis sedæ
parens.

L. Annæus Seneca, Nicol: Damascenus.

Alexander Ægeus, Euphrates, Chere-
mon Stoic: Serapion.

Apollonius Tyaneus, Philos. & Mag.

Plinius historiæ naturalis scriptor, semper
eruditus, sed non semper verax, notis opti-
mis ab Harduino illustratus.

Sac. II. à 100. ad 200.

Plutarchus C. Mafonius Rufus.

Sextus Empyricus, Phavorinus Gallus,
Epictetus, Arianus.

Philosophia M. Aurelio Antonino Impe-
rante Romæ maximè floruit.

Maximus Tyrius, Alcinous Apulejus.

Ag-

Agathobulus, Oenomaus, Taurus Bery-
tius, Platonici.

Celsus hostis Christianorum, Aristides,
Christianus, Apollonius & Basilides Caesaris
veri Magistri.

Carpocratiani hæretici Platonem & Ari-
stotelem adorabant.

Secul. III. à 200. ad 300.

Alexander Aphrodisius & Ammonius
Aristotelis interpretes.

Photinus & Longinus, Amelius Apamien-
sis, Edesius, Plotinus Platonis Sectator ob-
scurus, & Magus Porphyrii Magister.

Olympius Philos. & Magus.

Platonici plurimi Christianis, alii hoc ævo
Magis accessere.

Aliis Patrum Aristoteles, aliis Plato hoc
Sæculo Christianæ Religionis opportuni or-
videri cœpit.

Secul. IV, à 300. ad 400.

Porphyrius dictus à veste, quâ utebatur
purpureâ, sed aliis ex Suida Malchus, ex Vol-
laterano Basilides appellantur, ex Judæo
Christianus, & tandem Apostata. *D. Hie-
ronym. in Epist. ad Gal.*

Maximus Ephesius & Jamblicus Platoni-

ci, & Pythagorei, Juliani Cæsaris Magistri.

Themistius Aristotelis interpres, Priscus Philosoph. & magus.

Julianus Cæsar Nicomediæ à Maximo perverius, Christo deserto Philosophiam, seu veriùs magiam adamavit.

Sæc. V. à 400. ad 500.

Hypatia Theonis geometræ filia Isidori Philosophi uxor, Philosophiam, Mathesin & alias disciplinas Alexandria in frequenti auditorio professa est, confluentibus undiq; discipulis, laniata est in seditione populari 415

Synesius Ethnicus Philol. Hypatiæ auditor. Postea Ptolemaidis Episcopus, Claudius Mamertus, Coluthus Thebanus.

Olympiodorus Aristotelis & Platonis interpres, Procli Lycii magister.

Syrianus quem Alexandria docentem Proclus Lycius audivit.

Sæc. VI. à 500. ad 600.

Proclus Lycius hostis Christianorum Philol. & Mathem.

Boëtius Aristotelis libros aliquos latinâ linguâ primus donat, & commentariis illustrat, unde apud Latinos magis inclaruit Aristoteles.

Mar-

Marcianus Capella Philosophus & Philologus,
Joann. Grammaticus cognomento Philoponus,
Simplicius, Phrygius, Aristotelis interpretes.
Æneas Gazæus, Marinus Neapolitanus.
Procli auditor, Damascius, Stoicus Platonis
commentator. Zacharias Mytilen: Philosophus
nobilis.

Sec. VII. à 600. ad 700.

Liber de naturis rerum scriptus ad Sibirum
Principem à S. Isidoro Hispalensi, vitia-
tus est ab Episc. successore Theodocio.

Adelmannus & Cleofridus Bedæ magistri,
Philosophi & Theologi nobiles.

Hoc & sequenti sæculo Philosophia in
sola Britannia visa est floruisse.

Sæcul. VIII. à 700. ad 800.

Artuillus nobilissimi Reguli in Scotia fi-
lius, sed Arcanæ Philosophiæ cognitione, no-
biliores, *Leslaus.*

Beda Philosophiæ libros 4. scripsit. *Ex-
tant. in tom. 2. ope.*

Alcuinus Flaccus & Joann. Scotus Bedæ
discipuli Philosophiam in Academia Pari-
sienfi professi sunt, & inde in omnem fere
Europam propagata est.

Arabibus, sive Mauris Hispaniam occupa-

pantibus, alchimiaz disciplina ad Europeos transit. *Voss.*

Saecul. IX. à 800. ad 900.

Claudius Scotus Bedæ discipulus, Alcuinus socius.

Alfredus Rex Anglorum omni doctrinarum genere excultissimus, qui diei, noctisq; horas ita dividebat, ut octo primas in lectione, scriptione & meditatione, octo in regni administratione, postremas denique poneret in corporis cura *Gualt.*

Michaël Psellus Leonis Imperat. præceptor, Joann. Scotus Eriugena Philos. & Mathem. Hinc marus Epif. Remenus egregia dedit regibus Philosoph. præcepta.

Nanno in aula Caroli Simplicis Philosoph. nobilis.

Saecul. X. à 900. ad 1000.

Alpharabius Philos. & Medic. Arabs.

Geneberdus Philos. & Mathem. egregius, postea Sylvester II. Rom. Pontif.

Rasis dictus Almanfor seu Aluberte Arazi, Philosophorum & Medicorum sui temporis facile princeps, genere Arabs, sed educatione Africanus floret.

Dicitur etiam historiam Hispanicam scripsisse, Paschalis Gallus in vitis Medic.

Sec. XI. à 1000. ad 1100.

Aboali Abinsceni vulgò Avincenna Medicus & Philos. Arabs celeberrimus obiit anno 1050. natus patre Medico ejus ætatis nobilissimo, in oppido Balac, alii Baldac, sive Bagdati.

In fine hujus sæculi dividuntur Peripatetici in Reales & nominales,

Michaël Psellus alius à Leonis Sapientis præceptore, floruit ab Isaaco Comneno Imperantē, usque ad Michaëlem Ducam quem erudit.

De Psellis videndus Allatius, in tract. de historicis nodis explicandis.

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Averroës sive meliùs Avenrhoës Arabs Cordubensis Philos. & Medicus, cujus filii in aula Ænobarbi aliquando vixēre.

Baalardus Ab. Arhelardus Abb.

Michaël Anchialius Patr. C. P. & Philos. nobilis 1172.

Vix nata Scholastica Theologia sui amatores ad acrius Philos. studium incitavit.

Sec. XIII. à 1200. ad 1300.

Alfredus, Theodorus Metochita, Kilvarbius, Petrus Hispanus, seu potiùs Lusitanus, qui postea Joan. XXI, Pontif. R. Alc.

Alexander Hallensis, B. Albertus Magnus, Vincentius Bellovacensis, Robertus Capito, Hallensis Albertus, & S. Thomas præcipuè Aristotelem, quo Arabes contra nos abuti consueverant, Christianæ veritati servire docuerunt.

Michaël Scotus, Alexander de Villa Dei, Raymundus Lullus mirabilis artis inventor, sed plerumque fallacis.

Parisiis 1210. non opera Aristotelis, sed falsò Aristoteli adscripta, damnata & combusta sunt, ut Labbæus rectè monet.

Secul. XIV. à 1300. ad 1400.

Joannes Duns Scotus sectæ celeberrimæ princeps moritur 1308. Gualterus, Burlæus, Robertus, Crucius, Ægidius de columna, Godefridus. Cornubiensis, Anton. Andreas. Joann. Bassolus.

Franciscus Petrarcha moritur 1350. Marfilus de Inghen primus Academiæ Heidelbergens. Rector obiit anno 1394.

Nicolaus Eymericus Philol.

Ægidius Columnius quem Gualterius colat locat in seculo 13. non est alius quàm Ægidius de Columna Romanus in hoc seculo.

Sac. XV. à 1400. ad 1500.

Petrus

431 & Philosophi insigniores.

Petrus de Alliaco Card. Paul. Venetus,
Joan. de Marliano, Joan. Picus Mirandula;
Marsil. Ficin. Bessarion Cardin. Georg. Gemisth. Pletho, Paulus Soncinas, Joan. Francis.
Picus Miranduli Joann. ex fratre nepos.

Bessarion Card. & Marsilius Ficinus jam
diu jacentem Platonis sectam erigere nisi
sunt, sed conatu parum felici, semper enim
à pluribus sæculis doctrinæ & Religioni sum-
morum virorum judicio, Aristoteles visus
est opportunior.

Sæc. XVI. à 1500. ad 1600.

Niphos, Jacobus Olivarius I. Cæsar, Sca-
liger, Cardanus, Mutius, Justinopol. Anton.
Trombetta, Carpentar. Pendauius, Theo-
phrastus Paracell. novæ suspectæque sectæ
parens, Javellus, Bernardin. Telesius nova-
rum opinionum inventor, quibus posteriori
sæculo visus est adhæsisse companella.

Petrus Ramus Aristotel. & Catholicæ
Religionis hostis, Joann. Baptista Porta au-
ctor magiæ naturalis.

Jacobus Zabarelle Patavinus.

Emmanuël Goës auctor Collegii Conim-
bricensis,

Franciscus Toletus Cardin. obiit. 1596.

Sæc.

Sae. XVII. à 1600 ad 1700.

Hurtado, Mendoza, Oviedo, Rubius, Cartesius novæ sectæ parens, Gassendus, Bacconus, Campanella, Maftrius, Fromondus, Resta, Cabæus, Crassotius, Montagna, Gallutius, Aldrovandus, Arriaga, Licetur, Averfa, Sfortia Pallavicinus Card. Robertus Boil. Sylvester Maurus insignis Aristotelis Paraphraſtes. Alphonſus Borellus, Honoratus Faber.

* * * * *

SERIES SEXTA.

Medicina & Medici celebriores
à Christo nato ad 1700.

Saculum I. à 1. ad 100.

Euphorbus Antonii frater, & Jube Mauritanii Regis Medicus, Cassius & Scribonius Largus sub Tiberio.

Cornelius Celsus Latini Hippocratis nomine donatus.

Menecrates Sectæ rationalis affecla.

Valens & Xenophon sub Claudio.

Pedacius Dioscorides Neronis tempore.

Theſſalus sub Nerone, Themisonis sectam suam fecit.

Andromachus Theriacæ inventor, Neronis, Medicus, Crinas & Charmus Massilienses.

Evax

& Medici celebriores. 433

Evax Rex Arabum, Seleucus Cyzicenus,
Stratocles Sidonius.

Secul. II. à 100. ad 200.

Rufus Ephesius, Soranus Ephesius.

Coelius Aurelianus Siccensis.

Hermogenes Hadriani Medicus. *Vocatur
à Mercuriali Archigenes, sed alius ille fuisse
videtur.*

Sextus Empyricę sectę propagator, cui per-
peram tribuitur liber de Medicina animatum

Claudius Galenus Pergamenus inter duo-
decim sublitissima ingenia à Cardano nume-
ratus, & 200. voluminum auctor. dogmati-
cę lectę propagator.

Julianus Antoninus sub Alexandrinis.

Sec. III. à 200, ad 300.

Q. Serenus Sammonicus, cujus de medici-
na & morborum remediis carmen superest,
vixit sub Severo & Caracalla, à quo in cæna
interemptus est,

Serenus Junior Medicus Alexandro Mam-
mę gratissimus. Hunc Gyraldus in Poëta-
rum Historia cum patre confundit.

Naumachus, Phylargius, Licius Nauma-
chii auditor, floruit Probo imperante.

Sextus Africanus Chronologus & Medi-
cus, Theodorus Priscianus. *Sæc.*

Sacul. IV. à 300. ad 400.

Zeno Cyprius & Philostorgius alius ab Historico.

Orisabius Juliani Cæsaris Medicus, qui successorum principum invidiâ iussus exulare apud barbaros, ab iis ob egregia medicinæ experimenta pro Deo quodammodo cultus est, teste Eunapio Sardiano.

Aëtius Amidenus sub Juliano & Valentiniano.

Alypius Antiochenus. Vegetius auctor Mulomedicinæ, Julius Ausonius poëtæ pater, Theophilus Alexandrinus, Vindicianus, Theodorus Priscianus, dictus alibi Octavianus Horatianus, Marc Burdegal.

Sacul. V. à 400. ad 500.

Mangantius Genethliacus Anglus Vortigerni Regis Medicus in Britannia, anno 470. scripsisse de naturali magia testatur Pictæus.

Gesius Petrus sub Zenone arte medicâ celebris.

Almazon medicus & Mathematicus.

Rusticus Elpidius Theodorici Italiae Regis Medicus, qui & carminis gloriâ floruit.

Saculum VI. à 500. ad 600.

Dioscorus Alexandri Tralliani pater.

Alexan-

Alexander Trallianus qui Justiniano Imperante Therapeutica singularum corporis partium scripsit.

Austregilda Contrani Regis Aurelianensis uxor, moritura petiit à marito, ut medicorum a quibus sanari potuerat, fauces juberet elidi, quod plusquam barbarè factum narrat Gregorius Turonensis.

Theodorus Mauriti Imperatoris Medicus S. Gregorio magno addictissimus.

Saecul. VII. à 600. ad 700.

Stephanus Alexandrinus Chymicus.

Quamvis in Europâ medicina jaceret, tamen in pretio fuisse apud Arabes, suspicari licet, cum hi in sequenti saeculo eam instaurandam susceperint.

Saecul. VIII. à 700. ad 800.

Agidius Atheniensis Medicus & Philosophus nobilis D. Bened. sectator egregius.

Arabes in Academia Balbaricensi utilem medicinæ instaurandæ dant operam.

Joannes Serapionis filius inter medicos celebratur. Gualterius in tabulis Chronolog. transfert ad saeculum undecimum.

Saec. IX. à 800. ad 900.

Mirum est post Carolum Magnum qui facultates

cultates omnes vel exules revocavit, vel jacentes erexit, nullum inter medicos celebrari.

Usitatissima hoc sæculo medendi ratio fuisse videtur per balnea, quæ in Scriptoribus memoratur.

Sæcul. X. à 900. ad 1000.

Euty chius, Ægyptius Batrici filius ex medico Patriarcha Alexandr. 933. Babylone ad Tigrim, hoc est Bagdati, sive Baldaci, ut Petrarcha vocat. sæculo inclinante medicina præsertim excoli cœpit, siquidem ad Euphratem testibus Strabone & Plinio ante Augusti tempora jam interierat. Rasis magnum medicinæ columen eodem fere tempore floruit, eum enim docentem Avicenna adolescens audivit.

Sæc. XI. à 1000. ad 1100.

Isaac Benjamin, Jonas Cordubensis medici apud Hebræos nobiles.

Constantinus Afer Casini Monachus, Mathematicus & Medicus egregius.

Aboali Abinscenni vulgò Avicenna, cui plurimum medicina debet.

Joannes de Mediolano, cui tribuitur scholæ Salernitanæ carmen Leoninum.

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Joan-

Joanna fil. Mesuah, sive ut dicimus latine, Joannes Mesue: tanti eum fecere medici, ut suum Evangelistam appellarint.

Rabbi Moyfes filius Marmonidis:

Averroës non minus inter Medicos quam inter Philosophos nobilis.

Bartholomæus Salivarius, Alpharabius 1200

S. Hildegardis Virgo librum de Medicina reliquit. *Richer Monachus.*

Sæc. XIII. à 1200. ad 1300.

Hugo de Arato, Demetrius Pepagomenus, Nicolaus Myrepsus, nomen aliquod inter Medicos inlère.

Rigordus Philippi Augusti Regis Galliarum medicus.

Joannes de S. Ægidio Theologus à familia S. Francisci & arte medendi nobilis. Joannes XXI. P. R. cujus liber medicis notus est. *Thesaurus pauperum.*

Quæ sæculo superiore visa est assurgere, hoc iterum sæculo cecidit ars medendi.

Celebres quoque fuerunt Paulus Ægineta, Agapius Alexandr: Stephan. Atheniensis. *De quibus nihil certi habetur quo ævo flouruerunt*

Sæcul. XIV. à 1300. ad 1400.

Simon

Simon Bredonus, Marcus Beneventanus,
Thomas de Galbo, Bonominus Permunensis,
Joann. Gatifdenus, Thadaus Florentin.
Joann, Basselus Theologus & Medicus.

Petrus de Apono cognomento Concilia-
tor. Hic ab a grotante Honorio IV. Rom.
Pontif. vacatus centum indies florenos exe-
git, post recuperatam valetudinem mille do-
natus est.

Ab hoc saeculo ad nostra usque tempora
medicina magnis aucta est incrementis.

Sac. XV. à 1400. ad 1500.

Paulus Venetus, Hugo Senensis cogno-
mento de Benciis, Marsil. Ficin. cujus aureus
libellus de triplici vita meritò laudatur.

Hieronymus à S. Fide ex Judio Christia-
nus Pseudo Pontificis de Luna Medicus.

Jacobus Forojulianus, Ablosus Medicus,
& Mathematicus, Rabbi Abraham Zacuti
senior.

Clementius Clementinus Amerinus suo
aero apud Italos celebris.

Ludovicus Scarampus ex Medico Floren-
tinus Ep. Pontificii exercitûs ductor egre-
gius, & Cardinalis *Raynaldus*.

Sacul. XVI. à 1500. ad 1600.

Joan-

Joannes Fernelius, Oliverius, Fracastorius, Rondeletius, Argenterius, Fallopius, Fesilius, Gesnerus, Capivaccius.

Theophrastus Paracelsus omiffâ consuetâ medendi ratione, novam professus est Chymicam, quâ cum aliis sæcula polliceretur, ipse ætatis anno 48. interiit. Magusne fuerit, an medicus? relinquitur in medio.

Incisio corporum hoc & sequenti sæculo tractata feliciter, multa & medicos & Philosophos docuit.

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

Daniel Senertius, Riverius Mercurialis, Harvæus, Riolani duo, Vallesius Mercatus, Bartholinus pater & filius, Janfortes, Thomas Willis, Harvæus assertâ in humano corpore sanguinis circulatione magnum Medicis lumen attulit.

Transfusio sanguinis ad vires reparandas infeliciter in Gallia & in Italia tentata est.

Dogmatica secta novis inventis ita profecit, ut immutata aliquantulum videatur.

* * * * *

SERIES SEPTIMA.

Mathematica & Matheseos cultores
à Christo nato ad 1700.

Sæc.

Saeculum I. à 1. ad 100.

Strabo Amasenus Geographus, Strato iisdem Amasenus, etiam Geographus, videtur vero similis, Stratonem & Strabonem eundem esse, & geminos factos mendo librariorum.

Trasyllus, Marinus, Tyrius, Hyginus, Melas, Proclus senior.

Andromachus Cretensis primus edit Theorias Planet: sub Vespasiano.

Tiberii Caesaris edicto Mathematici, etiam, damnatae astrologiae professores urbe pulsi.

Saeculum II. à 100. ad 200.

Menelaus Dionysius Halicarnass. alius ab Historico. Phlegon Trallianus Hadriani libertus.

Diophantus Alexandrinus Algebrae inventor, ut Regiomontanus recte monet; quamvis alii Arabi Gebro nobile inventum hoc tribuere malint. Claudius Ptolemaeus Astronomiam & Geographiam feliciter excoluit, ideoque & Astronomorum, & Geographorum princeps semper est habitus.

Sec. III. à 200. ad 300.

Censorinus libello de die natali, locum inter Mathematicos obtinuit, Alex-

Alexander Aphrotis librum de musica edidit.

Porphyrius sub Aureliano & Probo, Musieum opus, & Isagogen rerum musicarum in lucem dedit.

Anatolius Laodicensis Episc. de numeris scripsit 283.

Sæc. IV. à 300. ad 400.

Gervasius Tiberiensis Anglus Geogra: Rabbi Adda auctor Calend. Hebraici.

Aëtius Amydenus Medicus, & Mathem: Abifelda Syrus, Diodorus Monachus, & Episc. Tarsensis, Eurocius Ascalonita, Julius Firmicus, Theon. Alexandr. Geometra Hypatiæ pater.

Ruffus Avienus, Pappus Alexandr. Pano: dorus Eusebii in Chronolog. emendator.

Sæcul. V. à 400. ad 500.

Diocles cujus supersunt Harmonica.

Sed videtur eius ætas incerta, quanquam à Raymundo hic collocetur.

S. Cyrillus Alexandr. S. Prosper Aquitanus scripsere de Cyclo.

Victor Aquitan. auctor novi Cycli,

Urbicius scripto de machinis celebris.

Geminus Rhodius & Philo Thyanaus, Geometra. Am-

Ambrosius Merlinus alius à Calcedonio
vates Anglorum & Mathem.

Almazon Mathem. & Medicus,

Thius circa an. Chr. 500.

Sec. VI. à 500. ad 600.

Proclus Lycius Philos. & Mathem. Boë-
thius, Hero senior mechanicus, Martianus
Capella, Marinus Neapolitan. Dionysius
Exiguus Chronol. Anthemius mechanicus,
Priscianus Grammaticus edito de ponderi-
bus & mensuris libello Mathematicis accen-
setur. S. Victor Capuanus scripsit de Cyclo
Paschali, Stephan. Byzant. de urbibus. Hu-
jus epitomen concinnavit Hermolaus Gram-
maticus.

Heliodorus Larissæus Geograph.

Mauritius Imperator tactica scripsit.

Sec. VII. à 600. ad 700.

S. Gregor. Mag. Clericos in musica eru-
düt. Ab eo cantus, quo in sacris utimur. no-
men accepit, quamvis eo fortasse prius usus
fuerit S. Ambrosius.

S. Isidorus Hispalensis Arithmeticam &
Astrologiam in libris Originum attingit.

S. Maximus Monachus & Martyr scripsit
de Cyclo, & alia sub Heraclio.

Hero

Hero junior pariter sub Heraclio. Opus
ejus quod Peloponica dicitur, dignius & cer-
tius est præ cæteris, quæ suspecta sunt.

Sac. VIII. à 700. ad 800.

Heldius monachus cognomento Stepha-
nus, insignis musicus, cujus Beda meminit.

V. Beda claruit syderum scientiâ

Hemoaldus cognomento providus, Bedæ
familiaris.

Flaccus Albinus Astrol. Bedæ discipulus,

facebant hoc sæculo apud Europæos
Mathematicæ disciplinæ, quibus in Asia ope-
ram Arabes dabant.

Sacul. IX. à 800. ad 900.

Carolus Magn. Abdalla Rex Persarum
Alfredus Angliæ, Maimones Calipha Baby-
lon: cujus jussu Almagestum Ptolomæi A-
rabicè redditum, Leo filius Basilii Macedo-
nis astrorum scientiam adamarunt.

Cungalbus reclusus, Wandelbertus, Dia-
con. Nortgerus Musicus, Baardanus Mona-
chus Algebrâ clarus, Joannes Scotus Erin-
gena, Gebes, Hugbaldus Musicus, Albate-
gus, Massala, Albumasar, Alfragatus seu
Alferganus.

Sacul. X. à 900. ad 1000.

U

Gere-

Gerebertus postea Sylvester II. Pontif. Max, quem apud rudes magiæ pessimæ suspectum fecit Mathesis.

Alpharabius Philos. & Astronom. celebris 980.

Anonymus auctor *Horti geographici* circa annum 1000.

Hilpericus Monachus S. Galli scripsit tractatum de computo Ecclesiastico.

Secul. XI. à 1000. ad 1100.

Constantinus Porphyrogenitus.

Osbernus Cantuar. Hermannus contra. Abomasus, Serapion, Guido Aretinus, musicarum notarum inventor Monachus, mox Card. Ashainson Arabs, Franco Scholasticus, Constantinus Afer Calini Monachus, Pandulphus, Capuanus, Guillelmus Abb. Musicus & Astrolog.

Erardus Monach. novæ tabulæ Astrolog. à Persis vulgatæ.

Musica felicissimum hoc Seculum.

Secul. XII. à 1100. ad 1200.

Rab. Abraham Athelardus, sive Adhelardus, Daniel Morlæus: Abraham Ben Ezra, Alpetragius, Almagon Almanforius, Robertus Lincolnensis, Humeus Egyptius, Clemens

mens Langconiensis, Benchore, Omar Tiberiadis Astrol. Averroës, Alderius vulgò Geographus Nubiensis, Abifelda Geographus Arabs & Princeps Syriæ,

Campanus Novariensis.

Secul. XIII. à 1200. ad 1300.

Jordanus Nemorarius, Hali filius Alben regalis, Joannes de Sacrobosco, Alexander de villâ Dei, Jacobus Alkindus, Alphonsus X. Rex Castellæ, Vitellio Rogerius, Bacconus, Guido Donatus.

Albuassin sive Albuazen, Henricus Baten: Rab. Isaacus Hazan, qui in tabulis Alphonsinis conficiendis desudavit.

Joannes Murfia, Murficum Aretini Guidonis inventum 300. circiter post an. perfecit.

Ptolomæi magna constructio latinè vertitur 1230.

Tabulæ ab Alphonso Rege Alphonsinæ dictæ 200000. num. sumptu à pluribus elaboratæ 1270.

Secul. XIV. à 1300. ad 1400.

Thebit Arabs primus in Astronomia motum trepidationis notavit.

Profatius Judæus, Petrus de Apono, Ismaël Abifelde, Rab. levi, Gerardus Cremonen-

frs. Joann. Cantuari, Barlaam Monachus Calaber, Joannes Eligerus, Marcus Beneventanus, Joannes de Saxonia, Joann. de Lincariis, Henricus de Hassia, Isaac. Argyrus Monachus scriptis inclutus.

Barbaris numerorum notis 1. 2. 3. &c. per Arabes vel Indos inventis hoc sæculo uti cœpit Italia.

Maximus Planudes Diophanti Arithmeticam commentariis illustravit.

Sæcul XV. à 1400. ad 1500.

Ulugh Beigh Tamerlanis nepos.

Gazulus Ragufius, Petrus de Alliaco Regionomontanus, Purbacchius, Joannes Blanchinus, Leo Baptista, Albertus, Dominicus Maria Bononiensis Copernici Præceptor, Nicolaus de Cusa Cardin. Paulus de Mittelburgo.

Nicolaus Sophianus Geograph.

Abraham Zacuti Mathem & Medicus.

Copernicus qui pridem sepultam Astronomiæ sectam revocavit. *Eam nimirum quæ sole in mundi centro statuit, Romæ damnatam et scripturæ S. repugnantem.*

Sæc. XVI. à 1500. ad 1600.

Milichius, Wexnerus, Lindath, Buten
Sto-

Stoefferus, Joachimus, Junctinus, Renzo-
vius, Finæus, Gauricus, Gemma Frisius,
Schonerus, Munsterus, Pitatus, Maurolicus,
Gyraldus, Mœstlinus, Sixtus ab Heminga,
Tycho Brahe, Glareamus, Nonius, Coman-
dinus, Ramus, Petrus Appianus, Ortelius,
Guillelmus Landgravius Aloysius Lilius,
Scaliger.

Uti in Ptolomæo Copernicus, ita in hoc
Tycho plura correxit, hinc tertia & media
inter Ptolomaicam & Copernicanam Astro-
nomorum secta enata est, quam Tychoni-
canam appellant.

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

Clavius, Vieta, Stevinus, Lydia, Schneck-
lius, Hadrianus Roman. 1615. Langius, Ne-
perus, Godlenius, Lucas Valerius, Baranza-
nus, Maginus, Pitiscus, Longomontanus, Ga-
lilæus, Blancanus, Gassendus, Kepplerus, Ar-
golus, Lonsbergius, Griembergicus, Herve-
lius, Metius, Guldinus, Mersenius, Cavale-
rius, Scheinerus Ghetaldus, Claramontius,
Bettinus, Gregorius à S. Vincentio, Petavius,
Zuccpius, Billy, Torricellius, Ricciolus, La
Lovera, Tacquet, Kircherus Fuldens. Mathe-
maticus hujus sæculi celeberrimus, Borellus,
Millicetus, Schottus.

U 3 Post

Post inventum Telescopium ingentes
Astronomia progressus habuit Anglorum,
Gallorum, Batavorum navigationes Geo-
graphiæ emendandæ plurimum contulere.

Mathematicorum Academia Parisiis à Lu-
dovico XIV. instituta.

* * * * *

SERIES OCTAVA.

Historia & Chronologia à Christo
nato ad an. 1700.

Seculum I. à 1. ad 100.

TRogus Pompejus Narbonensis, cujus
epitomen habemus à Justino.

Titus Livius Patavinus, cujus historiæ
Rom. libri 35. tantum supersunt ex 122. quos
ut minimum scripsit.

Dionysius Halicarnass. Valerius Maxi-
mus, Lucas Finestella, Vellejus Paterculus,
Q. Curtius, Cremutius Codrus.

Joseph & Justus Hebræi sub Vespasiano:
Achaia Presbyteri S. Andreae mortem
scripsere.

Abdias Babylonis ad Tigrim, hoc est,
Bagdati Episcopus, nam testibus Strabone,
& Plinio Babylon ad Euphratem hoc ævo
jam interierat, cuius historia vel supposititia
vel corrupta est.

Sæc.

Saeculum II. à 100. ad 200.

Tacitus, Suetonius, Tranquillus, Ari-
nus, Solinus, Aelius, Phlegon, Lucius Florus,
Appianus, Alexandrinus, & Justinus sub An-
tonino, Diogenes Laërtius, Aelianus, Pausa-
nicus.

Aidelgastus vates Francorum vitam Su-
nonis Regis litteris consignavit, Gegeſippus
senior primus Ecclesiasticæ historiæ scriptor.
Hegeſippus junior vixit sæculo 10.

Sac. III. à 200. ad 300.

Marius Maximus, Dio Cassius Nicæus
Herodianus, Lollius Urbicus, Cordus, En-
colpius, Aelius, Sabinus, Volcatius, Teren-
tianus, Curius Fortunatianus.

Julius Africanus, D. Pontius Diaconus,
& Aurelius ejusdem Socius, Historici Ec-
clesiastici.

Anthero Rom. Pont. plurimum debet
Ecclesiastica historia eum per Notarios res
martyrum impensius scribi jusserit, successere
Notariis, qui nunc Protonotarii Apostolici
appellantur.

Sac. IV. à 300. ad 400.

Asclepiodotus, Claudius Eusthenius,
Aelius Spartian. Vulcatius Gallican. Tre-

bellius Pollio, Julius Capitolinus, Aelius Lampridus, Flavius Vopisc. Sextus Aurel. Augustus scriptores.

Lactantius Firmian. Martyrum mortes, Ecclesia persecutorum libro peculiari descripsit.

Ammianus Marcellin. sub Gratiano, Eusebius Caesariensis, Parmenian. Donatista mendax, Evagrius Antiochenus Ep. S. Dorotheus Tyrius. *Ab hoc Dorotheo non est scripta Synopsis de vita & morte Apostolorum mendacis referta.*

Idaicus Clarus, Flavius Dexter.

S. Amphilochio falso attribuitur vita S. Basilii Magni.

Saecul. V. à 400. ad 500.

Marcus Gazensis Diac: Eunap: Sardian: S. Hieronymus, Zozimus Christianorum hostis, Severus, Sulpitius, Palladius Gallata Ep, Hecopol Paulus Orosius, Ruffin. Aquilejens. Philostorg. Giltas Albanic, anno 512. Possidius Calumensis Ep. Socrates & Sozomenus, S. Prosper Aquitanus, Theodoret. Diadocus Ep. Paulin. Petricordius, Constantin. Lugdunens. S. Victor Vitenfis, Julianus Pomerius, Gennadius Massiliensis, Basilus Cilix. Helio-

Heliodorus Tricæ Ep. historiz seu verius
fabulæ Æthiopię scriptor sub Theodosio
Magno & filiis.

Sæculum VI. à 500. ad 600.

Laurentius Mellifluus Episc. Cogitofus
Monachus Scotus, Jornandes Gothus Episc.
Liberatus Diaconus, Procopius Gazæus.
Victor Tonnensis Gildas Badonicus, Lecu-
tius Byzantinus, M. Aurelius Cassiodorus,
Melchicus Avellonius, Agathias, Marcus
Lausan: Episc: Eusthatius Presb. Joannes
Biclariensis, S. Gregorius Turonensis, Eva-
grius Scholasticus.

*Chronicon quod assignatur Datio Medio-
lan: merito supposititium haberi debet.*

Marcellinus Comes & Achilles Tatius hic
plerumque locantur, sed ævi sunt incerti,

Sæcul. VII. à 600. ad 700.

S. Gregorius Mag. Paulus Emeritensis,
Theophilactus Simocata, Faustus Monach.
Leontius in Cypro Episc.

Maximus Cæsar. augustan. cujus extant.
libri de gestis Gothorum in Hispania.

Joannes Moschus auctor Prati Spiritualis.
Auctor anonymus Chronici Alexandrini.
Paulus Diacon. Neapolit. S. Isidorus Hispan-

len: Secundus cognomento Servus Dei, scripsit de rebus Longobardorum.

Jonas Bobiensis Abb.

Nonus Galfridus Cardin.

Audoneus Episc.

Saecul. VIII. à 700. ad 800.

Theophanes Byzantinus, Adamnanus seu Adamannus Scotus.

Venerabilis Beda scripsit Anglorum Historiam & Martyrologium.

Supposititium est Martyrologium quod inter eius opera circumfertur: genuinum edidit

P.P. Bollandi continuatores in tom. 2. Martii.

Hebdius cognomento Stephanus.

s. Marcellinus Presbyter, Isidorus Pacensis Episc.

Gregorius Amartolus Tarasii Patriarchæ syncellus.

Paulus Diaconus Warnefridi filius:

Saecul. IX. à 800. ad 900.

Carolus M. de historia optimè meritis, subjectarum sibi gentium res gestas nondum litteris consignatas diligenter scribi mandavit *Krantius*. Ahyto Episc. Gildas Sarchonensis, Tilpinus, vulgò Turpinus, fabulator potius quàm historicus, Theophanes Abb:

Nice.

Nicephorus Patriarcha C. P. Theganus, Eginhardus, Anastasius Bibliothecarius. Nithardus Caroli M. nepos: Hilduinus Ab. Ferulphus Monach. Rabanus Maurus, Lupus Servatus Ab. Wandelbertus Florus Magister, Walafridus Strabo, Joannes Diacon. Ufuardus, Ado Vienn. Petrus Siculus, à Baronio Lucas appellatur. Nicetas David, Herempertus.

Saecul. X. à 900. ad 1000.

Rhegino Abb. Constantinus Prophyrogenitus, Bertharius Presb. Odo Monach. S. Medardi & Odo Cluniac.

Bernerus Monach: Luitprandus Episcopus. Flodoardus Rem. Joannes Asser.

Rogerus Monach. Witichindus Corbejensis, Occo Friso Rosuverta Virgo. Notgerus Leodier: Dudo S. Quintini Decanus, Hegesippus junior vel in fine hujus, vel initio sequentis saeculi.

Historia circa haec tempora mendosior facta est, quia fabulosa historia apud Hispanos & Gallos inclaruere.

Saecul. XI. à 1000. ad 1100.

Abbo Floriac. Abb. Aimoinus Floriac. Harigerus Abb. Megentridus, Osbernus
Cant

Cantuar. Dithmarus, Ademarus Monach.
 Baldricus Dolensis Ep. Odorannus Glaber
 Anselmus Leodiensis, Hermannus Contract.
 S. Odilo Ab. Drogo Ep. Wibertus Tullensis,
 Ado Trevirensis, Benno Card. *exigua fidei*
 Georgius Cedrenus, Joann. Curopalates
 Lambert. Schafnaburgensis. Adam Bremen-
 sis, Bruno Abbas.

Marianus Scotus, Xiphilinus Paulus Beau-
 riedens. Gaufred. à malaterra.

Guillel. Apulus, Berdold. Constantiens.
 Othlonus, Indulph. Ab. Lupus Protospata.
Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Osbertus Cantuariens. qui perperam cum
 Osberno confunditur. Leo Ostiens. Cardin.
 Baldric. Noviodun. Alfredus Beverbacens.
 Sigebert. Turgottus, Florent. Vigorniens.
 Zonaras, Pandulph. Pisan. Card. Casmas,
 Pragens. Anna Comnena, Fulco Benevent.
 Albertus Aquinensis, Fulcher. Padmerus,
 Donnizo, Herman. Abb. Tornacens. Guil-
 lelmus Malmesburiens. Baldricus Dolensis,
 Anselm. Gemblacens. Henricus Guntido-
 nens. Constantin. Manasse, Helmoldus, Mi-
 chaël Glycas, Joann. Cinnamus, Joan. Saris-
 beriens. Radevicus Otto Morena, Petrus
 Co.

Comestor, Godefridus, Viterbiens. Guil-
lelm. Tyritus, Guilelm. Litia.

Saecul. XIII. à 1200. ad 1300.

Saxo Grammaticus, Nicet. Choniat. He-
linand. Gunther Rocher. de Hovedena.

Rigordus, Colmann. sapiens, Rodulph.
Coggestal, Arnoldus Lubecens. Cassianus
Heisterbacens. Abb. Urspergens. Roderic.
Ximenius, Luc. Tudens. Jacob. de Vitriaco
Card. Matthæus Paris, Albertus Germanus,
Joann. de Columna auctor *Matris historia-*
rum, Cantipratan. Brocard. Georig. Logo-
theta, Martin. Polonus, Guillelm. de Nangis.

Saecul. XIV. à 1300. ad 1400.

Matthæus Westmonasteriens. Nicolaus
Trivettus, Simeon Metaphrast Bernard. Gui-
do, Henricus Stero, Siffridus, Ederard. Alta-
hens. Ludolph. Carthusian. Nicephor. Ca-
listus, *in aliquibus fidei exigua*. Theodorus
Anagort. Nicephorus Gregoras Pachymer.
Radulph. Baldaac. Volum. Ab. Ptolomæus
Lucens. Joann. Matthæ Philipp. Villanii, Ra-
nulp. Hygden, Radulph. Marhan, Albert.
Argentini. B. Raymund. Capuan. Henric.
Rnygton. Aito Armen.

Saecul. XV. à 1400. ad 1500.

Froo

Froissartus, Theodor. Niem. Poggius,
Georg. Phranza, Joann. Brando, Petr. de
Duisburg, Leonard. Brunus vulgò Aretin.
malè confunditur cum Aretino poeta.

Longinus Wallingham. Werner. West-
phal. Palmerii duo, Valla, Joan. Anton. Cam-
pan. Blond. S. Antonia Platina. Aeneas Sylv.
Gobelin. Perlonia, Monstrelletus Trape-
zuntius.

Fulgos. Cor. Ambros. Camaldul. Win-
peling. Bonfinius Annus Viterbien. cujus
Berolus commentitius habetur, Laonic.
Chalcondytus Gegvinas.

Sac. XVI. à 1500. ad 1600.

Sabellicus, Jacob. Philip. Bergom. Col-
lenut, Cominen, Leander, Albert, Naucler.
Petr. Crinit Simonetta, Guicciardin. Ritus,
Lang. Rival. Joann. Magnus, Olaus Magn.
Krantius Volatteran. Polydor. Virgil. Paul.
Arnil. Boëth Avenrin. Trithem. Pavin. Du-
brav. Lazius, Fazell. Bembus Cardin. Jovius
Cromer Ferdinand. de Castello, Morales,
Surita, Folleta, Flamma, Lippomann. Surius,
Sigonius, Lessæus, Sanderus, Belfor est. Ge-
nebrard, Oforius, Buchanan. Ciacconio.
Florimund. Remond Petrus Opmerus.

Sacul. XVI. à 1600. ad 1700. Cē-

Caesar Baronius Card. Maffejus, Mariana,
 Orlandinus, Vinand. Piglius, Thuan. Sacchin.
 Avila, Gratian. Rosneid. Paruta, Bzovius,
 Bover. Bentivol. Card. Famian. strada, Ca-
 priata, Turtur. Grotius, Grammont. Bol-
 land. Luffinian, Ughellus, Samanthani fra-
 tres Alphord. Labard. Baptista Nanus, Sfor-
 tia Pallavicin. Card. Bouffiers Raynald Lab-
 be, Gallut. Dondin. Campell. Hentchen.
 LeCoint. Oldoin. Daniel Bartolus.

*Omittuntur qui in vivis adhuc sunt tamen
 si meriti ssimi.*

* * * * *

SERIES NONA.

Rethorica, Oratoria, Poësis à Christo
 nato ad 1700.

Seculum I. à 1. ad 100.

Lucius Annaeus Seneca Pater, Cæcilius
 Collantian. Religione Judæus, M. An-
 tonius liberalis, Stati Surcul. sive Ursulus,
 quem aliqui cum Statio poëta confundunt.
 Fabius Quintilian. Rhetor.

Messala Corvin. Asinius Gall. Q. Hater,
 Votien. Montan. Domitius Afer Orator.

Philisthion Mimograph. Ovid. Phædr.
 Persius, Juvénalis, Silius Italic. P. Statius Pa-
 pin.

pin. Salejus Bassus, Lucan. Petron. Arbiter.
Vales. Flacc. Martialis poëta.

Hierotheus Primus Poëta Christian. excelluit pangendis hymnis sacris.

Sac. II. à 100. ad 200.

Dio Prusæus, Dio Chrysofostomus, Aphthonius, Fronto Cornelius, sive Priscus Philosophiæ simul & artis dicendi præceptor Marco Antonino Imper. Charus: Rhetores.

Plinius Junior ex Senioris sorore natus, Panztius Cretensis: Oratores.

Tarentianus Mefomedes, Palladius, Rutilius Senior, Lucius Valerius pudens 13. annorum puer in Agone Capitolino Victor: Poëte.

Eloquentia quæ in liberis populis semper maximè valuit, Cesaribus rerum potentibus Romæ prius à Rostris, mox & à foro pene repulsa languet.

Sac. III. à 200. ad 300.

Eugamus. Porphyrius, qui & Philosophus, Eumenius Rhetores. Tarianus Rhetor & Orator Christianus S. Justini Martyris discipulus magno cum Plausu in prima ætate docuit Oratoriam, Eusebio teste, sed postea errorum Magister factus est Encratarū parens

Numeriano Imperat. posita est Statua in Bibliotheca Palatina, cum inscriptione.

D. Nu-

D. Numeriano Oratori Potentissimo.

Oppianus Cilix Halieutic. Scriptor, Neme-
melianus Olympus, qui de Venatione scrip-
sit, Poëta.

Philippus Imperator ad coercendam Poë-
tarum licentiam, eorum nomina delet ex al-
bo Professorum 248.

Sæcul. IV, à 300. ad 400.

Ninervius Burdigal. Gennadius, Muso-
nius, Homerius. Libanius, Marius, Victori-
nus, Nazarius, S. Augustinus Rhetores.

Eunomia Virgo Christiana eloquentiæ
laude par Patri Nazario. Euseb.

Prohæresius, Julianus Imperat. SS. Gre-
gorius Nazianz. Basilus, Gregor. Nyssinus,
Hilar. Pictav. Hieron, Ambros. Oratores.

Trifidius, Juvencus Presby. S. Gregor.
Nazianz. S. Paulin Nolan, Festus, Avien.
Symposius Cellus, Palladius, Rutilius, Junior,
S. Damasus Poëta.

*Refloruerunt hoc sæculo eloquentia & poë-
sis, quæ jacebant superiore sæculo.*

Sæcul. V. à 400. ad 500.

Symmachus, Ausonius Gallus, Synesius,
Sylvius Bonus Ausonii amulus. L. C. Marius
Victor, Godelbertus, Sidon, Apollinaris, S.
Hilarius Arelat. Rhet. & Orat. Elo-

Eloquentia quæ superiore Saeculo in foro filere incepit, nunc in templis tonat.

Prudentius, Proba Falconia, Synesius, Ausonius, Ruffin. Florid. Dracont. Presb. Claudian. Rutilius Gallican. Sylvius Bonus. Cyrus Panoplita, Rultic. Elpid. Theodorici Medicus Poëta.

Claudianus dictus est ab imperatoribus Theodosio & Honorio, qui Statuam illi posuerunt. Poëtarum gloriosissimus.

Saecul. VI. à 500. ad 600.

Boëti Poësi nihil illustrius habuit hoc ævū, laudatur & Helpis ejus uxor Poëtria nobilis, M. Aurelius Cassiodorus Rhetor.

Marinus Neapolitan. Magistri Procli vitam solutā & vincitā oratione descripsit.

Thelesinus, Aelius, Arator, Alcimus, Avitus, Melchicus Avellonius, Merlin. Calcedonius Britannorum vates, S. Venantius Fortunatus Episc. Pictav. Poëta.

Cosroes II. Persarum Rex Græcos Scriptores & Poëtas Persicè vertit.

Saecul. VII. à 600. ad 700.

S. Columban. Abb. Oriens. Ep. S. Eugen. Toletan. Junior, Gregor. Pisid. Poëta.

Hoc saeculo eloquentia omnino in Italia defecisse visa est.

Poë-

Poësis verò apud Arabes hujus artis aman-
tissimos maximè floruit, quare aliqui inter
eos Caliphæ carminum gloriâ inclaruère, ita
Huetius.

Alcoranum Mahometes Rhythmicis versi-
bus condidit, ut imperitæ multitudini gra-
tius accideret. *Genebrard.*

Sæcul. VIII. à 700. ad 800.

S. Adelmus, & Iglacus Rhet. & Poëtæ.

In Bedæ celebri Epitaphio (si hoc ævo
scriptum est) Rhythmicæ carminis initium
agnoscimus. Quod sic habet, *hic sunt in fossa
Beda Venerabilis ossa.*

Carolus M. Hadriani I. Pontif. sepulchrum
carminibus decoravit.

Hymnos cum laude scripsere Paulus Dia-
con. Warnefridi f. & S. Colmas Hieroso-
lym, Majumæ Episc.

Sæc. IX. à 800. ad 900.

Epitaphium Bonifacio IV. scriptum sub
Gregorio IV, docet jam Rhythmica carmina
placuisse. *Papebrochius in Propyl.*

Theodulphus Episc. Aurelian. donatus est
à Ludovico Pio libertate & Infulis merito
poëticæ artis, ut aliqui scribunt.

Wandelbertus cujus, est Metricum Mar-
tyrolog. Bedæ falso adscriptum. *Hug-*

Hugbald Monach. scripsit in laudem Calvitii ad Carolum Calvum 300. carmina, quorum omnia verba incipiunt a littera C.

Bristan. Corylanens. Heiricius Milo, Salomon F. Abo, Poëte.

Raban. Maur. Hilduin. Ab. Orat. & Poët.
Sæcul. X. à 900. ad 1000.

Leo VI. cognomento sapiens Imperat. & Orat. Constantinus Porphyrogenitus Poët.

S Odo Cluniacens. Ab. & Rosuvita seu Rolvvintha Sanctimonialis, Pœsin adamarunt, Simeon Junio scripsit hymnos.

In Italia nullus est habitus, vel Oratoris vel Poëte nomini par teste Sigonio.

Herigerus Ab. Laubiens. Poëta.

Hermannus contractus scribendis Hymnis claruit.

Sæc. XI. à 1000. ad 1100.

Michael VII. Imper. Græcor. Musarum plus a quo amator, Guillelmus Apulus Poëta, Historic.

Villeramus Ab. solutâ, & vincâ numeris oratione Cantica illustravit.

Alphan. Epif. Salernitan Orator & Poët.

Robert. Gall. Rex S. Odilo Abb. Cluniac. Rhythmos scripsere, Roberto tribuitur Hym-

nus

mus qui canitur in Ecclesia, *Veni Sancte Spiritus.*

B. Petr. Damiani à Musis non abhorruit.

In nummo Victoris II. Pontific. manus è nube clavem D. Petro porrigit, cum Lemmate, *tu pro me navem liquisti, suscipe clavē.*

R. Selom. Bem Ghebiton. Hispan. Rythmicorum apud Hebræos carminum auctor.

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Galfredus Rhetor. & Poëta.

Baldricus Guntherus, Joannes Tretzes,

Godfridus Vinton. Guillelm. Cestrens.

Rupert. Tuitient Ab. Petr. Pitaviens. Joseph Itean. Marbod. Episc. Poëta Hildebertus Ep. poeta & Orat.

Leo ob excellentiam in pangendis Carminibus Rythmicis nomen illis fecit ut *Leonina* dicantur, *Papebrochius.*

Italici rythmi primò apud Siculos usurpati, mox ab illis sequenti sæculo transferunt ad Italos.) *Sæc. XIII. à 1200. ad 1300.*

Cyrus Prodromus, Sylvester Gyraldus, Matthæus Vindocinensis, Poëtæ.

Arnaldus Daniel ex quo Dantes & Petrarcha plurimum profecere.

Joannes de Meung, Gallicæ eloquentiæ parens & Poëta. Stepha-

Stephanardus de vico Mercato Chroni-
con metricum edidit Engelbert. Ab. Poëta.

Quito Aretinus & Entius Rex Sardiniaë
Poëta Itali.

Dantes Aligerius Poëtarum Italorum
doctissimus.

Sæcul. XIV. à 1300. ad 1400.

Maximus Planudes Poëta.

Franciscus Petrarcha Rhetor. Orator,
Poëta latinus, & Italus laureâ donatur in Ca-
pitolio 1341.

Fatius de ubertis, & Franciscus Barberi-
nus Poëte Hetrusci.

Franciscus Petrarcha, excussis Italiaë bi-
bliothecis, neglectos veterum scriptorum
Codices in medium legendos protulit.

Sæc. XV. à 1400. ad 1500.

Jovianus, Pontanus, Hermolaus barba-
rus, Nicol. de Clamang. Rhet. & Poëta.

Trifiodor. Petrus de Rosenheim Poëta,
Rodulphus Agricola Rhetor.

Æneas Sylvius postea Pius II. Orator,
revo suo, quodquod in Europâ viverent,
omnium eloquentissimus.

Jacobus I. Scotor. Rex patrii carminis
gloriâ nulli secundus. *Leslaus.*

Ja.

Jacobus Wimpeling. Angelus Politianus Leon. X. præceptor, Rhet. Phil. Poëta.

Maximilianus I. Imperat Germanica Poëmata scripsit.

Sæcul. XVI. à 1500. ad 1600.

Majoragius, Muretus, Amasæus Rosoltell. Beroald. Longol. Perpinian. Paniarola, Cavalcant. Bentius Rhet. & Orat.

Baptista Spagnolus vulgò Mantuan. Sanacat Fracastor. Vida Navager. Amalthei ffr. Buchananus Poëtę latini, Ronfardus poeta Gallus.

Laudantur inter Italos Bojardus, Casa, Bemb. Pulcius, & Alamann. Areost. & Tass.

Selimus I. Turcarum Imper. poëlis cultor apud suos.

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

Stephonius, Strada, Vossius pater, Gallutius, Petiot. Patavius, Causin. O&a Ferrarius, Gradus, Sfortia Pallavicin. C: Dondinus, Favoritus Rhet. & Orat.

Galli veram hoc ævo veteris eloquentiæ speciem cœpisse videntur.

Stephanus, Pulcharell. Torrent: Sarbiev. Barlæus, Crotius, Balde, Horschius, Dondin. Vallius Favorit. Rapin: Poëtæ. Quibus præsidium & decus addunt Urbanus VIII. & Alex-

Alexander VII. Avancinus, Masenius. Orat.
& Poët.

Itali Poëte: Guarinus, Marinus, Tansil-
lus, Chiabrera, Testius, Casarin. Bonarelli
Campolus, Julius Rom. Rospiliol. Sidus
Olorum & Pontifex Rom.

*Oratores vel Poëtae viventes adhuc quam-
vis laureâ dignissimi non ponuntur.*

* * * * *

SERIES DECIMA.

Philologia, usus linguarum & Gram-
matica à Christo nato ad 1700.

Saeculum I. à 1. ad 100.

M Verrius Flaccus, Probus Beritensis,
Q Remnius Palæmon, Demetrius,
Ixion, Grammatici.

Sextus Pom. Festus vixisse putatur hoc
saeculo, sed ætas ejus incerta.

Asconius Pedianus, Ciceronis scholiastes,
Columella Philol.

*Auream Latini sermonis ætatem ad extrema
Augusti tempora, argenteam verò ab his ad Nero-
nis mortem eruditissimi Grammatici producunt.
Videri potest Scioppius in opusc. de Stilo historico,
& variis latinæ linguæ ætatibus.*

Saecul. II. à 100. ad 200.

Apollonius Alexandrin. ejusque filius He-
rodia-

rodianus sub M. Antonino Grammatici celebres apud Græcos, Nicanor Hermiæ filius Gramm. Græcus, Aulus Gellius noctium Atticarum scriptor, quem alii Agellium dicunt, floruit Romæ sub Antonino Pio.

Aenea Latini sermonis ætas, quæ Vespasiano rerum potiente cæperat, Hadriano moriente desinit. Ferrea succedit aeneæ usq; ad initium quinti à Christo nato sæculi, hoc est usq; ad tempus quo Roma expugnata est à Gothis, quibuscum loquendi, barbaries infusa est Romæ.

Sæcul. III. à 200. ad 300.

Censorinus præter librum de die natali, de accentu opus edidit à Sironio Apollinari sæpe laudatum, ideoque Philologis & Grammaticis rectè adnumeratur.

Lupeccus Berythius, Phylæmon Porphyrius Tyrius Grammat. hujus opera ad Grammaticam spectantia numerantur à Suida.

Malchio Presb. Rhetoricæ & Grammat. Professor præfuit scholæ Antiochenæ, *Euseb. lib. 1, cap. 23.*

Latini sermonis proprietates hoc ævo servatae sunt à Juris peritis Papinian. & aliis.

Sæc. IV. à 300. ad 400.

Prohæresius, Flavius, Vegetius, Macrobius Philol.

X

Evan.

Evantius Græcus, Aelius Donatus, qui
veteribus auctoribus explicandis lapsum Lati-
num sermonem conatus est instaurare.

Gulphilas Gothicarum litterarum inven-
tor, ut quidam scribunt, Grammaticus.

Sosipater Charisius, Diomedes hoc sæcu-
lo à quibusdam locantur, sed incertum est.

Jam sub Juniore Theodosio Græci sermonis can-
dor obfuscarî ceperat, ut ex inscriptionibus ejus
temporis colligitur.

Sæc. V. à 400. ad 500.

*Sub initium V. Sæculi finitur ferrea ætas Latini
sermonis, quam lignea consequitur ad tempora Ju-
stiniani. Scioppius.*

Hiparchius Alexandr. Gramm. Græcus.
Servius Virgilii interpres, ut videtur non-
nullis.

S. Augustinus Grammaticalia scripsit.

Puncta Hebraica, quæ vocalium instar ef-
sent legenti, excogitata primùm à duobus
Masoretharum Principibus an. 478. hi fue-
runt Aaron Ben. Afer & Jacob Ben-Neph-
tali, sed alicubi dissidentes, Prioris lectio-
nem Hebræi occidentales, Posterioris Orien-
tales plerumque sequuntur. Genebrard.

Sæc. VI. à 500. ad 600.

*Luteam ab hoc sæculæ lingua latina ætatem
Gram-*

Grammatici numerant cum Longobardis regnantibus. Novum loquendi genus ex Plebeia Romana & Germana conflatum, in-ventum est. Scioppius.

Orion. Thebaeus Græcus Grammaticus. Fulgentius Placides, Suidas Monachus, Priscianus, Grammaticus & Philol Græcus.

S. Gregorius Magnus lib. 6. Ep. 9. fatetur se Græcè nescire, nec esse Constantinopoli, qui Græca latine reddere possit hinc utriusq; linguæ magnus neglectus liquet.

Sæc. VII. à 600. ad 700.

Deperditam initio hujus sæculi linguam latinam docet Rou in tab. Chronolog. 606.

S. Isidorus Episc. Hispal. celebrem de verborum originibus librum scribit; non desunt, qui nobile opus alii tribuant.

Joannes Stobæus & Nennius Bancherens. Philol.

Moidulphus Scotus Græcæ, latinæque linguæ scholam in Anglia aperuit, ut apud exteros colerentur, quæ in natali solo apud suos negligebantur. *Lerleus.*

Felix Longobardus Grammaticus quem laudat Paulus Diacon.

Sæcul. VIII. à 700. ad 800.

Beda Venerabilis ejusque discipulus Alcuinus Grammatica scribunt. *Vossius.* Hoc & sequenti sæculo insignis erat nomen datus a

Grammaticum appellari. Monachi Byzantio à Copronymo pulsi Romæ à Stephano III, locantur in Monasterio, quod sub illis Græcam linguam instaurantibus Græcæ scholæ nomen invenit.

Carolus Magnus Româ latinos Grammaticos in Galliam vocat.

Walid Saracenorum Calipha prohibet Græcè aliquid litteris consignari vultque omnia scribi Arabicè.

Sæcul. IX. à 800. ad 900.

Phocius Patriarchæ C. P. Philolog. eruditissimus, sed vir pessimus.

Paulinus Ep. Forojuliensis & Joann. Scotus Eringena Smaragdus Abb. S. Michaëlis Grammat.

Rabanus Fuldenfis primus in Germaniam Græcas litteras invexit.

Caroli Magni nepotibus imperantibus Gallicæ & Italicæ lingue principia notant plerique Scriptores.

Sæc. X. à 900. ad 1000.

Salomon Constantiensis Epif. Alphricus Ab. Abindonens.

Alfredus Rex SS. Dunstanus & Athelvaldus Episcopi jacentes post Danorum irruptionem latinas litteras in Anglia excitant,

Ratherius Episc. libellum suum de arte Grammatica inscripsit *Serva dorsum*, quòd puerorum dorsum servare possit à flagris.

R. Adonim. Ben-Tammim Grammaticam Hebraico-Arabicam dedit.

Ex Epitaphio Gregorii Quinti Roman. Pont. discere licet, jam hoc sæculo vulgarem, hoc est Italicam linguam à latina fuisse discretam,

Sac. XI. à 1000. ad 1100.

Joannes Curo-Palates Philos. Græcus.

Cognomen aule seu Palatii ministrum notat, aliis dicitur. Joannes Scilizza.

Papius Longobardus auctor magni Dictionarii Latini. à Trithemio transfertur in *Sac. XIII. aliis autem videtur hic ponendus.*

Apud Italos nullus hoc sæculo litterarum cultus.

Apud Hispanos litteræ Hebraicæ florere incipiunt, ut habet Genebrardus.

Hinc R. Juda Davidis F. Rab. Jonas Cordubensis, Moses Kymchi, Davidis frater. Grammatici nobiles *Gualterius.*

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Eustathius Homeri interpres & Joann. Saresberiensis Philol.

R. Aben. Efrâ, sive Abraham Ben-Efrâ & R. David Kimchi Hebræi Gramm.

Romanus populus linguam, quam nunc Itali-

cam dicimus, hoc a vo utebatur, liquet ex Ep. Cleri Romani ad Anobarbum data an, 1169 apud Baronium, in qua haec verba adducuntur, Papa Vittore S. Pietro Pilegge.

Ante Philippum Augustum nullus liber Gallica linguâ scriptus fuerat, & probabiliter etiam nullus Italicâ. Genebrard.

Sac. XIII. à 1200. ad 1300.

Ugutio Ferratiens. E. auctor Dictionarii.

Alexander de Villa Dei Grammat.

Arnaldus Daniel Poëta Provincialis patriam linguam perfecit, ex qua deinde Etrusca sive Italica dicata est.

Græca vulgi lingua imperantium Francorum vocibus pluribus admissis à litterata omnino defecit.

Dantes Poëta Etruscæ linguæ nitore plurimum contulit, usque ad 1321. quo Ravennæ decessit.

Sac. XIV. à 1300. ad 1400.

Petrarcha Provincialium vocibus ad Italicam formam inflexis linguam patriam amplificat.

Nicolaus Oresimus Philos. Emmanuel Chrysoloras Philos. & Grammat.

Leonardus Aretinus Philologus.

Lati-

Latina lingua apud Hispanos hoc ævo propemodum extincta est, cum nullus in foro illius esset usus, Jusserat enim sæculo superiore Alphonsus sapiens, ut res Forenses agerentur lingua Hispanica.

Emmanuel Chrysoloras 1595. in Italiam quasi postliminio reducit Græcas litteras quæ per annos fere septingentos exulaverant, Palmerius:

Sæc. XV. à 1400. ad 1500.

Georg. Trapezunt. Vullateranus, Fulgositius, Polydorus, Virgilius, Leo Baptista Albertus, Rodolphus, Agricola, Robertus, Vulturius, Pomponius Lætus, Jovianus, Pontanus, Hermolaus Barbarus, Angelus Politian. Coel. Rhodiginus, Alexander ab Alexandro Philol.

Poggius Florent. Laurentius Valla, Casparinus Borgom. Gaza, Perottus, Theodorus Lascaris, Joann de Janua, Quintianus Sara, Ambrosius Calepinus, Marius Nizolius Grammat.

Sæc. XVI. à 1500. ad 1600.

Lazius, Petrus, Crinitus, Beroaldus Lemovicens. Budæus, Valerianus, Turnebus, Dalecampius, Cyraldus, Victorius, Goropius, Erasmus, Natalis Comes, Manutii tres, Fulvius, Ursinus, Jul. Casar, Scaliger Faber,

Ciacconius, Sigonius, Gesnerus, Vignarius,
Mazonius Philof.

Demetrius Chalcondilas Græcus, Zeno-
bius Acciaiolus, Despauterius, Varrhius,
Doletus, Clenardus, Alvarus Gramm.

*Hoc tandem ævo reviviscere cæpit lingua
Latina.*

Sæcul. XVII. à 1600. ad 1700.

Liplius, Goltzius, Casaubonus, Scaliger fil.
Jacobus Pontanus, Raderus, Pancirolus,
Sirmondus, Gretserus Emmius, Majolus,
Bertius, Keckermannus, Schottus, Salmasius,
Bulengerius, Scioppius Gerardus, Joann.
Vossius, Dionys. Patav. Cerda, Abrahamus,
Octav. Ferrari: Montchalus, Leo Allatius,
Donatus, Joann. Baptista Ferrari: Nardin. Du
Fresne, Huetius, Philol. Sanctius Brocens.
Vossius, Monetus, Golius, Scioppius, Mena-
gius, Gaudinus Gramm.

Galli & Angli Patriæ linguæ expoliendæ
dant operam.

Nunquam solertiùs & felicius antiquitas
illustrata est.

* * * * *

SERIES VNDECIMA.

Nova inventa & artifices nobiles à
Christo nato ad 1700. *Sæc.*

Saeculum I. à 1. ad 100.

Theriaca ab Andromacho Cretensi inventa.

Vitri flexilis temperamentum Tiberio Principe excogitatum, sed ejusdem jussu tota cum artifice officina abolita, ne pretium æris argenti, & auri metallis detraheretur *Plin*

Quinquennalia certamina Romæ celebrata in Neronis Principatu, in his ut cætera militantur poëta victor æneo valo & corona donabatur ut liquet ex nummo apud Tristandū.

Ludi Capitolini sub Domitiano 85.

Saeculum II. à 100. ad 200.

Quanti hoc ævo forent nobiles artes, colligere licet ex eo, quod Dio narrat de Hadriano in vita ejus.

Hadrianus celebres quosdam & excellentes artifices, quos æquare non poterat, subvertit, alios seu studiorum & artium æmulos interfecit; cupiens nimirum omnes in quacunque arte & disciplina superare.

Sac. III. à 200. ad 300.

Artes omnes bellis ubique terrarum sævientibus languent.

Sac. IV. à 300. ad 400.

Magnus Constantinus primus vexilla notat Signo Crucis. X 5 Indi

Indictiones institutz abrogatis Olympiadibus 312. sive 313.

Aureus numerus excogitatur an. 325.

Aurêa coronâ primus inter Cæsares utitur Constantinus post Imperii sedem Constantinopolim translata.

Venatio accipitrum inter Romanos vel Constantini vel Theodosii senioris ævo initium habuisse videtur. *Vossius.*

Flavius Dexter primus annos numerat à Christo nato in fine sæculi.

Sæcul. V. à 400. ad 500.

Ratio glutinis Athenis inventa, Arcadio Principe, per Philistium, cui quòd reipublicæ plurimùm profuisset, statua posita est.

Gothi ubi semel Italiâ potiti, cum omnia in armis ponerent, nobiles ab ea artes eliminârunt, quamvis eas alere Theodoricus Rex, teste Cassiodoro, conaretur.

Amalafuntba Theodorici filia post mortem Patris Amalarici filii tutrix frustra Gothos suos ad litterarum & artium nobilium studium pellicere conata est.

Sæcul. VI. à 500. ad 600.

Specula ænea uistoria Procli inventum 514.
Horologium machinale his, quibus utimur,
haud

haud ab simile, primùm à Boëtio in turri Ti-
cin. ad inventum aliqui suspicantur.

Serici ex bombycum ovis conficiendi ra-
tio innotescit per Monachos ex India appul-
sos 557.

M. Aurelius Cassiodorus horologia miræ
artis, & lucernas semper ardentis habuisse
traditur.

Sæcul. VII. à 600. ad 700.

Ignis Græcus Gallinici inventum.

Sabinianus Papa horas diei tintinnabuli
sonitu primus distinguit.

Mahomete à Mecha fugiente an. 622. in-
cipit Hegira, hoc est annorum lunarium apud
Arabes supputatio, ab ea fugâ.

Æra Isdegerdis ab ejus obitu 632.

S. Æligius antequam Noviomeni insulâ
donaretur, aurifaber per Galliam celebris
fuit. Extat adhuc ejusdem opus, nobile Mau-
solæum S. Martini Turonen. Episcopi.

Sæcul. VIII. à 700. ad 800.

Putant aliqui hoc sæculo inductas ferreas
equorum soleas, quamvis Fabretus in Syn-
tagmate ad Columnam Trajani id negat.

Constantinus Copronymus Pipino regi
organâ, in Gallis non ante visa, dono mittit
an. 757. Sigebertus. Zachar.

Zacharias Hierosolymitani Regis legatus
Carolo M. S. Sepulchri, Calvariae & Oliveti
claves cū vexillo defert 800 *Eginarth. in vita.*

Sac. IX. à 800. ad 900.

Legati Persarum Regis Carolo Magno
planetarium horologium affabrè admodum
constructum ferunt, quod ab Eginartha in
ejus vita describitur.

Ulus cognominum scribendorum apud
Arabes captus, inde traductus ad Hispanos,
ac denique ad Francos, Italosque. *Hensche-
nius. 7. Maii pag. 793.*

Viguerat in Italia cognominum usus, qui
à Longobardis sublatus, magno historiae
damno, quæ inde facta fuerat obscurior XI.
tandem sæculo restitui cepit.

Sæcul. X. à 900. ad 1000.

Primordia feudorum, ut vocantur sub Ca-
rolo Simplici in Francia & in Germania sub
Conrado I.

Hastiludia sive ut vulgus appellat, tornea-
menta primùm usurpata ab Henrico Aucupe
an. 938.

Gentilitia familiarum insignia occasione
dictorum ludorum primò fixa & certa.

Typographiam hoc sæculo primò à se in-
ventam Sinæ gloriantur. A

A Gereberto Monacho, qui postea Sylvester II. horologium Magdeburgense constructum est, in quo conspicua erat stella Polaris.

Sæcul. XI. à 1000. ad 1100.

Exolescente extremi iudicii metu, quo multi deterriti, tanquam in fine sæculi XI. instantis, omnia neglexerant, artes iterum coluntur.

Notæ Musicæ ut, re, mi, fa, sol, la, à Quidone Aretino Card. excogitata. Sacchari cocturam, Cassiæ fistularis, Rhabarbari Mirabolani & Tamarindæ usum medicina docet Avicennæ.

Desiderius Ab. Casin. vocatis ex Græcia peritissimis, ut ea ferebant tempora artificibus, curat artes nobiles in Italia restitui, *Ostiensis.*

Sæcul. XII. à 1100 ad 1200.

Bombycinæ velles captivatis Græcis opificibus orbi occiduo innotescunt, agente Roderico Siculo.

Caroccium præcipuum olim apud Italos in bello vexillum, à curru cui imponi solebat, appellatum, hoc sæculo ab Archi-Episcopo Mediolanensi Heriberto inventum putant aliqui, sed ejus usus videtur multis antiquior

Vino

Vino excoqui capere cadavera, ut ossa possent à carnibus facilius separari, vetuit in postea sequenti saeculo Bonifacius VIII.

Triboccus, militaris machina celebris olim, apud Germanos primò apparuit in expeditione Thuringica sub Othone IV. Genebrardus.

Saecul. XIII à 1200. ad 1300.

Insigne tentorii inventum ad Fridericum Imperat. à Sultano missum, in quo solis & Lunę imagines artificio motu cursum suum certis spatiis peragebant, & diei noctisque horas designabant.

Conradus Schirensis Chronologus, ex Mabillonio, in Germanico Itinerario, aliorumque suspitione, aliquem optici tubi usum habuisse videtur.

Conspicilia ad oculorum laborantium subsidium, vel inventa, vel ostensa ab Alexandro Spina Dominicano.

Qui id veterum inventum ex Plauto putant, falluntur.

Saecul. XIV. à 1300. ad 1400.

Utilissimum acus nauticæ inventum per Flavium Gioiam Amalphitanum 1303. Vossius, Labæus & alii qui Melphim ab Amalphi non

Et artifices nobiles.

48

non distinguunt, Joannem Goiam vel Giram Melphensem appellant, sed iis qui accuratius indagârunt distinguendum videtur.

Ara in Aragoniâ abrogatâ, induciâ à Christo numeratione 1358 ut mox in Castella 1383. in Lusitania 1415.

Bombardas & pulverem nitratum Bertholdus Niger Germanus invenit an. 1380.

Sæcul. XV. à 1400. ad 1500.

Artem per *ara* calata multiplicandi imagines invenit sub initium sæculi Thomas Finiguerra aurifex Florentinus, quem imitatus est Baccius Baldinus, sed utrumque superavit Antonius Ballajolus.

Typographia inventa Argentinae 1440. à Joanne Guttenbergio, seu ut alii malunt Moguntiae à Joanne Faustio 1452.

Cusi sunt primùm Augustinus de Civitate Dei S. Lactantius Firmian. sic multi scribunt.

Typographi inter primos floruerunt Zelsius, Jenson, Amerbachius, Frobenius, Oporinus, Wecheli, Jodoc. Badius.

Petrus Navarrus cuniculos nitrato pulvere primus replet sæculo 15. in finem inclinante.

Sæcul. XVI. à 1500. ad 1600.

Navigatio circum orbem terrarum primò,

482 *Nova inventa & artifices nobiles.*

mò facta an. 1519. NAVI VICTORIA, cui præerat Ferdinandus Magellanus Lusitanus, eoque mortuo navem reduxit Joannes Sebastianus Canutus Cantaber an. 1522. *Ofor.*

Ejusdem Navigationis gloriam hoc eodem sæculo tulêre alii tres, duo Angli Franciscus Dracus, Thomas Candiscius, & unus Bata-vus Oliverius Vandemort.

Orichalchum factitium excogitatur. Item Aquæ fortes ut appellant inventæ.

Reperta Cupella seu vasculum ex osse bubulo ad auri & argenti purgationem.

Florent typographi insignes, Mauritiitres, Plantini, & tres Stephani.

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

Telescopium sub initium sæculi inventum à Galilæo, qui Veneto Senatui primus ostendit.

Maculæ in sole deprehensæ an. 1611. à Scheinero. *Videatur Rosa Ursina.*

Circulatio sanguinis asserta ab Harvæo.

Magno Nauticæ rei commodo Angli aquã è salsa dulcem facere cœpêre artificio cæteris gentibus adhuc ignoto.

Acustica tuba ad vocis propagationem inventa.

Typographi insignes Blaen, Jansonius, Elzeyirii, Regia Parisiis præla nobilissima.

Urbium natales, architectura opera 483

* * * * *

SERIES DVODECIMA.

*Urbium natales, architecturae opera
illustria à Christo nato ad an.*

1700.

Saeculum I. à 1. ad 100.

Cæsarea Philippi ad fontes Jordanis condita an.
12.

Colonia Agrippina Germanici Cæsaris opus 15.

Ratisbona olim Imbripolis 32.

Portus Romanus ad Ostia Tyberis, Claudio Cæ-
sare 42.

Fossa Corbulonis inter Rhenum & Mosam, 47.

*Canalis est à Rheno derivatus per Corbulonem spa-
tio 23. M. Pass. Mosæ congregiens ad Crimpum pa-
gum.*

Augustus moriens gloriatur se Romam lateritiam
invenisse & marmoream relinquere.

Vespasianus Conditor templi Pacis Romæ. Cali-
gula & Claudius novos ductus Anienis condiderunt.

Saecul. II à 100. ad 200.

Trajanopolis altera in Phrygia, & altera in Thra-
cia sub Trajano:

Hadrianus instaurat Hierusalem & de suo nomi-
ne Æliam appellat.

Ponte planè admirando Trajanus Danubium iun-
git, cujus adhuc manent nomen & vestigia.

Murus dividens Scotiam à reliqua Britannia per
80000. passus ab Hadriano ductus.

Hadriani apud Tiburtes villa cujus adhuc rudera
sunt admirationi, in ea provinciarum & locorum
cele -

celeberrima nomina inscripserat, veluti Lyceum, Academiam, Canopum. Poëcilen, Tempe. *Spartianus in vita.*

Apollo-loris Pontis per Trajanum Danubio impositi & architectus, Trajanus Romam plurimis & pulcherrimis ædificiis ornavit, cumque studiosius ubique nomen suum inscriberet dictus, est *Herba Parietaria.*

Sepulchro Hadriani superba moles imposita ab Antonino Pio.

Hadrianus Imperator venustissimè pinxit, atque etiam imagines è cera & creta elaboravit. *Dio in vita.*

M. Aurelii Statua equestris in Capitolio posita, magni artificis opus, indicat florentissimam hoc ævo Statuariam.

Sæc. III. à 200, ad 300.

Brandeburgum in Germania à Brenno positum an. 211.

Sicambria quæ nunc Buda Hungarorum dicitur, conditur an. 234.

Philippopolis à Philippis Imperatoribus.

Bosra in Arabia ab eisdem instaurata 245.

Firmus Tyrann. domum è quadratis vitris bitumine & aliis medicamentis insertis habuisse scribitur à *Vopisco.*

Aurelia in Gallia Aureliano 273.

Severi vallum inter Scotiam & reliquam Britanniam 207. à Bedrotia ad Glottæ astuana per 132. M. Pass. ubi antea Agricola provinciam finire decreverat. *Buchan.*

Aurelianus Romam muris validioribus & amplioribus munit, scribunt aliqui ad ambitum 50. milliarum

rum

Et architectura opera illustra. 485

rium complexos esse, sed meliore iudicio aliorum, errare censendi sunt.

Saecul. IV, à 300. ad 400.

Byzantium à Severo excisum à Constantino Magno instauratur, ac nova Roma & Constantinopolis dicitur.

Basila sub Valentiniano II. ex Augustæ Rauracorum reliquiis 374.

Templum Antiochenum nobilissimum, *Dominica aurea* dictum anno 328. inchoatum 341. dedicatum.

Post Crucem Constantino exhibitam in cælo, templa in Crucis formam ædificari cœpta.

Ex D. Hieronymo constat ædificia hujus sæculi auro opulenta fuisse, sed non tam solida, uti nunc habentur.

Constantinus Byzantium immigrans, nobiliores orbis pictores & Statuarios & architectos secum trahit.

Saecul. V. à 400. ad 500.

Ferraria à Vico Feraïola & fossa quæ in Padusam ducēbat, ubi forum Atri, mœnibus cingi cæpta 423.

Venetæ regionis incolæ, Atilâ Galliam Cisalpinam impune vastante, in paludes Asiatici Sinus confugientes, nobilissimæ urbis Venetorum fundamenta locant 452.

Aëtii jussu tertius è Cespite murus excitatur ad excludendos Scotos Pictosque à reliqua Britannia, *Leslæus*.

Saeculum VI. à 500. ad 600.

Antiochia à Justiniano instaurata Theopolis appellatur 529.

Gnes-

Gnesna in Polonia à Lecho Croata condita 550.

Victoria civitas in Hispania à Leovigildo 580.

Ferraria munita à Smaragdo exarcho 585.

Theodelapius Dux sub initium saeculi ponte simul & aquæ ductu planè mirabili Spoleti duos montes jungit. *Campillus Histor. Spolet.*

Templum S. Sophiae Constantinopoli celeberrimum Justinianus erigit, eique trecenta sexaginta quinque Suburbia pro dote assignat, ac mille Clericos constituit, qui rem divinam in ea faciant.

Theodoricus moenium Romanorum partes ex crustis marmoris, & silice instaurat, post deformationem autem à Narsete, à Belisario, & demum à Totila per incendium inductam, è topis, camentis, lateribus & lapidibus mixtis reparata sunt mœnia Romana.

Architectura Gothica à Gothis inventa, veteri neque soliditate neque elegantia comparanda.

Saecul. VII. à 600. ad 700.

Herbipolis ædificata in Franconia 606.

Urbs Sangallensis in Helvetiis conditur.

Ferraria amplificata à Rom. Pont. Vitaliano 657.

Ferraria in oppositam Padi ripam translata 673.

Pampilona per regem Bambam 674.

Praga in Bohemia incipit ædificari 686. & Cracovia in Polonia.

Templum ea ætate nobilissimum, nunc vix mediocribus comparandum D. Joanni Baptiste à Theodolinda Longobardorum Regina Modociæ ponitur.

Sæc. VIII. à 700. ad 800.

Ovetentis civitas in Hispania 760.

Viterbium à Luitprando Longobardorum Rege vel ædificatur, vel saltem mœnibus cingitur.

Cass.

& architecturae opera illustrata 487

Cassinense Monasterium à Petronace 720. cap-
tum instaurari, ad eam amplitudinem & opes ex-
crescit quibus postea floruit.

Pons super Rhenum Caroli Magni decennale opus.

Templum Divi Petri in caelo aureo à Luitprando
Tirini conditum & donariis opulentissimis auctum,
in quo D. Augustini corpus collocavit.

Carolo Magno regnante visa est architectura re-
floretere, & eum aedificandi modum tenere, quem
Gallieno Imperante Architecti usurpabant.

Hadrianus I. Confessionem ut vocant D. Petri
totam solido auro, altare autem illi impositum & pa-
rietes dextra, laevaue argento contexit.

Saecul. IX. à 800. ad 900.

Dresda ad Albim 808. Aquisgranum 809. per Ca-
rolum Magnum conditæ.

Florentia per eundem instauratur, opus præcipue
urgente Achai scotorum Regis fratre *Leslaus*.

Alphonfus III. Magnus, Compostellanum D. Ia-
cobi templum ingentibus sumptibus aedificat 882.
Zamora in Hispania ab eodem condita 850.

Urbs Leonina appendix Romæ à Leone IV. con-
dita. Non minore aedificandi laude claruere, Leo III
Paschalis I.

Saecul. X. à 900. ad 1000.

Calecutum apud Indos initio sæculi à Saracenis.

Monachium Bavaricæ Ducum Sedes sub Othone I.
Magdeburgum rogante Æditha Imperatrice 950.
Hala in Saxonia 981. Cairum prope veterem Mem-
phim à Johar Saraceno 968. aedificantur.

Nonantule & Farsæ monasteriis nihil hoc sæculo
in Italia magnificentius.

Cele-

Celeberrimum S. Marci templum Venetiis inclinante sæculo plurimum è Græcia architectorum operâ inchoatur.

Sæc. XI. à 1000. ad 1100.

Troja in Apuliâ à Balagno seu Bolano Græco ædificatur 1022.

Schaphusiana urbs apud Helvetios conditur 1053.

Florentie templum S. Miniatis in monte 1010.

Lucæ templum S. Martini 1061. ædificatur.

Sæcul. XII. à 1100. ad 1200.

Gallium in Lusitania 1127. Rostochium 1145.

Berlinum 1142. Alexandria à Palea dicta 1168.

Mediolanum, Cremona, Placentia ab Ænobarbo excisa brevi felicius resurgunt 1168. Berna & Friburgum 1188.

Templum maximum B. V. Lutetiæ.

Sæc. XIII. à 1200. ad 1300.

Straubiaga in Bavaria. Stockholmum in Suecia 1259

Bilbaum in Hispania 1300.

Templum Ambiani maximum Gallie, totius nitidissimum 1220. circiter inchoatur, 1270. absolvitur.
Gallia Christiana.

Pons Londinensis mirabilis sub Joanne Angliæ Rege.

Turris Cremonensis Italicarum maxima perficitur à Guelphis 1290.

Sæcul. XIV. à 1300. ad 1400.

Navale Venetum toti Europæ admirabile 1304. inchoatur.

Mexicum urbs Americæ septentrionalis maxima 1322.

Lymia & Pons oblivionis Hispaniensium celeberrimus à Petro Lusitano conditur. Ulmæ

Et architectura opere illustria. 489

Ulmæ templum totius Germaniæ maximum cœp-
tum ædificari an. 1377. perfectum est post annos 100.

Anno 1386. templum Cathedrale Mediolanen-
sum, quo nihil habet Gotica architectura nobilius,
sed post immensos planè sumptus nondum absolu-
tum.

Sæcul. XV. à 1400. ad 1500.

Templum Cathedrale Hispalense magnificentissi-
mum nobilissimi Capituli sumptibus ædificari cœp-
tum an. 1401.

Florentini egregiis operibus urbem suam ornant
hinc illi speciosum cognomentum datum *Florentia
Pulchra.*

Florentiæ S. Mariæ de flore Tholus primus erigi-
tur an. 1446:

Carthusia Ticinensis à Galeatio Sfortia magnifi-
centissimè condita.

Sæc. XVI. à 1500. ad 1600.

Lima in Peruvia 1535. à Plazaro Aneburgum in
Misnia 1561.

Romæ in Vaticano Basilica D. Petri sumptibus 48
millionum extructa & vix dum adhuc absoluta.

Agra Mogolensis imperii Metropolis à Rege Aca-
bar & Palma nova à Venetis conduntur 1595.

Venetis absolvuntur aræ Marcianæ porticus, qui-
bus nil perfectius habere dicitur architectura.

Ibidem Pons Rivi alii marmoreus operis mirabilis.

Templum & monasterium D. Laurentii in Escu-
riali à Philippo II. conditur.

Sacellum materinâ & opere spectando Florentiæ,
in quo magnorum Ducum sepulchra.

Sæc.

490 *Urbium natales, & architectura &c.*

Sæc. XVII. à 1600. ad 1700.

Arx Casalensis in Italia, Philippoburgum in Germania excitantur.

Herbipolis unà cum arce Mariæburgo ornatur & munitur à Philippo Archiepisc. Mogunt. & Herbip. Episc.

Fossa seu Canalis inter Arcem & Cyarumnam per Ludovicum XIV. Galliæ Regem.

Celebratur invalidorum militum ædes Parisiis, Hospitium pauperum Genuæ, D. Pauli templum Londini, Prætorium vulgò *Stathuys* Amstelodami, *Vesfalie* immensis sumptibus à Ludovico XIV. ad regias delicias conditæ.

Parisiis fusa est statua Ludovici XIV. ex ære 80000. pondo ad Regis gloriam monumentum perpetuum.

Viennæ ex marmore *Pyramis* magnifica erecta ab Augustissimo Leopoldo altitudine 66. pedum in honorem SS. Trinitatis.

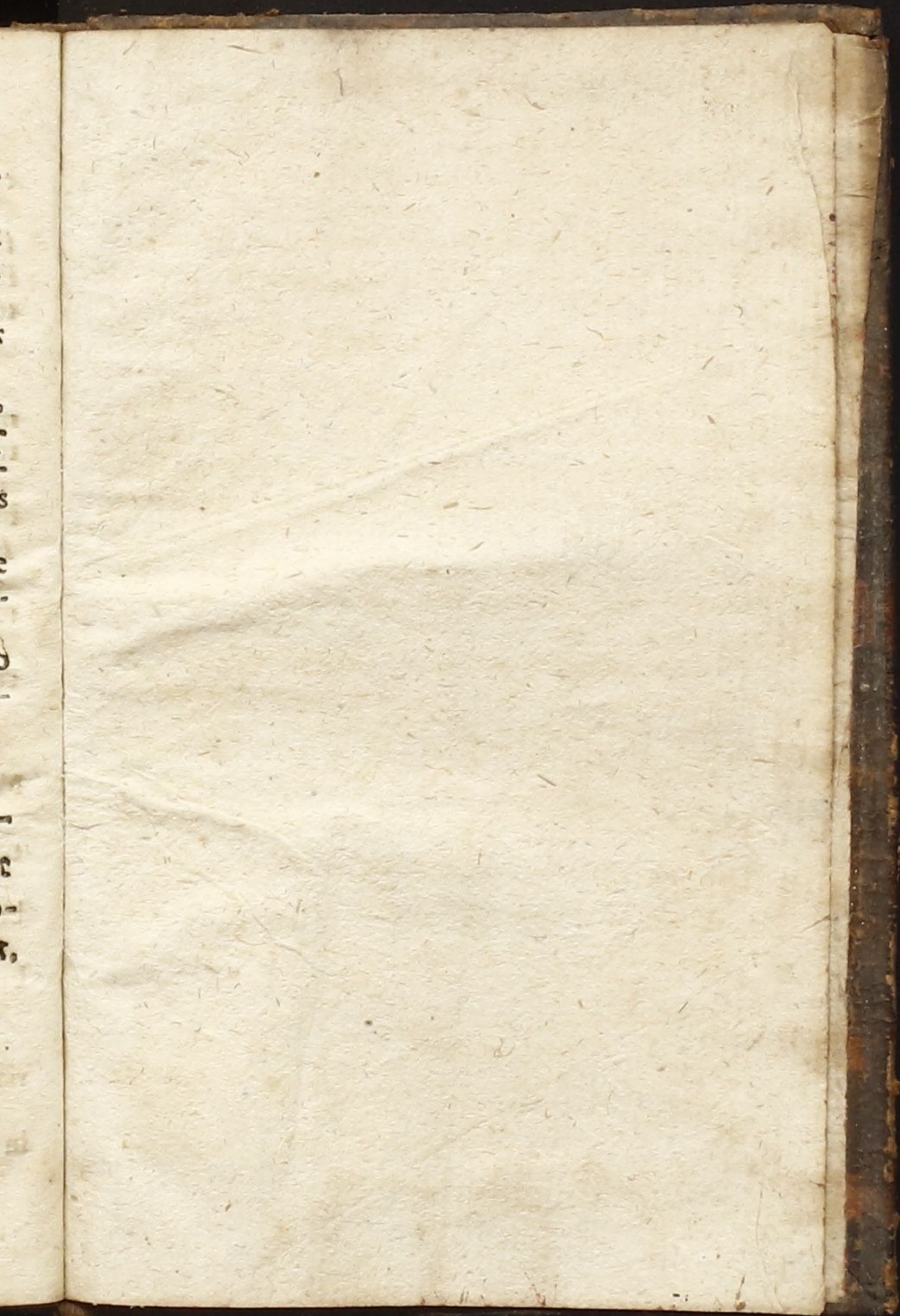
F I N I S.

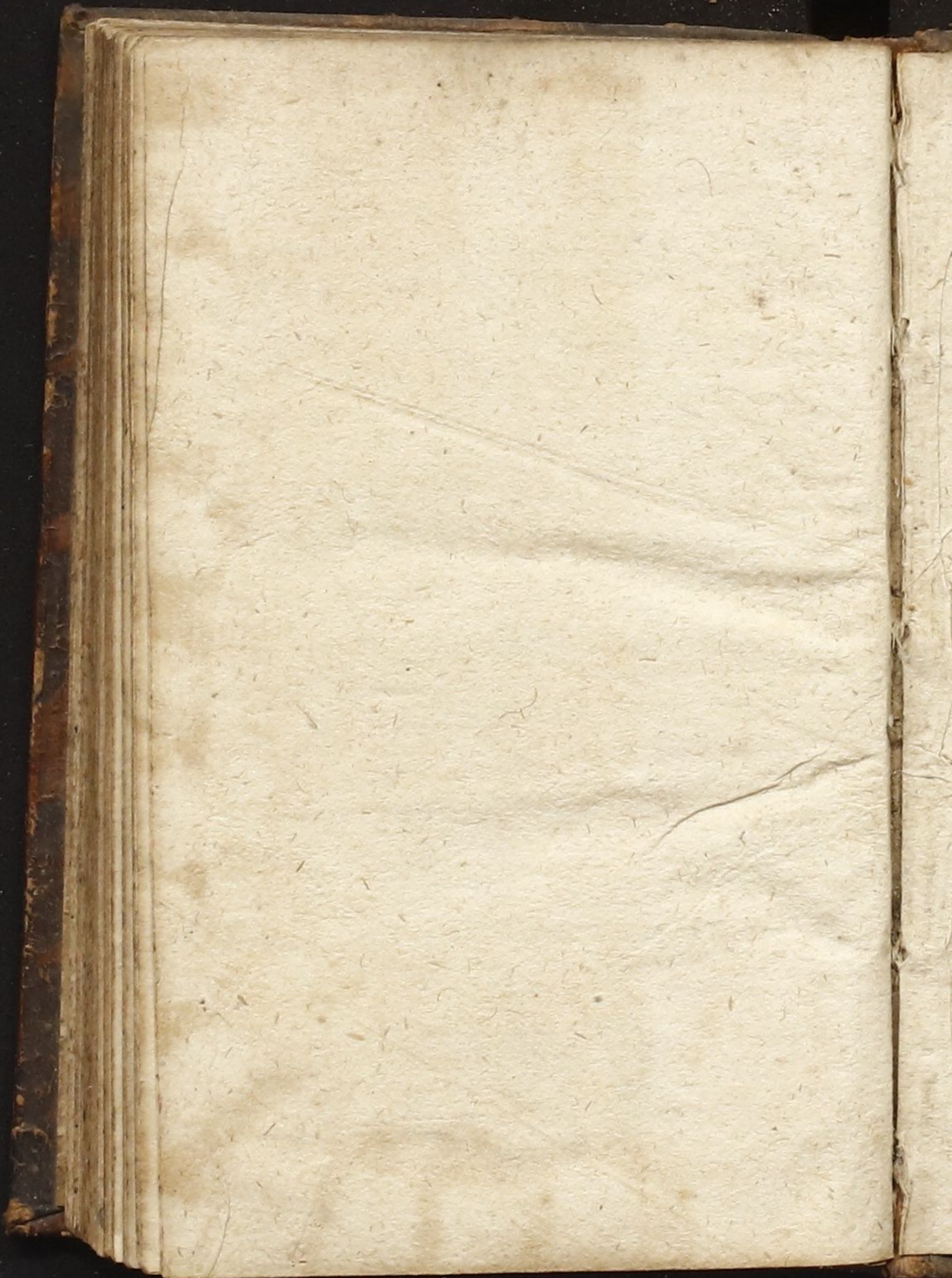
Typographicos errores qui inter venerunt & oculos Correctoris fugerunt, benevolus Lector facile excusabit & emendabit.

B. 359 (1)

ULB Halle

3

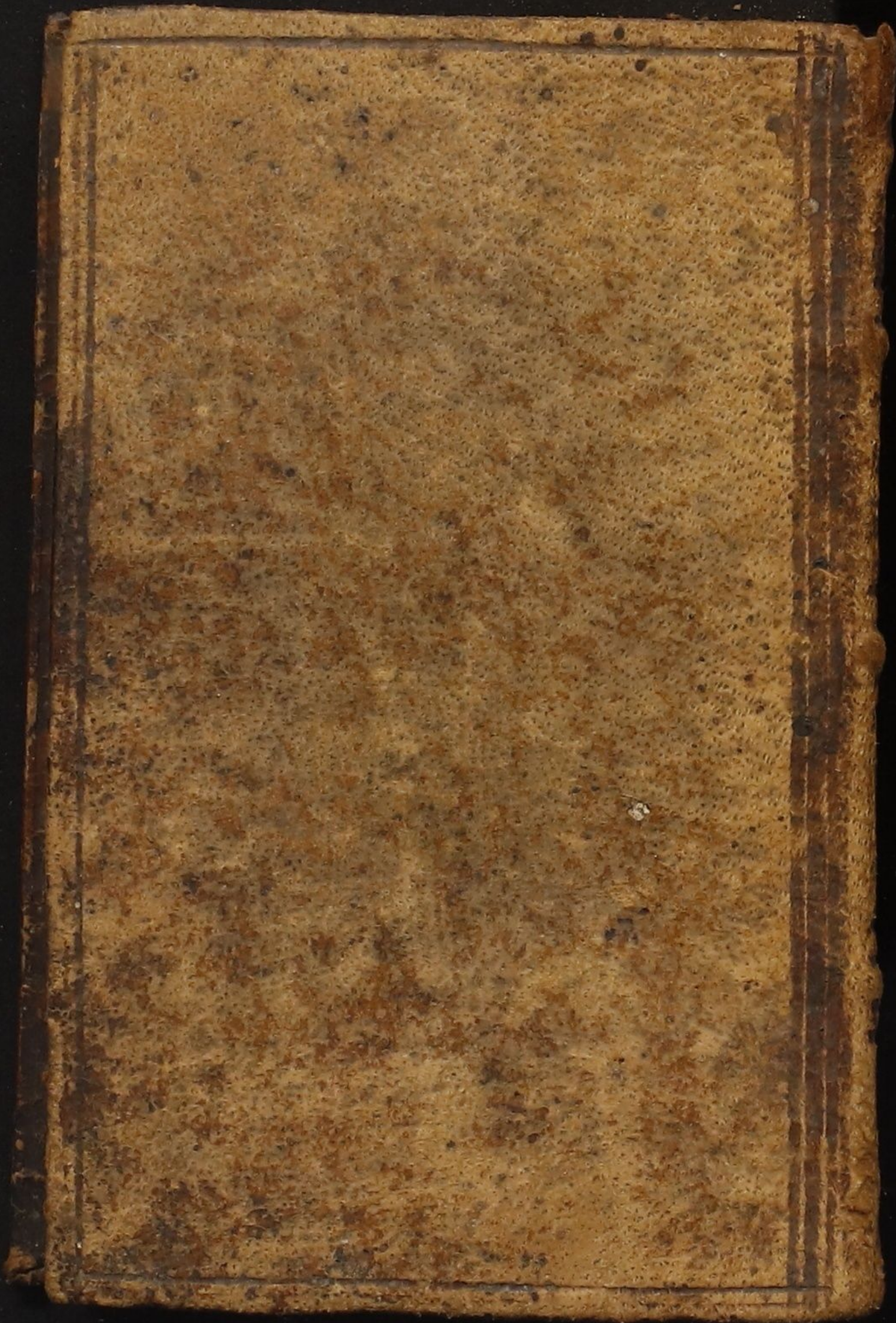
007 103 662

VD 77

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

* 251 *

CATENA
TEMPORUM
NOVI TESTAMENTI
TRIPARTITA

*Ad omnigenam historiam
Sacram & profanam connecten-
dam elaborata.*

PARS SECUNDA.
COMPLECTENS
à Christo nato usque ad
ANNUM 1700.
POLITICA, BELLICA & FORTUITA.

*Canonica s. Jois Baptistae ex evange-
listae Halberstadtij ad 1711*